

למנו שנתחננו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה

תשורה

התועדות יום הולדת השמונים של אבינו
הרה"ת ר' זאב יהזקאל הכהן כ"ץ לאיוש"ט
שושן פורים ה'תשפ"ו

תשורה

התועדות יום הולדת השמונים של אבינו
הרה"ת ר' זאב יהזקאל הכהן ב"ץ לאיוש"ט
שושן פורים ה'תשפ"ו

נסדר והוכן לדפוס ע"י הת' מנחם מענדל שי' טרייטעל

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד

(תהלים קלג, א)

בעת התכנסות משפחתית זו, שבת אחים ואחיות שיחיו ובני ביתם מכל קצווי תבל בלעה"ר, לרגל יום הולדת השמונים (שושן פורים קטן, ט"ו אדר ראשון ה'תש"ו, - שושן פורים, ט"ו אדר ה'תשפ"ו) לאבינו היקר והחשוב הרה"ח הרה"ת ר' זאב יחזקאל הכהן כ"ץ שליט"א, לאורך ימים ושנים טובות יחד עם אמנו מורתנו שתליט"א, הננו מוצים לאור תשורה מיוחדת הכוללת:

א) חלק משיחת י"ג תמוז תשכ"ט כפי שהוגה ע"י כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע עבור ה"חזרה" ברדיו.

בשנת תש"כ (שנת המאתיים להסתלקות הבעש"ט נ"ע) החל הרה"ח ר' יוסף הלוי ע"ה וויינבערג למסור שיעור תניא בכל מוצש"ק ברדיו. האחראים על השידור היו חברי "ועד להפצת חסידות": זקננו הרה"ח ר' משה פינחס הכהן ע"ה כ"ץ, הרה"ח ר' מנחם מענדל ע"ה טענענבוים, והרב וויינבערג ע"ה.

לאחר הסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חנה, אמו של כ"ק אדמו"ר (בשבת שובה, ו' תשרי ה'תשכ"ה), הועלתה הצעה שבסוף השיעור יוסיפו רבע שעה, בה יחזרו משיחות כ"ק אדמו"ר. רבינו אישר את ההצעה ואף השתתף במחצית ההוצאות - בלשונו הק': "מחצה עלי" - וגם הגיה כמה משיחות אלו עבור השידורים.

בימי הקיץ, כאשר רוב השומעים שהו ב'קאנטרי', לא התקיים השיעור תניא במוצש"ק. בשנת תשכ"ח - תשכ"ט הציע הרה"ח ר' משה פינחס הכהן ע"ה כ"ץ שבמשך הקיץ ישדרו בכל ליל שישי בתחנת הרדיו בהרי הקאטסקילס (WVOS) ויחזרו משיחות כ"ק אדמו"ר.

אבינו שיחי' ואביו הרה"ח ר' משה פינחס הכהן ע"ה ערכו בכל מוצש"ק דשבתות הקיץ הנחה קצרה מהתוועדות השבת (שכללה חלק מההתוועדות), וברוב הפעמים חזר הרמ"פ את השיחה ברדיו (ולפעמים, כשלא ה' יכול, ה' חוזר בנו אבינו שיחי').

זכינו והנחות אלו הוגהו (בשעתם) ע"י כ"ק אדמו"ר, ולפעמים הואיל להוסיף עליהם ציונים, הערות ומ"מ וכו'.

וזאת למודעי:

שיחות אלו נרשמו מלכתחילה אך ורק בכדי למסור אותם בעל פה על הרדיו, ולא על מנת שיודפסו, ולכן סגנון רשימות השיחות הם בהתאם לאופן חזרתם בעל-פה, ולא כפי שמופיעים בדפוס - בסגנון המיוחד, ובתוספת הערות ומראי-מקומות בשולי הגליון וכו' וכו'. ואכן השיחה הנדפסת כאן הוגהה עוה"פ לאחר זמן ונדפס בלקו"ש חל"ג עמוד 144.

ומפני שרשימות אלו זכו להיות מוגהות ע"י כ"ק אדמו"ר, מדפיסים אותה בצורתה.

ב) מכתבים ששלח אבינו מהנעשה והנשמע בבית חיינו מעבר לים.

בשנות נעורו ובחרותו, זכה אבינו שיחי' להסתופף בין כתלי "בית חיינו" - 770. באותן שנים לא היה באפשרות ליצור קשר יומיומי או אפילו שבועי אלא דרך מכתבים מהכא להתם. ומאחר שלא היה מכתב עת רשמי, הרי שכל החדשות והחידושים בבית חיינו התקבלו רק דרך מכתבי קרובי משפחה וידידים. כמובן אצל חסידים היה זה נוגע בציפור נפשם, לדעת ובמהירות הכי גדולה, כל שיחה, כל מאמר, כל ווארט שנשמע מפי רבינו וכן כל הנעשה בסביבות רבינו, אצל אנ"ש והתמימים והשלוחים וכו'.

ונתגלגלה זכות על ידי זכאי, שאבינו שיחי' טרח ושלח לכמה חסידים ריבוי מכתבים בציורף להנחות' ורשימות דברים' מהתוועדויות רבינו, וכפי הנראה הקדיש לזה שעות ארוכות וטרחה רבה סביב הכתיבה והמשלוח וכל הדברים שהיו סביבות משלוח המכתבים.

אף שהשיחות, המאמרים ותוכן התוועדויות עצמם נדפסו כבר (וחלקם אכן מבוססים על רשימות ומכתבים אלו, וישנם שההעתיקה היחידה שלהם היתה במכתבים אלו, וזכות הרבים לומדי ומעייני תורת רבינו תעמוד לו לאבינו שיחי') הרי שה"חסידישע ארום" יש לו טעם בלתי נדלה ונצחי, וחשבנו לכבוד המאורע להדפיס מכתבים אלו, שיותר ממה שכתוב בהם יש כאן בין השורות את הניחוח המיוחד של אותם ימי בראשית במוכן הרחב שלהם, כפשוטם וכמדרשם.

ג) מענת כ"ק אדמו"ר להמניחים על שאלתם במאמר ד"ה יבחר לנו גו' תשכ"ג, מצילום כתי"ק.

ונסיים פתח דבר זה ברשימת דברים מאותה 'יחידות' עם כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע, לה זכה אבינו שיחי' להכנס יחד עם אביו וסבו, לרגל יום הולדתו השלישי, בחודש אדר ה'תש"ט:

יום שלישי, כ"א אדר תש"ט¹

עס איז אַ מנהג ישראל צו זאָגן מזל טוב (ואמר: מזל טוב).

עס איז דאָ אַ וואָרט פון דעם רבי'ן: בת תחלה סימן יפה לבנים, וואָס איז דאָ יפה?

אַז עס ווערט געבאָרען אַ בן און מען איז מקיים אַ מצוה – מען איז איהם מכניס לברית, זאָגט מען: כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים; אָבער ביי אַ בת איז דאָך דאָס ניטאָ,

[ואמר:] **אַז עס ווערט געבוירן אַ בת, און מען איז מגדל די בת בדרך התורה והמצוה, מען ערציט איר אַז זי זאָל וויסן וואָס מען מעג און וואָס מען טאָר ניט – איז דאָס איז תחלה, דאָס איז דער יסוד, פון דעם ווערט געבויט די אידישע הויז. און אַז עס איז דאָ די בת, קען נאָכהער זיין יפה לבנים.**

[וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:] **דער אויבערשטער זאָל אייך העלפן עס זאָל אייך מקיים ווערען דעם רבי'נס ברכה.**

[ואמר עוד:] **איך פריי זיך מיט אים, אָבער עס איז שוין צייט עס זאָל זיין ביי אייך נאָך קינדער, עס זאָל זיין יפה לבנים.**

[כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח הציצה הימנית מהט"ק שלו ונתנה להילד, נטלה ונשקה ואח"כ הניחה על עיניו. הרד"ש שאל להילד: מה זה, ואמר הילד בקול: ציצית.

לאחר שקרא כ"ק בהפ"נ, אמר:] **דער אויבערשטער זאָל ממלא זיין כל משאלות לבכם לטובה ולברכה.**

[כשיצא הרד"ש נתן ידו לכ"ק אדמו"ר שליט"א ונשקו, והרמ"פ אחז ביד בנו זאב יחזקאל ואמר: איך וויל ער זאָל זיין אַ חסיד, והשיב כ"ק אדמו"ר שליט"א: **איך האָך (ולא נתן ידו הקדושה להילד)**

ברשימת הרמ"פ נוסף: **"ביום ועש"ק כ"ד אדר דברתי עם הרמ"ש שי' בטלפון בשעה 3:30 בערך, ואמר לי אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א האָט זייער הנאה געהאַט פון אינגעלע ואמר עליו: ביי אים איז אַ ליכטיגער פנים".**

משפחת כ"ץ

שושן פורים ה'תשפ"ו

1) לרגל יום הולדת השלישי ("אָפּשערעניש") של הילד זאב יחזקאל שי' הכהן כ"ץ (ביום הרביעי ט"ו אדר שושן פורים קטן) – נכנסו ר' משה פנחס הכהן כ"ץ זוגתו, וחונתו ר' דוד שטאקאָמער, והילד זאב יחזקאל שי'.

כשנכנס הרד"ש, נתן שלום לכ"ק אדמו"ר שליט"א וגם נשקו על ידו, ואחר שעשה כן אמר להילד זאב יחזקאל שיעשה ג"כ כזה, ועשה כן ונתן ידו לכ"ק ונשקו על ידו. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א [ההמשך בפנים]:

משיחת
י"ג תמוז תשכ"ט

egen

מיר וועלען איצטער איבערגעבען א אויסצוג פון א טייל פון
 די ערשטע שיחה קדושה וואס דער רבי דער ליובאוויטשער רבי שליט"א
 האט גערעדט ביי דעם גרויסען התועדות פון דעם חג הגאולה י"ב וי"ג תמוז
 זונטאג פרשת פנחס.

דער רבי שליט"א האט זיך געשטעלט אויף עטליכע פערטער וואס
 דער פריערדיגער ליובאוויטשער רבי דער בעל הגאולה פון י"ב וי"ג תמוז
 שרייבט אין זיין בריף פון ט"ו סיון תרפ"ח וואס אין דעם בריף איז
 אנגעדייטער דער עיקר פון די התועדות פון דעם חג הגאולה ווי ער איז
 נקבע געווארען לדורות און אלע צייטען און אין יעדן ארט.
 קרוב צו צוויי שעה צייט האט דער רבי דער ליובאוויטשער רבי שליט"א
 ארוםגעדייט און אויסגעטייטשט די עטליכע פערטער פון דעם אויבענדערמאנטען
 בריף, און באמת איז יעדער ווארט וואס איז געזאגט געווארען זעהר וויכטיג
 און שטארק נוגע צו דעם חכמת הענין, אבער עס איז פארשטענדליך אומגעליך
 דאס איבערגעבען אין די געציילטע צייט פון דיזען ראויא בראדקעסט
 און מיר זיינען געצוואונגען איבערגעגעבען נאר עטליכע קורצע אויסצוגען
 פון די שיחה קדושה, און פון דעם קען מען האבען אסטיקל באגראף ווי
 יעדער ווארט פון א רבין אנשיא ב ישראל איז וואגיג און נוגע לדורות
 און דורי דורות.

און דאס זיינען די עטליכע פערטער פון דעם אויבענדערמאנטען
 בריף " היום אשר ארז זכות התורה רבנים, גרש את ערסלי חשך המלשינות
 ועלילות שאו, ראוי הוא לקובעו ליום התועדות והתעוררות לתנוק התורה
 והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו "

וואס בשעת ען טראכט זיך אריין אין דעם ווערט גלייך ניט
 פא רשאנדיג, כשעת מען זאגט דעם סדר אז מען דארף מחזקייין תורה, און
 דערנאך ערשט דארף מען מחזק זיין יהדות-אירישקייט- איז דאס לכאורה גוט.
~~פארשטענדליך, דער סדר דארף זיין לכאורה א פארקערטער, צום אלען ערשטען~~
 דארף מען מחזק זיין אירישקייט, וואס אירישקייט באשטייט פון לערנען
 תורה און מקייט זיין מצות סיי בין אדם למקום סיי בין אדם לחבירו, אויך
 אין עניני הרשות, זאל ער זיך פירען אין א אופן פון בכל דרכיך דעתנו וואס
 אין דעם גופא איז דא צוויי אופנים, כל מעשיך לשם שמים און נאך פעהר בכל דרכיך

ב"ה. תשכ"ט

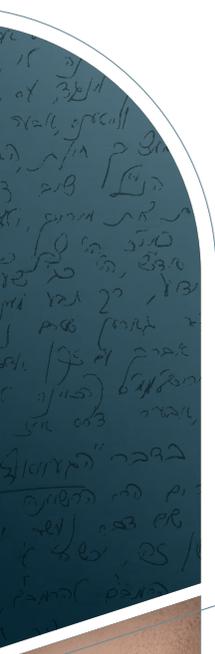
מיר וועלען איצטער איבערגעבען א אויסצוג פון א טייל פון די ערשטע שיחה
 קדושה וואס דער רבי דער ליובאוויטשער רבי שליט"א האט גערעדט ביי דעם
 גרויסען התועדות פון דעם חג הגאולה י"ב וי"ג תמוז זונטאג פרשת פנחס.

דער רבי שליט"א האט זיך געשטעלט אויף עטליכע ווערטער וואס דער פריערדיגער ליובאוויטשער רבי דער בעל הגאולה פון י"ב וי"ג תמוז שרייבט אין זיין בריף פון ט"ו סיון תרפ"ח וואס אין דעם בריף איז אנגעדייטעד דער עיקר פון די התועדות פון דעם חג הגאולה ווי ער איז נקבע געווארען לדורות און אלע צייטען און אין יעדען ארט.

קרוב צו צוויי שעה צייט האט דער רבי דער ליובאוויטשער רבי שליט"א ארומגערעדט און אויסגעטייטשט די עטליכע ווערטער פון דעם אויבענדערמאנטען בריף, און באמת איז יעדער ווארט וואס איז געזאגט געווארען זעהר וויכטיג און שטארק נוגע צו דעם הבנת הענין, אבער עס איז פארשטענדליך אומעגליך דאס איבערצוגעבען אין די געציילטע צייט פון דיזען ראדיא בראדקעסט און מיר זיינען געצוואונגען איבערצוגעבען נאר עטליכע קורצע אויסצוגען פון די שיחה קדושה, און פון דעם קען מען האבען אשטיקעל באגרייף ווי יעדער ווארט פון א רבין א נשיא בישראל איז וואגיג און נוגע לדורות און דורי דורות.

און דאס זיינען די עטליכע ווערטער פון דעם אויבענדערמאנטען בריף "היום אשר אור זכות התורה דרבים, גרש את ערפלי חשך המלשינות ועלילות שוא, ראוי הוא לקובעו ליום התועדות והתעוררות לחזוק [בחזוק] התורה והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו".

וואס בשעת מען טראכט זיך אריין אין דעם ווערט גלייך ניט פארשטאנדיג, בשעת מען זאגט דעם סדר אז מען דארף מחזק זיין תורה, און דערנאך ערשט דארף מען מחזק זיין יהדות - אידישקייט - איז דאס לכאורה ניט פארשטאנדיג, דער סדר דארף זיין לכאורה א פארקערטער, צום אלען ערשטען דארף מען מחזק זיין אידישקייט, וואס אידישקייט באשטייט פון לערנען תורה און מקיים זיין מצות סיי בין אדם למקום סיי בין אדם לחבירו, אויך אין עניני הרשות, זאל ער זיך פירען אין א אופן פון בכל דרכיך דעהו וואס אין דעם גופא איז דא צוויי אופנים, כל מעשיך לשם שמים און נאך מעהר בכל דרכיך

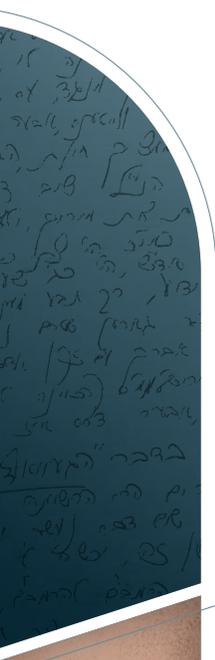

דאס איז נוגע ניט נאר בשעת דער בריף איז געשריבען געווארען, נאר אפילו אויך היינט אין אלע ערטער.

וואס אין דעם סדר וואס עס איז אוועקגעשטעלט געווארען היפך ווי עס דארף זיין לכאורה, פריער תורה און דערנאך יהדות געפינט מען א ענטפער אויף ענינים וואס האבען אויפגעשטורעמט אונזער דור, וואס דאס איז געווען די שאלה וואס איז דאס יהדות, און וואס איז יהודי, אז א איד אויב ער פירט זיך נאר נארמאל, ווי גערעדט אויפן היינטיגען לשון איז בא איהם מיט א פשיטות אז ער דארף זיין א איד, אז **אבער** ער קען זיך איינרעדען אז יהדות קען זיין אזא מין סארט הנהגה וואס זי איז היפך השו"ע. אדער וואס ער נעמט אן א טייל פון שו"ע, למחצה לשליש ולרביע און אעפ"כ **טראכט ער** איז עוודנו ביהדותו, אָז ער טוט < ניט > **דערביי קיין** א עבירה, [וואס אָן עבירה דאס קען דאך זיין ח"ו אפילו ביי א צדיק זכמו"ש איך צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, נאר וואדען, ער האלט אז צו איהם איז די **דער** מצוה קיין שייכות ניט, אהאט ער < מיט די מצוה קיין פארבונד > במילא אז ער וועט איר ניט טוען, איז **ניטא קיין עבירה**.

וואס אזוי גייט דאס פון דקות דדקות פון אט די וואס דינגען זיך אז זיי נעמען אויף זיך תורה שבכתב און תורה שבעל פה, און נעמען אויף זיך דקדוקי סופרים, זיינען אבער ניט מחויב אנעמען אויף זיך די חומרות פון די גאונים און די גדולי ישראל פון די לעצטע דורות, פאר זיי איז גענוג תורה שבכתב ותורה שבעל פה, **אבער** הגהת רמ"א אויפן שו"ע אדער דער שו"ע אליין וואס ער איז מוסיף און מחדש אין דיני התורה איז דאס פאר איהם ניט בינדענד. ווייל ווען ער טוט דאס ניט ח"ו - רירט דאס אויך ניט אן זיין יהדות.

דערנאך איז פון די חבלי השוא ווערט וכעבות העגלה חטאה (ישע'ה ה' י"ח) ווי גערעדט אמאל בארוכה אז בשעת מען הויבט אן בלאנדזען פון דעם דרך המלך, פון דעם האיוועי (ווי דאס ווערט דא אנגערופען) איז ניט מיט אמאהל שפרינגט מען אריבער פון דעם דרך המלך אין דעם טיפען וואלד, נאר בשעת ער הויבט אן אפליניגען פריער כחוט השערה און דערנאך נאך א חוט און גייט אין א קרומקייט ניט מיטן וועג, נאר ער גייט אין א כיוון אין א ריכטונג וואס דאס איז א'ראפ פון וועג, קען ער פארבלאנדזען ביז ער וועט זיך

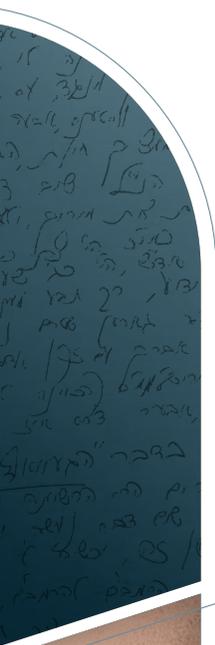

אויף אידישקייט, און דאס וואס איהם וועט געפעלען נעמט ער אן, און דאס וואס איהם געפעלט ניט, נעמט ער ניט אן, און זאגט אז צי דאס איז „יהדות“ אידישקייט איז אט דאמאלט גייט דאס אוועק אלעס ווייטער און ווייטער, ער < הויבט > זיך אָן דינגען צו תורה שבעל פה איז מן השמים, אפשר מער ניט ווי תורה שבכתב, און דערנאך הויבט ער זיך אן דינגען אין תורה שבכתב אויך, וואס איז מן השמים און וואס איז ניט מן השמים ביז וואנעט רח"ל אז עס פעלט איהם אין דער גאנצערן ענין. און ער מאכט דערפון א שיטה און רופט דאס אן אז דאס איז „א טרענד“ אז דאס **כביכול** א שיטה אין אידישקייט, וואס זי נעמט אן האלב פון תורה שבעל פה אדער גאר ניט קיין תורה שבעל פה, ועד"ז איז אויך אין תורה שבכתב.

וואס אט דערפאר דארף מען באווארענען אז איידער מען זאגט איהם ער זאל זיך פארנעמען מיט חיזוק היהדות, דארף ער לערנען אין תורה וואס יהדות איז ניט ער וועט ארויסנעמען **אפלערנען** דאס פון אומות העולם, אז וויבאלד אז ביי אנדערע אומות איז געווען נשתנו העתים איז נשתנו הדתות, עס איז געווארען א אנדער צייט מיט א אנדער מדינה, האט מען משנה געווען דעם דת, און וויב[אל]ד אנדערע פעלקער האבען געביטען אינג[א] נצען זייער דת און זיינען געבליבען א פאלק מיט דער זעלבער מלוכה מיט דער זעלבער מציאות איז מיט וואס איז ער אנדערש ווי אנדערע גוי הארץ, ובפרט אז ער ווייסט אז דער אויבערשטער האט איהם געגעבען א קא[פ] [פ] (ף) אויף די פלייצעס, און דעם קאפ האט ער איהם געגעבען חכמה ובינה, און האט איהם אנגעזאגט אין תורה שבכתב כי היא חכתמכם ובינתכם לעיני העמים, איז מה דאך אז אנדערע פעלקער מעגען אויסקלייבען מיט זייער חכמה ושכל ווי אזוי זיי זאלן פירן זיך אין זייער לעבען איז דאך עאכו"כ אז דער וואס האט מערער חכמה און מערער בינה קען ער זיך זיכער אויסקלייבען און באשטימען וואס פאר חוקים ומשפטים זיינען גוט פאר איהם און וועלכע זיינען אפשר אמאל געווען גוט אבער איצטער ר"ל טויגען זיי ניט און איצטער דארף ער זיי ניט, און איצטער שטערן זיי איהם, און אעפ"כ איז דאס יהדות ובשלימותה.

וואס דאס איז **און נאך איז דא אין דעם אלעם** א גרויסער טעות,

און ווען מען וויל א אידען אויפמערקזאם מאכען וועגען דעם **אלעם**, און מען פרעגט א אידן פאר וואס וויל ער זיך ניט פירען אין אמת'ן אידישען וועג, ענטפערט ער אז דאס איז זיינע חיים פרטיים

דאס איז זיין פריוואטע קען לעבען און ווי קען זיך א צווייטער אריינמישען, ובפרט
 אז מען לעבט אין א דעמאקראטישע מדינה, און א דעמאקראטישען סדר, איז רעדען קען
 מען מיט איהם וויפיל מען וויל אבער מען טאר איהם ניט ח"ו שטערן און טאמער זאג
 ער וויל ניט רעדען טאר מען מיט אפילו ניט ריידען אויך, און נאך מעהר ווי
 נאלד אז מען באדארף זיין קארעקט בין אדמל חבירו איז אנדער מען וויל
 מיט איהם ריידען וועגען זיין פריוואטען לעבען און אויפירונג-דארף מען
 ביי איהם בעטען א רשיון, צי האט מען מיט איהם דאס רעכט צו רעדען וועגען
 דעם. אינדאס די זעלבע זאך ווי מען זאגען ביי אפסטאם איינעם וואס ער וויל
 רח"ל זיין א סאבד צפו לדעת, אנערקענען דאך אלע אז מען דארף איהם ניט
 צולאזען, אפ"א וואס ער איז שוין א ערוואקסענער און שרייט אז מען מיט
 זיך אין זיינע פריוואטע ענינים, אז ער וויל זיך סאבד זיין צפמו לדעת,
 ו ער האט דאס אויף איהם א דעה, און דאך דאס"ל סנהג פשוט בכל המדינות
 א זמען שטרעט איהם אין דעם און מען טרענט ניט ביי איהם קיין רשיון, און
 מען טוט אלעמאד אויף צולאזען איהם צו זיין א רח"ל א סאבד צפמו לדעת,
 ווארום עס קען ניט א ז א מענש ביי זיינע נארמאלע געדאנקען זאל דאס טוען,
 זוי איז א איד מיט אידישקייט, איז דאך היינט חיינו ואורך ימינו,
~~דאס צו זיין ווי קיי אנדערע פעלקער, וואס עס איז דא א סציאות, און דערנאך~~
 האט די סציאות אנגענומען אויף זיך דא הנהגות פאר דעם דת אדער דת רבות,
 וואס דערפאר אידן די סציאות איז ער קען חרטה האבען און אריבער גיין פון
 איין דת אויף די צווייטע, אדער בלייבען אן אדת, און אפטייט זאל זיין
 פציאות ניט נשתנה ווערען ביי אידען איך די נאך ניטא, זיגיל זיך
 גאנצע סציאות פון אידן איז עס תורה ופסות, אט דאס איז זיין סציאות. און סציאות
 וואס אט דערפאר איז דער תנאי אז אידער מען פאנגעט זיך
 מיט חינוך היהדות-דארף זיין חינוך התורה, אט די תורה וועלכע אידן האבען
 זיך טוטער נפש געווען טויזענטער יארען, און האבען איהר דורכטראגען גאנצע
 היסט דורך אלע דורות, און אפ"י וואס עס איז דאך געווען דע ריבנות, דאס איז
 געווען אלע טאהל, קאט עס געטראפען אז א פלוני בן פלוני א אידן וואס איז אראם
 ל"ע פון ווען און האט געפאסט א גאנצען טופעל אז ער איז גערעכט, האט דאס
 אנגעהאלטען א קורצע וויילע און דערנאך איז אפינס פון די ביידע, אדער ער אין
 זיינע תלמידים האבען זיך אוסגעקערט צוריק צו די אידען פונעם תורה ופסות
 אדער רח"ל עס איז פון זיי ניט געבליבען קיין שריד ופליט, אזוי איך דאס

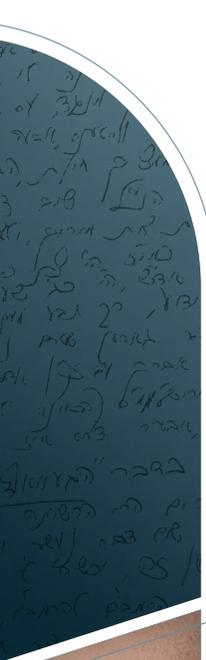
Handwritten notes and signatures in the right margin:
 1. און סציאות
 2. און סציאות
 3. און סציאות
 4. און סציאות
 5. און סציאות
 6. און סציאות
 7. און סציאות
 8. און סציאות
 9. און סציאות
 10. און סציאות
 11. און סציאות
 12. און סציאות
 13. און סציאות
 14. און סציאות
 15. און סציאות
 16. און סציאות
 17. און סציאות
 18. און סציאות
 19. און סציאות
 20. און סציאות

דאס איז זיין פריוואטע(ן)ר לעבען און ווי קען זיך א צווייטער אריינמישען, ובפרט
 אז מען לעבט אין א דעמאקראטישע מדינה, און א דעמאקראטישען סדר, איז
 רעדען קען מען מיט איהם וויפיל מען וויל אבער מען טאר איהם ניט ח"ו שטערן
 און טאמער זאגט ער וויל ניט הערען טאר מען מיט אפילו ניט ריידען אויך, און נאך

מעהר ווי באלד אז מען באדארף זיין **ע"פ תורה** קארעקט בין אדם לחבירו איז אדער מען וויל מיט איהם ריידען וועגען זיין פריווא(ר) טען לעבען און אויפירונג - דארף מען ביי איהם בעטען א רשיון, צי האט מען מיט איהם דאס רעכט צו רעדען וועגען דעם.

איז | דאס די זעלבע זאך ווי מען וועט זאגען ביי איינעם וואס ער וויל רח"ל זיין א מאבד עצמו לדעת, אנערקענען דאך אלע אז מען **טאר** דארף איהם ניט צולאזען, אעפ"י וואס ער איז שוין א ערוואקסענער און שרייט אז מען מישט זיך אין זיינע פריוואטע ענינים, אז ער וויל זיך מאבד זיין עצמו לדעת, ווער האט דאס אויף איהם א דעה, **איזון** דאס'ז < דאך > א מנהג **פשוט** בכל המדינות אז מען שטערט איהם אין דעם און מען פרעגט ניט ביי איהם קיין רשיון, און מען טוט **אלעס** כחות אויף ניט צולאזען איהם צו זיין א רח"ל א מאבד עצמו לדעת, ווארום עס קען ניט אז א מענש ביי זיינע נארמאלע געדאנקען זאל דאס טוען,

אזוי איז א איד מיט אידישקייט, **וועלכע** איז דאך היא חיינו ואורך ימינו, דאס איז ניט ווי קיי[ן] אנדערע פעלקער, וואס עס איז דא א מציאות, און דערנאך האט די מציאות אנגענומען אויף זיך די הנהגות אדער דעם דת אדער די דתות, וואס דערפאר קען < איז דא די מציאות > אז ער חרטה האבען און אריבער גיין פון איין דת אויף די צווייטע, אדער בלייבען אן א(ד)ת, און אעפ"י זאל זיין מציאות ניט נשתנה ווערען, ביי אידען איז די זאך ניט דא, | ווייל די **צי מ'וויל עס צי ס'געפעלט ניט איז די גאנצע מציאות** פון אידן איז דאס תורה ומצות, אט דאס איז זיין מציאות. **און דערפאר איז דער ציווי אויף יעדערן הוכח תוכיח און אפילו מאה פעמים א. ז. ו.** וואס אט דערפאר איז דער תנאי אז איידער מען פארנעמט זיך מיט חיזוק היהדות - דארף זיין **תורה און חיזוק התורה, תורה סתם - וואס אלע ווייסען וואס מען מיינט!** אט די תורה וועלכע אידן האבען זיך מוסר נפש געווען טויזענטער יא[רען], און האבען איהר דורכגע[ע]טראגען גאנצע[ר] הייט דורך אלע דורות, און אעפ"י וואס עס איז דאך געווען דער | יצה"ר, וואס **ער** איז געווען אלע מאהל, **און** עס < האט > געטראפען אז א פלוני בן פלוני א אידן וואס איז אראפ ל"ע פון וועג און האט געמאכט א גאנצען טומעל אז ער איז גערעכט, האט דאס אנגעהאלטען א קורציע וויילע און דערנאך איז איינס פון די ביידע, אדער ער און זיינע תלמידים האבען זיך אומגעקערט צוריק צו **תורה** - **צו** די אידען שומרי תורה ומצוה אדער רח"ל עס איז פון זיי ניט געבליבען קיין שריד ופליט, אזוי איז דאס

געווען במשך כל הדורות,

ניט ווי די וואס ווילען זיך איינשמעסען אז אזוי ווי מען לעבט מען וואס מען האט געמאכט אזוינע מוראדיגע לויט זייער מיינונג, מען האט געמאכט גרויסע ענדעקונגען אין וויסענשאפט-דארף מען צונוצען וויסענשאפט צו די תורה - זאגט מען ניין, אז כבר | ה' לעולמים, איז פערציג טעג נאך מתן תורה איז שוין עובדי העגל וואס מען האט געמאכט א עגל הזהב, און ניט אז מען האט געזאגט אז דורך דעם ווערט מען "ח"ו היל"ת) אויס איד, נאר מען האט געזאגט אדרבא: אלה אלקיך ישראל, דו בלייבט א ישראל נאר וואס איז א אלקיך דער עגל הזהב, ר"ל. און אזוי איז געווען בכל הזמנים ובכל התקופות, אז בשעת מען וויל זיך אליין אויפשטעלען א שיטה וואס איז יהדות ניט קוקענדיג אין שו"ע און אליין אויפשטעלען א שיטה מי הוא יהודי ניט פרעגענדיג ביי תנאים ואמוראים ופוסקי ישראל איז דעמאלט סוכ"ס פארבלאנדזעט מען, אז מען קומט אן אין די צו די וואס זיי וויינען אנסעקען אידן וואס פאר א איד עס זאל ניט זיין. נאר דורך די אמתע תורה אידישקייט דעמאלט איז מען פארזיכערט אז עס וועט זיין ~~היא~~ חיינו ואורך ימינו, אז דער אויבערשטער בענשט מיט אריכות ימים ושנים ~~16~~ און דאס אלץ אין א אופן פון-טובות. דאס איז געזונטע טעג און יארען און ליכטיגע טעג און יארען מיט אמתן נחת פון קינדער און קינדס קינדער, ווארום מען פירט זיך בדרך התורה והמצות, תורת חיים ורעבבוב, וסג"ה עליהן נאמר וחי בהם.

געווען במשך כל הדורות,

ניט ווי די וואס ווילען זיך איינשמעסען אז אזוי ווי מען לעבט אין א צייט וואס מען האט געמאכט אזוינע מוראדיגע פארשריט לויט זייער מיינונג. מען האט אויך געמאכט גרויסע ענדעקונגען אין וויסענשאפט - דארף מען צונוצען וויסענשאפט צו די תורה - זאגט מען ניין, אז כבר | ה' לעולמים, איז פערציג טעג נאך מתן תורה איז שוין געווען עובדי העגל וואס מען האט געמאכט א עגל הזהב, און ניט אז מען האט געזאגט אז דורך דעם ווערט מען (השמיט: ח"ו היל"ת) אויס איד, נאר מען האט געזאגט אדרבא: אלה אלקיך ישראל, דו בלייבט א ישראל נאר וואס איז א אלקיך דער עגל הזהב, ר"ל. און אזוי איז געווען בכל הזמנים ובכל התקופות, אז בשעת מען וויל זיך אליין אויפשטעלען א שיטה וואס איז יהדות ניט קוקענדיג אין שו"ע און אליין אויפשטעלען א שיטה מי הוא יהודי ניט פרעגענדיג ביי תנאים ואמוראים ופוסקי ישראל איז דעמאלט סוכ"ס פארבלאנדזעט מען, ביז אז מען קומט אן אין די צו די וואס זיי זיינען אנט[ק]ע[ק]א[ג]ען אידן שונאי ישראל - וואס פאר א איד עס זאל ניט זיין. נאר דורך די אמתע תורה אידישקייט דעמאלט איז מען פארזיכערט אז עס וועט זיין ~~היא~~ חיינו ואורך ימינו, אז דער אויבערשטער בענשט מיט אריכות ימים ושנים טובות און דאס אלץ אין א אופן פון - טובות. דאס איז געזונטע טעג און יארען און ליכטיגע טעג און יארען מיט אמתן נחת פון קינדער און קינדס קינדער, ווארום מען פירט זיך בדרך התורה והמצות, תורת חיים ומצות ה' עליהן נאמר וחי בהם.

מכתבים
מבית חיינו

א

מחנה גן ישראל
Camp Gan Israel
 Swan Lake, N. Y.
 Tel. White Lake 149

ב"ה יום ד' פ' מטות י"ח לחודש תמוז תשטו"ב

צו מיינע טייערע עלטערען און
 זיידע לעב - שליט"א

שלום וברכה!

איך האף אז דער בריוו וועט אייך געפינען אין דעם בעסטען געזונד צושטאנד. איך פיל ב"ה פיין. נעכטען האב איך געשריבען צו מרדכי שי'.

איך האף צו לערנען ב"ה כמעט אלע טאג פון נעכטען אן אלע טאג תניא, מיט הת' ישראל ראזענפעלד שי', היינט צוליב געוויסע אומשטענדען נישט, אבער מארגען אי"ה האף איך צו לערנען.

אזוי ווי די זיסע מאמע לייב, האט מיר געבעטן צו באשרייבען זונטאג ווען כ"ק אדמו"ר שליט"א איז דא געווען מען האט זיך צוגעגרייט נאך מוצש"ק. אלע האבען זיך אנגעטאן קליין, מען האט אויך געבעטען אז מען זאל גיין א קעמפ העמד, און יארמולקע (כמובן בין איך געווען אזוי אנגעטאן).

אינדערפרי האט מיר חיים ליפסקער געבעטען אז איך זאל אים פארקויפן א פילם, במילא האב איך אזוי געטאן.

ווען כ"ק אד"ש איז געווען נאענט צום קעמפ, האט מען געהערט ווי עס בלאזט דער הארן פון די קאר וואס פארט פאר די קאר פון כ"ק אד"ש. ווען כ"ק אד"ש איז אנגעקומען איז געגאנגען גלייך אין שוהל צו פארברענגען. נאכער זיינען געגאנגען אלע באנקס, מיט די בחורים. כ"ק אדמו"ר האט גערעדט 2 שעות. כ"ק אד"ש האט געגעבען צו אלעמען בידו הק' א מנחה מעריב. ...

דארנאך האט ער געזאגט א מאמר ד"ה ברוך הגומל לחייבים טובות וכו', און גערעדט וועגען דעם ענין פון השם הוי' (כמו המאמר דשבת שעבר). אח"כ געבענטשט,

און געגעבען כוס של ברכה...

דערנאך האט כ"ק אד"ש איבער געקוקט דעם גאנצען קעמפ. און אלע רומס, (אויך מיין רום). מען האט געמאכט גרויסע סיינס ברוך הבא יחי המלך - אדונינו מורינו ורבינו שליט"א, ברוכים הבאים.

איך האב גענומען זייער שיינע פיקשערס ווען כ"ק אדמו"ר שליט"א איז אריינגעגאנגען אין קאר צו פארען קיין קעמפ אמונה. האט ער זיך געשטעלט אויף די קאר, און געמאכט בידיו הק' סימני שמחה.

אקוה להשי"ת טאטע לייב שליט"א וועט קומען אויף שבת. א רפו"ש בקרוב ממש צו זיידע לייב. בנכם המברך אתכם בכטו"ס.

זאב יחזקאל הכהן

נ. ב. איך וועל רעדען אי"ה מיט אייך מארגען בל"ג.

תשה"י

ב

ב"ה

November 13, 1957 [19 Cheshvan 5718]
396 Crown Street
Brooklyn 13, N. Y.

Dear Shmuel שי' Shmuel

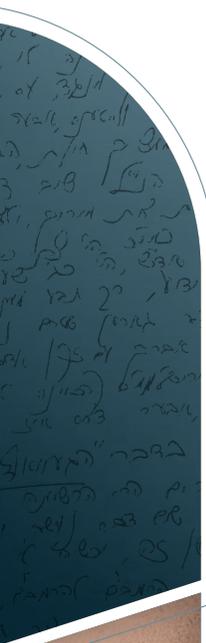
I trust that this letter finds you in the best of health, I am ב"ה very fine.

Do you have a good room? What Daf are you up to? Are you coming in for Yud Shevat אי"ה...

Since Shabos Breishis there was no Farbrengen.

I am writing you a ווארט from the Rebbe שליט"א, which is easier for me to write in yiddish.

א איד פון ארץ ישראל איז אריינגעגאנגען צו כ"ק אדמו"ר שליט"א,

און געבעטן אז כ"ק אדמו"ר שליט"א זאל פארען קיין ארץ [ישראל], האט אים כ"ק אדמו"ר שליט"א געענטפערט, וואס ארט עס אייך אז איך וועל פארען קיין ארץ ישראל מיט משיח צוזאם.

Regards from everyone.

Sincerely yours,
Zev Yechezkel Katz

ג

ב"ה יום ה' ה' לחודש הגאולה פרשת ויצא שנת תשח"י

כבוד התמים המצוין שמואל שי' לו

שלום וברכה!

איך האף צו השי"ת אז דער בריוו וועט דיר געפינען אין דעם בעסטען געזונדס צושטאנד. איך בין ב"ה פיין.

איך האב געהאט גרויס הנאה פון דיין בריוו.

בשבת קודש שבת מברכים כסלו העבר האט כ"ק אדמו"ר שליט"א געזאגט א מאמר ד"ה אלה תולדות יצחק און אויך דריי שיחות.

ישראל שי' רונזפלד איז דא געווען שבת מברכים.

איך און מיינע עלטערען און זיידע - שליט"א זיינען געווען אויף יחידות דעם לעצטען זונטאג.

איך האף אז דו וועסט מיר ווייטער שרייבען.

איך האב ב"ה געמאכט א מסבות שבת גרופע פון איבער פערציג קינדער כ"י, און עס עקזיסטירט שוין דריי וואכען ב"ה.

ווער איז דיין ראש הישיבה?

איך האב געהערט אז דיין צימער איז ביי ר' זלמן בוטמאן שי' איז דאס אמת?

מסתמא האסט דו שוין געזען די רייד וואס כ"ק אדמו"ר שליט"א האט גערעדט אין מחנה "גן ישראל" אין אידיש און ענגליש, אויב ניט וועל איך דאס דיר אי"ה שיקען.

ביטע איבערגעבען א גרוס צו חברי זלמן אלי' שי' הנדל.

א גרוס פון אלעמען און ספעציעל מיינע עלטערען און זיידע - שליט"א.

בידידות

זאב יחזקאל הכהן כ"ץ

ד

ב"ה יום א פרשת מקץ כ"ב כסלו תשח"י

כבוד חברי אוהבי יקירי וכו'
התמים המצוין שמואל שי'

שלום וברכה!

איך האף אז דער בריוו וועט דיר געפינען אין דעם בעסטען
געזונד צושטאנד, איך בין ב"ה פּיין.

איך האב געהאט גרויס הנאה צו קריגען דיין בריוו, און איך האב
געווארט דיר צו ענטפערען ביז נאך י"ט כסלו בכדי איך זאל דיר
קענען שרייבען וועגען די התועדות די"ט כסלו.

די מסיבת שבת גרופע איז ביי דעם נאוואמינסקער רבין אין
שוהל.

מארגען ביינאכט אי"ה וועט זיין די חתונה פון התמים הרב יוסף
ראזונפלדל שי' בחצר כ"ק אדמו"ר שליט"א, און אי"ה דאנערשטיג
וועט פארקומען די חתונה פון הרב התמים שלום דובער שי' שם
טוב בחצר כ"ק אדמו"ר שליט"א.

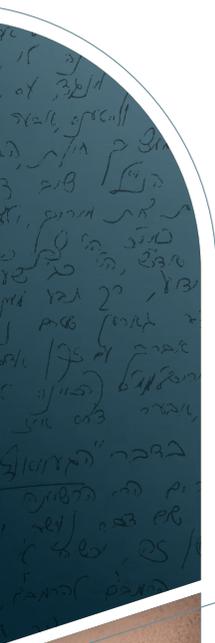
לעצטע וואך שבת פרשת וישלח, איז געווען א התועדות ווייל עס
איז געווען דער 29 חתונה טאג פון כ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אד"ש
האט געזאגט א מאמר ד"ה וישלח יעקב וואס דאס איז א מאמר וואס
דער רבי נ"ע האט געזאגט אויף דער לעצטע שבע ברכות פון זיין זון
כ"ק אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ, מיט דעם אנהייב שוש תשיש.

דאנערשטיג ביינאכט אין דעם זאל אויף נאסטראנד עוויניו האט
כ"ק אד"ש געזאגט א מאמר ד"ה פדה בשלום נפשי וואס דאס איז
א מאמר פון אדמו"ר מהר"ש צוקללה"ה נבג"מ זי"ע. אויך האט כ"ק
אד"ש געמאכט א מגבית פאר א נייעם שיכון אין כפר חב"ד, און אסאך
מענטשען האט כ"ק אד"ש געהייסען געבען א סאך מאל מערער
וויפיעל זיי האבען אנגעשריבען אויף דעם צעטיל, ביז אז הרב שלום
העכט האט כ"ק אד"ש געהייסען געבען 200 מאל אזולפיל.

האט איר פארברענגט ט - י - י"ט - כסלו? ביז ווען?

די התועדות פון י"ט כסלו האט זיך געענדיגט פיר אזייגער
פארטאג.

אויך נעכטען איז געווען א פארבריינגען א המשך צו די

התועדות פון י"ט כסלו. כ"ק אדמו"ר שליט"א איז ארויסגעקומען האלב נאך איינס און פארברענגט ביז פיער אזייגער, כ"ק אד"ש האט געזאגט א מאמר ד"ה פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד, כ"ק אד"ש האט גערעדט רוב שיחות קודש וועגען ענין מצות הצדקה. און האט געהייסען אז מען זאל געבען כפליים וויפעל ער האט געהייסען געבען דאנערשטיג ביינאכאט. ביסטו געווען ביי די בר מצוה פון לייבל אנדרסיער שי'?

אין די פריעדיקע בריוו האב איך דיך פארגעסען צו שרייבען אז, התמים הרב גרשון מענדל שי' גארעליק איז אויפגענומען געווארען אלס משפיע אין די ישיבה אין נוארק.

אויף י"ט כסלו איז געקומען דער מרא דאתרא פון כפר חב"ד הרב שניאור גארעליק שי', א תמים וואס האט נאך געלערנעט אין ליובאוויטש. ער איז אויך גרשון מענדל"ס א פעטער.

א גרוס צו הת' זלמן אלי' שי' הנדל.

א גרוס פון מיינע עלטערען און זיידע - שליט"א, אויך א גרוס פון אלע פון קעמפ.

בברכה

זאב יחזקאל הכהן כ"ץ

תשכ"ב

ה

ב"ה, יום ה' פ' וילך ד' תשרי תשכ"ב

כבוד ידידי עוז הת' המצוין נתן שי'

שלום וברכה!

ראשית הנני לברך אותך בברכת גמר חתימה טובה ולשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות,

ביום העבר בלילה כשהגיעו האורחים מאה"ק לא ה' שום התועדות ולא מאמר, ודבר מעונין ה' כשהגיעו האורחים משדה התעופה ל770, ה' כ"ק אד"ש בחדרו וסגר החשמאל והביט מהחלון החוצה, וכל הזמן ה' החשמאל מסוגר, ואח"כ הלך הביתה. רק ביום ג' בבקר אחרי אמירת סליחות צוה לנגן "רחמנא".

בש"ק התועד; השיחה הראשונה ה' ע"ד אתה נצבים כולכם, והק' האיך אפשר

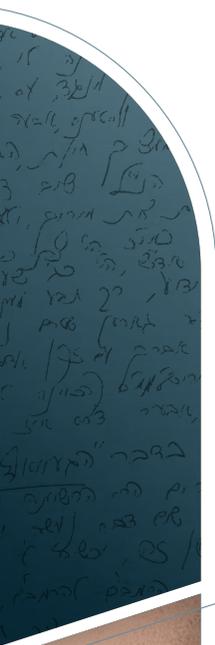
להיות כולכם כאחד היינו בהשואה ומיד אח"כ הרי מונה כל המדריות ראשיכם וכו' דלכאורה הרי סותר למה דכתוב לפניו "כולכם", ואח"כ ביאר ע"ד ההולך ממקום למקום נותנין עליו חומרי המקום שיצא משם וחומרי המקום שבא לשם, ופי' אדמוה"ז בזה דקאי על הנשמה שבאה מלמעלה למטה, והאריך בזה ודיבר ע"ד האורחים וכו'.

אח"כ אמר מאמר ד"ה אתם נצבים, ואמר אח"כ שזהו מאמר מאדמו"ר מהורש"ב נ"ע,

אחרי שיחה ביאר עוד שיחה בהמשך להמאמר, ואח"כ עוד שיחה ע"ד פ' נצבים וילך שהם ענין אחד וכמו"כ מבואר שבזהר מונה רק ג"ן סדרי דאורייתא והטעם ע"ז משום דאינו מונה וילך לסדרה בפ"ע רק ביחד עם נצבים, וכמו"כ המנין הפסוקים אחר פ' וילך כתיב שם שזהו ע' פסוקים וזהו ביחד עם נצבים,

בשני ימים דר"ה תקע התקיעות מיושב בעצמו, וביום שני לפנות ערב יצא להתועד, וצוה לנגן כמה ניגונים אח"כ מאמר ד"ה טוב טעם ודעת מיוסד על מאמר של ד"ה הנ"ל שנת תש"ג, אח"כ דיבר שני שיחות קצרות, בחסידות מבואר שני משלים על ענין התקיעות של ר"ה, בהמשך וככה, אחד מהבעש"ט, שהמשיל ענין התקיעות למלך שהי' לו בן יחיד והחליטו שניהם שהבן יסע מחוץ למדינה ויהי' שם משך זמן, ובהמשך הזמן שהבן הי' שם שכח על השפה שדברו במדינת מלכות אביו, וע"כ כשראה אח"כ אביו ולא ידע עוד השפה צעק בקול פשוט, וכמו"כ בנמשל קאי על תקיעות שופר. והמשל השני שמבואר בהמשך שם מיד אחר המשל הנ"ל, הוא מהמליץ זכות על כלל ישראל הרה"ק ר' לוי יצחק ברדיטשיב, שהוא שפעם הי' מלך והלך לצוד חיות ונאבד שם בין חייתי יער, וכשבא לעיר וטען שהוא מלך לא האמינו לו והי' שם חכם אחד והאמין לו והביאו לבית המלכות, ואח"כ לימים נתחייב אותו החכם מיתה, וביקש שיביאו אותו הבגדים שהוא הי' מלובש בהן בעת שמצא המלך נאבד בין חייתי יער, ואותו הבגדים שהמלך הי' מלובש בהן אותו, ונכמרו רחמיו של המלך כמו"כ מסיים שם הרלו"י, דהקב"ה הלך בין חייתי יער וביקש מכל האומות שיקבלו התורה ולא רצו ואח"כ קבלו ישראל את התורה, וזהו"ע תקיעות שופר.

מכיון שב' המשלים מובאים בדא"ח ביחד מובן שיש איזה שייכות ביניהם, והנפק"מ העיקרית ביניהם שהראשון מדובר בתשובה והשני בתורה.

אבל בר"ה צ"ל ב' הענינים תשובה ותורה.

השיחה השני; הי' ע"ד שהבעש"ט הי' מדבר בכלל בהברה פולנית ודיבר בחירק, והי' אומר בכל פעם גיט יו"ט, רק בר"ה ובמוצאי יוהכ"פ הי' אומר גוט יו"ט בשורוק, והביאור בזה שיומשך כל ה"גוט" (היינו הטוב) מר"ה על כל השנה.

ואח"כ ברך ברהמ"ז והתפלל ערבית וחלק כוס של ברכה.

מוסג"פ המכתב כללי על ר"ה האי שתא.

ע"פ המדובר כאן, הרי יסעו אי"ה תלמידים ללמוד בלוד תמורת אלו שבאו כאן (היינו שאם יהי' להם רשיון - היתר יציאה - להיות כאן על כל השנה כיון שעד עתה יש להם רק על חדש אחד ואינו בבירור אם יקבלו על כל השנה).

ו

בס"ד, לאחר ש"ק פ' ויצא יו"ד כסלו תשכ"ב.

כ"ק אד"ש נכנס להתועדות ב1:30. קידש על היין וטעם, ומיד סילק את המזונות מהשלחן ומסר זה להר"ז שי' דוכמן, וצוה לנגן כמה ניגונים, ואח"כ צוה לנגן, ניגון לפני "מאמר", והתחיל את המאמר והי' זרעך, בערך שלשת רבעי שעה,

אח"ז אמר שנמצא ברשימה של כ"ק מו"ח, שאדמו"ר האמצעי, באותו שבת שנתבשר על הגאולה, אמר מאמר אתה אחד (המאמר שאמר כ"ק אד"ש הי' מיוסד על המאמר אתה אחד), ואמר בעמידה, שכ"ק אדמו"ר האמצעי, הי' אומר רוב המאמרים בעמידה, ובאמצע המאמר הפסיק, ואמר שא דער טאטע גייט, ולמחרת, יצא ממאסרו, ועבודתו הי' שהשתדל עבור עבודת אדמה לבנ"י, ועד כדי כך, שפעל שירעו בשדות של המלוכה, עד שיתישבו במקומותיהם, עד שנסע אתם בהתחלת התישבותם יחד אתם, והי' שם קיץ שלם.

אח"ז סיפר, שהרש"ב נ"ע סיפר ביו"ד כסלו תרס"ב, לפני ס' שנה, שבשנות תקס"ט, הנה כ"ק אדמו"ר רבינו הזקן, לא ענה ביחידות אלא לענינים גשמיים וצרכי פרנסה ולשאלות עיוניים, ולענינים רוחניים, הי' שולח לאדמו"ר האמצעי, ואמר גייט צו מיין רבי'ן, ואדמו"ר האמצעי, בכל פעם שהי' יחידות הי' נכנס לפני זה לכ"ק רבינו הזקן, והי' אומר לו את הענינים, שזה הי' סמיכה שיוכל לענות על השאלות, וכשאחד הי' מבקש ברכה, הי' נכנס אצל כ"ק אדמו"ר הזקן, לשאול על פרט זה, שמזה מוכח, שבכל פעם הי' שואל בכללות, עד שפעם כ"ק אבינו הזקן לא הי', ונכנס אחד לאדמו"ר האמצעי, לשאול על ענין רוחני, ואמר, שאותו האדם שבאת אליו לא נמצא כעת בבית, וזה הי' מפני שלא קיבל סמיכה לפרט זה,

אח"ז סיפר, שבשנת תרצ"א, סיפר הרבי שאדמו"ר האמצעי הי' אומר בשנים הראשונות חסידות בשופי בריבוי אותיות, ואח"כ בהיותו בלענינגראד הי' ערעורים

וטענות מהזקנים, שטענו ע"ז שמקרב את הצעירים לחסידות, ובשנים ההם קרה, שהי' אומר בשבת אחד ג' פעמים חסידות, עד שפעם אחד הי' 4 לפנות בוקר ויצא לומר חסידות, ומכיון שהרבי סיפר זה הרי זה הוראה, ואינו בטל לעולם, שזה בא לפעולה, ולא כמו שהעולם מפרש שדברים בטלים הוא, שמדברים על דבר בטל, שזה לא נקרא דברים בטלים, אלא דיבור על דבר שאין בו ממש, ודברים בטלים הפי' הוא שדברים אלו לא באים לפועל ח"ו, הנה ההוראה היא, שאדמו"ר האמצעי הנה אמר חסידות בלי הגבלות, עד שבשעה 4 לפנות בוקר, אע"פ שלפי השו"ע, הנה אעירה השחר יכול להיות, אפילו שישן מאוחר יותר, עוד יספיק להעיר את השחר, הנה זה הגבלות של תורה, וצריך לקום ב4 לפנות בוקר, וללמוד פרק תניא, או מאמר חסידות, דברים אלו שצריך ללמוד לפני התפלה, ובפרט, שיש ענינים מיוחדים בלימוד של לילה, הנה המנהג נעשה פה שצריך לפרש כל דבר, כי אחרת לומדים פשטים מקולקלים, הנה מיינט מען דאס כפשוטו, אז מ'דארף אויפשטיין יעדער טאג 4 אזייגער לערנען חסידות,

תוכן שיחה ב: ניגנו איזה ניגונים ופניו הק' נעשו רצינים ולבנים כסיד ממש, והתחיל לומר מאמר ד"ה ושבת בשלום אל בית אבי, המאמר ערך כ-20 דקות, ואחרי זה סיפר שידוע הרשימה, שבתחלת נשיאותו של הצ"צ, הנה לא רצה לומר דא"ח, וטען שאין לו זמן, שצריך ללמוד, ושאלו אותו, מדוע שכ"ק אדמו"ר האמצעי אמר, וענה אתם מדמים אותי לחמי, דער שווער, פלעגט דורכגעיינדיג דעם זאל פון איין זייט אין די צווייטע זייט, דורכטראכטען א מסכת, שזה הי' ההפלאה בנגלה, שלא רק שלא הי' אצלו הגבלות בפנימיות התורה, הנה גם בנגלה דתורה הי' לימודו בלי הגבלות, שבתוך חדר מוגבל אע"פ שהי' גדול, הנה זה הי' בליובאוויטש, והגבלותי, וההליכה לא הי' איטית ביותר קאם קאם, אלא הליכה רגילה, ובהילוכו מקצה אחד לשני הנה חשב מסכת, שזה הוראה שצריך ללמוד בשופי נגלה וחסידות בלי הגבלות, והי' אריכות בזה.

אח"ז סיפר, שבימי אדמו"ר האמצעי הנה הי' קרוב מאד למלוכה לצאר שבאותו זמן, שזה עוד התחיל בימי אדמו"ר הזקן, הנה פעם אחת, הנה הצאר שבאותו זמן "אלכסנדר", נסע לבאבינוביץ לראות את הצבא שלו, הנה יצא אז כ"ק אדמו"ר האמצעי לקראתו, ואלכסנדר קרא אותו ב' פעמים ראבין, פעם אחד הי' כשעשה את הברכה, ופעם השני, כשנפרד ממנו אמר פרז'שא רבינא (זה כמו גוט

ביי) הנה מצד השני, ה' הפחד שפחדו מהממשלה, עד שבחסידות, איפוא שמוזכר ענין מלכות הרשעה, הנה הזכירו רק מלכות וכו', זה הי יכול להיות מקום לחיצונים אלו שחיפשו דבר מלשינות, הנה כל סיפור הוא הוראה, הנה ראבין הוא לשון מושל ושולט, הנה הצאר אמר לו שהוא מושל ושליט, וכן בסוף כשנפרד, שכן ה' אצל יעקב כשנפרד מהמלאכים, אמר לו המלאך, ישראל יקרא שמך כי שרית וכו', הנה כן הוא בעבודת האדם, שיש השר שבכל מדינה, שהיא הניצוץ שצריך לברר אותו, הנה צריך להיות לימוד התורה בהפצה והפצת תורה ולא להתפעל משר המדינה,

אח"ז ה' מאמר ג' ד"ה פדה בשלום נפשי וכו' ובו דיבר את ענין הבירורים וגם סיפר באמצע המאמר, את הסיפור שמובא בדרושי חתונה, שאחד נכנס ליחידות להצ"צ, ואמר אז מי טרעט אויף איהם מיט די פיס, אין בית המדרש, וענה לו הצ"צ וואס ביסטו נאך אזוי פיל מתפשט, אז אוואו מ'גייט טרעט מען דיר מיט די פיס, שהתשובה ה' שלא צריך להתפשט, והסביר כ"ק אד"ש, שבהיותו ביחידות, שרבותינו הנשיאים מבארים, שיחידות הוא ענין של יחידה שבנפש, הנה במדריגה כזאת, הוא חושב ע"ז שדורסים אותו ברגלים בבית המדרש, וזה ה' אדם חשוב, זה ה' המשך, למה שביאר במאמר יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, שאפילו שבדיבור הוא שלם ובמעשה הוא שלם, ובמחשבה הנה במדרי' הנמוכות של מחשבה הוא גם שלם, אלא שבמדרי' היותר נעלים, הוא לא בסדר, הנה הוא בהשוואה לאותם הענינים ששייך אצל רשע, ובכה מאד בעת שדיבר הענין הזה,

השמטה: בענין עבודת האדמה, גם ביאר את הענין של ל"ט מלאכות, תנא סידורא דפת נקיט, ולכן הוא אומר, החורש והזורע, ואח"כ אורג והבונה, שזה מלמלמ"ט, מזון ולבוש, בית, ואח"כ ישנו הענין של מכה בפטיש, שרש"י מפרש שלא יודעים מה זה, אבל בכ"א זה גמר המלאכה, שזה הענין, למעלה הג' קוין, ומכה בפטיש הוא גמר המלאכה ענין של יחידה, בא' מן ההפסקים בין שיחה לשיחה אמר שאין מקרא יוצא מפשוטו, ויצא יעקב חרנה, שהלך לעשות שידוך, וגם התחתן, במילא זאל מען זאגען א פריילעכען ניגון, (ה' שני החתנים, ז"א שה' האופרעפניש שלהם).

ז

ב"ה, יום א' פ' תרומה ר"ח אד"ר תשכ"ב

כבוד הרב הגאון חו"ב הרה"ח
נר"נ נו"מ אי"ה רב פעלים בעל
מרץ וכו' וכו' מו"ה שלום שי'

שלום וברכה!

בזה הנני להזכירו מה שהואיל לומר לכ' אבי מורי שליט"א, בעת היותו פה, להזכירו במכתב ע"ד הבטחתו מכבר שישלח לו מכתבי ק' מכ"ק רבותינו נשיאינו ע"מ

להעתיקם,

והנני להגיד לו שלא אעכב את מה שישלח לי ואשלחם לו בהקדם בחזרה, ואם ירצה אז אוכל לשלחם בחזרה באתריות.

תקותי כי בפעם הזאת אקבל ממנו תשובה חיובית ע"ד המכתבים הללו, ענין שהייתי מחכה עליו זה זמן רב.

ותודתי אמורה מראש.

רצוני לסיים בטוב, ואין טוב אלא תורה, ובמסכת דעסקינן בה, היא מסכת פסחים:

אדמוה"ז בשו"ע הל' פסח ס' תמ"ב סעיף כ"ח כ' וז"ל: ואע"פ שמן התורה אפ' אם לא ביטלו אינו חייב לבערו אא"כ יש בו כזית שנא' לא תאכל עליו חמץ וגו' ולא יראה לך שאור וגו' מה אכילה בכזית אף ראי' בכזית, עכ"ל. וכתב ע"ז בקו"א ס"ק י"ז, ע' בתשובת חכם צבי ס' פ"ו טעם נכון למה אין חצי שיעור אסור מה"ת בב"י וב"י,

והרי להמעיין שם בחכם צבי הנ"ל כתב שמה ב' טעמים למה אין חצי שיעור אסור מה"ת בב"י וב"י, וצריכים אנו לידע איזה טעם נקט אדמוה"ז,

ובתשובות צ"צ חלק יו"ד ס' ט"ז סעיף י' כתב שם וז"ל:

מיהו בתשובת ח"ץ ס' פ"ו מבואר דחצי שיעור אינו אסור מדאורייתא אלא במאכלות אסורות... ולכן כ' דלענין ב"י וב"י אין איסור על חצי שיעור כ"א מדרבנן והסכים עמו רבינו ז"ל בקו"א ס"י תמ"ב,

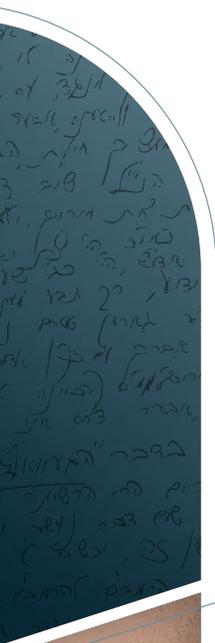
הרי דאדמוה"ז נקט כטעם הא' שם בתשובת חכם צבי,

ובסי' ש"מ (הל' שבת) סעיף ד' בין השאר כתב שם בדיני כתיבה, "וכן הכותב או המוחק אותיות אינו חייב אלא על ב' אותיות אבל על אות א' פטור אבל אסור מה"ת כשאר חצי שיעור",

הרי להדיא חזינן מזה דאדמוה"ז נקט כטעם הב' המובא שם בתשובות חכם צבי. ועיין בזה.

המחכה לתשובה.

בכבוד ובברכה

ח

ב"ה, יום ד' פ' צו ט"ו אד"ש, שושן פורים, תשכ"ב.

כבוד ידידי וחברי מנוער הת'. . שי'

שלום וברכה!

היום קבלתי מכתבך, אבל תמיה גדולה אני עליך, הלא על עיקר מכתבי לא ענית לי, כוונתי בזה בדבר הטייפ של ההתועדות דאתמול, ואני לא אשלחנו עד שאשמע ממך, בדבר זה.

הצילומים כבר שלחתי, ומסתמא כבר הגיעו אליך, דמי השילוח (כמו שאתה רואה) עלה ליותר משני דולר, והוצאות הצילום ליותר משה דולר, אבל כבר קבלתי העשרים דולר מדודתך.

השיחה שכתבתי לך, אודות משלוח מנות ומתנות לאביונים, שרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א הי' לפרסמה בכל האפשרי, יצאה לאור בקופיר ביום ו' העבר, ושלחתי אליך בדואר אויר, אבל היות שלא שמתי בולים כדי צורכן נשלח זה בחזרה אלי, והיות שכבר עברו ימי הפורים, הרי כשיהי' עוד דברים לשלוח אשלח את זה ג"כ, כמו"כ כבר יו"ל המאמר כי תשא.

לכתוב תוכן מהשיחות דאתמול, ווייס איך ניט וואו אנצוהייבען, וע"כ לא אכתוב כלל, ורק כשתקבל הטייפ אז תוכל לשמוע הכל,

אתמול אחרי תפלת מנחה אמר כ"ק אדמו"ר, וואו איז דער מרבין בשמחה עס איז דאך שוין באלד אדורך חדש אדר, והתחילו לרקוד, ואח"כ שלח כ"ק אד"ש יין ומזונות לחלוק.

קודם ההתועדות עלה כ"ק אדמו"ר שליט"א על הדיוטא השני' (בחדר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע), והתחיל הר"ש שי' לעוויטאן לדבר אודות זה שבתורת שלום מבואר בקצרה הענין דמעלת פורים על יוהכ"פ, ודא"ג אמר אד"ש שבכלל השיחה דפורים תר"ף היא בקיצור נמרץ שמה, ואמר הרש"ל שהנחה זו עשה ר"א סימפסאן, ואמר כ"ק אד"ש בכ"מ בדא"ח מתחיל מתו"א מבואר המעלה דפורים על יוהכ"פ, ובזה הוסב הדיבור, לאנג האט עס ניט גענומען. באמצע נכנס אמו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לחדר הנשים, וראה אותה אד"ש האט ער זיך אויפגעהויבען.

המאמר הותחל ויאמר וגו' בחר לנו אנשים,

הי' שיחה חריפה מאד ע"ד אם לא עכשיו אימתי, וכבר השעה 1:30 ואלו שאינם רוצים כבר יכלו לילך לבתיהם, ודיבר בענין נהנו מסעודותו של אותו רשע, ודיבר ע"ד שבישיבות נוהגים שנותנים תעודות הצטיינות וכו' וכו' בעניני לימודי חול, און ווען איינער קען הונדערט בלאט גמרא מאכט מען גאר קיין צימעס ניט, נאר ווען

ב"ה, אור ליום ב' פ' אחרי כ"ו ניסן תשכ"ב.

ברוקלין

כבוד ידי"ע הת' המצוין וכו' וכו' נתן שי'

שלום וברכה!

בודאי קבלת מכתבי עם המכ' כללי לחגה"פ העבר, וכמו"כ בודאי ראית מה שכתבתי תוכן השיחות מההתועדות דליל ב' דחגה"פ ליודא שי'. ובודאי אקבל ממך מכ' בימים אלו. באמת הייתי צריך לכתוב עכשיו תוכן השיחות מהתועדות דאחש"פ אבל היות שבעת ההתועדות רשמתי לעצמי תוכן השיחות, וימים אלו אסדר את זה אי"ה הנני חושב שיותר טוב יהי' לשלוח אז, וע"כ אכתוב עכשיו תוכן השיחות בקיצור נמרץ מההתועדות דאתמול ש"מ אייר: א) בענין ההפטרה מה שקוראים באחש"פ הרי קוראים שמה הענין דוהחרים וכו', והיינו מה שיעשה הקב"ה עם ישראל, ואח"כ מה שישראל יעשו מצדם שזהו"ע והדריך בנעלים, אודך הוי' כי אנפת, הודו לה, כי גדול בקרבך קדוש ישראל, ולכאורה אינו מובן הלא הענין הזה דגאולה העתידה הוא ענין הכי נעלה ולמה נקט כאן הבחי' דנעלים הי צריך לנקוט הבחינה דמוחין וראש, וכמבואר שכמו שבגוף ישנו ראש וגוף ורגל כמו"כ ישנו בנשמה ג"כ א"כ למה נקט נעל, ואח"כ ה"ה אומר אודך הוי' כי אנפת בי, היינו שאז יראו ישראל, מה שעכשיו ע"פ שכל דקדושה אין להבין כל הענין דהשמדות והגזירות הללו, ואז הרי לא רק שבינו זה אלא יודו ע"ז, ואח"כ ה"ה אומר הודו גו' הודיעו בעמים, שהענין דקריאה הוא ע"ד המבואר אצל אברהם אבינו בענין ויקרא שהו"ע ויקרא, היינו המשכה מלמעלמ"ט. ואז יהי' גדול בקרבך קדוש ישראל, קדוש מל' קדוש ומובדל וזה יהי' בקרבך, והיינו מדריגה כזו שהיא קודש ומובדל לא רק מבחי' יעקב אלא אפי' מישראל ג"כ, והכנה ע"ז עכשיו הוא ע"ד פתגם הבעש"ט, עה"פ ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, שפי' ואתה קדוש, יושב ע"י מה ממשיכים אותו למטה באופן של ישיבה ע"י תהלות ישראל ע"ז שנשים ועמי הארצים וכו' אומרים באיש"ר געלויבט דער אויבערשטער וכיו"ב עי"ז ממשיכים אותו באופן של ישיבה. וכמ"ש אדמו"ר הזקן (כבר נדפס בבונה ירושלים) בענין המס"נ שזהו ענין מסירת הרצון, וזה ישנו בכל ענין כידוע מה לי קטלא כולה מה לי קטלא פלגא.

וזהו ג"כ המבואר במאמר אחרי תרמ"ט בענין בני אהרן, הגם שהם היו נקראים בקרובי, עוד יותר ממה ואהרן, כמ"ש במדרש כשאמר בקרבי אמר משה לאהרן אני יודע בי ובך, והרי הכוונה הי' עליהם, הרי שהיו קרובים עוד יותר ממה ואהרן ואפ"ה מצד זה שהי' הענין דלא נשאו אשה, לא ילדו בנים, נכנסו שתויי יין, נכנסו לפני ולפנים, נכנסו מחוסר בגדים, הרי מצד זה הי' אח"כ הוימותו, והיינו שהי אצלם הרצון בלי שוב, והגם שע"ז וואס מ'האט א שייכות מיט וועלט הרי לדוגמא הענין דנשיאת אשה מציינו שחתן הוא מל' נחות דרגא, וכמו"כ הענין דילדו בנים הרי מבואר במס'

תמיד שבמקדש לא ה' ענין של מטה וישיבה, וכ"ש בלפני ולפנים. אבל אפ"ה הרי זה צריך להיות אופן העבודה כנ"ל בפ' הבעש"ט עה"פ ואתה קדוש.

ב) בהמשך אחרי תרפ"ט מקשה הלא מצינו גבי משה ואהרן ומיתת תלתא סבא שכולם מתו בנשיקה (עיין שם - הכותב -), והיינו דלא רק בזמן של משה ואהרן אלא אפ"י בזמן של התלתא סבא שזה ה' בזמן האידרא אפ"ה ה' ג"כ הענין דמתו בנשיקה, והי' ענין נראה שהרי רשב"י השביח אותם. ובמאמר זו אינו מתרץ מקושיא ע"ד בבני אהרן, אבל ישנו מאמר המתחיל אחרי ומשנת תרע"ה ששם מתרץ, שיש חילוק אם הנשיקה מתקרב אליו או לא, והרי גבי משה ואהרן וכמו"כ גבי התלתא סבא הרי הנשיקה נתקרבה אליהם משא"כ גבי בני אהרן הרי הם קרבו אל הנשיקה וזה ה' ענין בלתי רצוי, כמ"ש באוה"ת. ובאוה"ת הרי מבאר זה באופן זה.

,

ב"ה, אור ליום ועש"ק פ' בהעלותך כ' סיון תשכ"ב
ברוקלין, נ. י.

כבוד ידי"ע הת' המצוין הנו"נ
בעל מדות תרומיות וכו' יצחק יהודה שי'

שלום וברכה!
אחדשה"ט,

בודאי תסלח על אשר לא כתבתי לך תוכן השיחות מחגה"ש עד עכשיו, וכמו"כ מה שלא עניתי לך על מכתבך, כי מיום ליום הייתי מדחה...

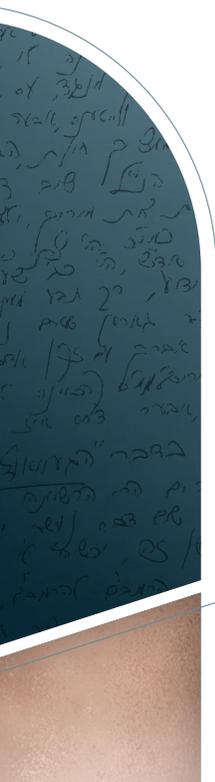
מה נשמע בכלל חדשות בהישיבה, ומי המה הבאים על חדש תשרי הבע"ל מאנ"ש,

בודאי תענה כשתקבל מכתבי (ואל תנקום...).

המאמר בליל א' דהגה"ש, התחיל צאינה וראינה בנות ציון. התחיל בערך בשעה שלישית אחרי חצות לילה.

להתועדות דיום שני דחגה"ש יצא כרגיל כמה רגעים לפני השקיעה, ואשתדל לכתוב כאן התוכן מההתועדות בקיצור נמרץ,

בהשיחה הראשונה התחיל לדבר, דהרי מבואר בהמאמרים שנאמרו בחדש תשרי שההפרש בין תשרי ופסח ושבעות הוא

שתשרי הו"ע של בע"ת משא"כ פסח ושבועות זהו"ע של צדיקים. אבל באמת הרי היות שמבואר בדא"ח הטעם שהעוסק במצוה פטור מן המצוה הוא לפי שהמשכת המצוה ישנו במצוה זו ג"כ, וכמו"כ הוא בנדו"ד שישנו הענין דבע"ת בחגה"ש, ובפרט בחגה"ש שאז ניתנה התו' ובה ישנה המצוה דתשובה. דהרמב"ם לא מנה מצוה תשובה, ומנה רק מצוה וידוי דברים, והטעם ע"ז מובא מפני שהיא מצוה כללית, ויובן ע"פ המבואר בדא"ח שענין התשובה אינה רק על חטא ועון, דא"כ הרי א"מ למה היא מצוה כללית הרי המצוה היא רק כשחטא, אלא היות שהענין דתשובה הוא וחסאתי נגדי תמיד ע"כ ה"ה מצוה כללית וזהו ג"כ הטעם המובא ששבועות הוא רק יום אחד, ומבואר ברמב"ם דהא דישנו יו"ט שני לשבועות, זהו משום שלא נחלק בין שבועות לשאר יו"ט, אבל באמת ה"ה רק יום אחד, דהרי הקביעות דשבועות אינו תלוי בחדש אלא הוא מ"ט יום אחרי ספה"ע. וזהו ג"כ הפתגם של האוהב ישראל הברדטישבער, שכל הענין דחגה"ש הנק' עצרת הוא רק בשב ואל תעשה, פתגם המגיד דאל יאמר אדם אי אפשר אלא אפשרי זהו רק בנוגע לצדיקים אבל לא בנוגע לבע"ת שהוא צ"ל אי אפשרי.

בהשיחה השני' התחיל שבנגלה ג"כ רואים חילוק בין חגה"ש לשאר יו"ט, וזהו בנוגע לתענית חלום. דבכל יו"ט מותר הענין דתענית חלום משא"כ בחגה"ש כמבואר בשו"ע אדמוה"ז שהוא יום נוח, וכמו"כ מצינו בנוגע לערב יוהכ"פ שאז ג"כ צ"ל אכילה אבל אפ"ה הרי תענית שעות הוא מותר, ומובא בגמ' שהי' אמורא אחד שהי' צם בכל יום חוץ משבועות וערב יוהכ"פ ופורים, והטעם הוא שבועות משום מ"ת, וערב יוהכ"פ משום דביוהכ"פ ניתנו הלוחות שניות, ופורים משום דאז קימו מה שקיבלו כבר, וא"כ א"מ מהו החילוק בין ערב יוהכ"פ דאז שרי תענית שעות משא"כ בחגה"ש. - היות שמחר יתקיים כינוס תורה אני אומר ענין מדילי ג"כ - והתי' בקיצור הוא, היות שבערב יוהכ"פ אז צ"ל אכילה וא"כ הגם שהוא מתענה תענית שעות אבל מכיון שאוכל בו ביום שפיר, משא"כ בחגה"ש שאז צ"ל יום נוח וכו' א"כ אינו יכול להתענות כלל, משא"כ בשאר שבת ויו"ט מותר תענית חלום. וביאר בענין שבזמן הגלות הרי היינו כחולמים כו'.

בהשיחה השלישית דיבר ע"ד שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב, בענין מעלת הרגל, וסיים ע"ד התהלוכה, ואשר אלו שהלכו והשתתפו בזה יאמרו לחיים.

המאמר הותחל וידבר אלקים את כל הדברים האלה.

,

ב"ה אור ליום רביעי ג' מ"ח תשכ"ג

לכבוד חברי ישראל שי'

שלום וברכה!

בטח עבר הנסיעה כשורה, עצהיו"ט... (בודאי בעת שיגיע מכתבי זה כבר יהי' אצלינו מכתב ממך), היום צלצלתי לאל-על ואמרו לי שעל השעון הישראלי בשעה 5:15, באתם לשלום לאה"ק ת"ו.

...

מאיר שי' הארליג אמר לי היות שנשאר חייב לך ארבעה דולר וששים סענט (\$4.60), ע"כ בכל חדש יתן בשבילך מעמד, דולר לחדש,

...

היום לפני השיעורים (1:45) דבר ר"ד ראסקין אודות הסדר וכו' וכו'...

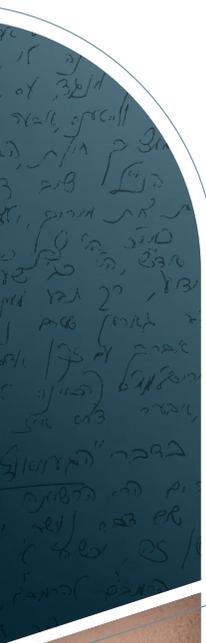
אתמול בלילה (כשהיינו על שדה התעופה) הי' אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, וואגנער (הוא ניהו המאייער של נ. י.), ואתו עמו הי' אחר ששמו מארגענטאו (היות שעכשיו הוא כאן לפני הבחירות והוא רוצה להיות הגאווערנער של נ. י.), ושהו אצל כ"ק אד"ש כערך שעה, אבל היום ספר לי לייבל גראנער שהדיבור לא הי' מעוניין, כי מארגענטאו התחיל והמשיך בדיבור שטויות וכו'.

...

היום סיפר לי קעלער שלפני ר"ה עשה ציצית על ט"ק בשביל כ"ק אדמו"ר שליט"א, והט"ק הי' ארכו בערך 27-28 אינטשעס, והי' ט"ק מאלו שישנו עליהם זנבות.

...

בודאי תכתוב הכל בפרטיות, האיך שנסתדרת וכו' וכו'.
בודאי תתן ליודא שי' להעביר הטייפס מן כ' מנ"א, ח"י אלול,

והשאר משה"ש, מה שאין לו, כי כן כתבתי לו היום במכתב שיקבל זאת ממך (היינו שיוכל להעביר ממך), וכמו"כ כתבתי לו שימסור לאביו אודות הנ"ל.

היום יצא למנחה, והכל הי' כרגיל,

בברכת כטו"ס

ידידך זאב יחזקאל

היום נסע (אחרי תפילת ערבית) ד. מאיערס, ואד"ש הביט מהחלון.

הליקוטי שיחות מש"פ בראשית נשאר כאן ואשלחו אי"ה ביחד עם עוד כמה.

הנ"ל

יא

ב"ה, אור ליום יום שני פרשת לך-לך ח' מ"ח תשכ"ג

כבוד ידידי ישראל שי'

אחדשה"ט,

תודה רבה עבור כתיבתך, שקבלתי ביום עש"ק העבר, כי מאד רצינו לדעת משלומך, והעיקר האיך עבר הכל בהנסיעה, ות"ל שהכל הי' על צד היותר טוב.

כמו"כ הנני להביע לך ולכל משפחתך הכבודה ברכת מז"ט מז"ט חמה ולבבית ותזכו להגדילה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבה. ביום ועש"ק העבר שלחתי לך, בדואר אויר, דברי דפוס, השיחה מלילי שמח"ת, והתוכן ענינים לפרשת נח.

...

מענין מאד לראות האיך שכ"ק אדמו"ר שליט"א מגיה את התוכן ענינים דאס וואס ער מעקט אויס ומה שמשנה הלשונות, וכו' וכו'. בהתוכן ענינים לפרשת נח, ששם הי' כתוב בהשורה הראשונה, "ווי עס פירט זיך בא אזא געלעגענהייט", הוסיף "לבארה" (היינו לבארה מהו הגעלעגענהייט הלזו), וע"כ ישנו הערה בסוף העמוד עד"ז, וכמו"כ כמה וכמה עוד חילוקים והוספות וכו', אולי יתן לי זיסל לעשות מזה צילומים.

באור ליום ה' העבר נכנסו להיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א העסקנים בשביל תת"ל, לי הי' א"א לסדר טייפ, כידוע לך, אבל הם סדרו: א) נכנס אביו של שלמה ונתן לו ב) (היות שחששו אולי לא יהי' זאת בסדר) לקחו לייטער ונגשו להחלון של כ"ק אדמו"ר שליט"א (זהו אויף די סטעפ וואו מ'גייט אריין אונטען אין קעלער) ופתחו מעט את החלון ושמה הניחו את הספיקער, ... וד"ל.

התוכן של השיחה הי', התחיל היות שהכל הוא בהשגח"פ, והאי שתא הוא שנת 150 של הסתלקות - פטירה - של אדמוה"ז, והיום של הדינער הוא בהכ"ד טבת היום ההילולא שלו, שהוא הי' המיסד של חסידות חב"ד. וכ"ק מו"ח, וואס ער האט

היום אחר תפלת ערבית הי' קידוש לבנה -אתמול ירד גשם-.

...

אי"ה במוצש"ק הבע"ל אעשה עם נתקע שי'. השיחה דשבה"ש.

...

האיך הי' בכלל הקבלת פנים שמה, האם חזרת איזה מאמרים ושיחות,
האיך היו ההתועדיות בהישיבה וכו' (תכתוב הכל בפרטיות) פגישתך עם הרש"ח?

...

ד"ש לך: מברוך, זיסל, ש"ב ליפסקער, אלי' עבער, לנתקע מסרתי ד"ש, האם קבלת
כבר מירוסלבסקי, מה שאני נתתי לפרץ.

...

מסתמא תשתדל לכתוב אלי בכל שבוע, וכו'.
יותר אין לי מה לכתוב לע"ע,

היו שלום! להתראות!
ידידך זאב יחזקאל הכהן

יב

ב"ה, אור ליום ח"י מ"ח תשכ"ג

כבוד ידידי ישראל שי'

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

אתמול קבלתי מכתבך, וכמו"כ נתקבל אתמול מכתבך שכתבת להורי שליט"א,
מסתמא בינתים כבר קבלת מכתבי השני, שנכתב ג"כ על כתובתך הביתה, ואולי
כבר ענית ע"ז ג"כ.

ועכשיו: הרי איני יודע אם שמעת או לא, (מסתמא שמעת) ע"ד היחידות שהי'
להרב"צ שי' שם-טוב ביום ג" ה העבר, הוא הי' אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א שעה ועשרים
מינוט, הוא דבר בערך ג - ה רגעים, ושאר הזמן דבר כ"ק אד"ש, הוא התחיל לבקש
מכ"ק אדמו"ר שליט"א שיתחיל להוציא לאור שיחותיו באנגלית, וע"ז התחיל כ"ק
אד"ש לענות לו, שלפני זמן באו אליו בטענות שאין ממה לחזור בהבתי כנסיות, וע"כ
יצאו לאור השיחות, ועכשיו הרי ישנו כאן אלף בתי כנסיות ובכמה מהם חוזרים דא"ח,
רוצים לילך רק למקומות שישנם מאה אנשים, ולעשרה אנשים אינם רוצים לילך,
ולשנים ושלושה כש"כ לא, ובאמת צריכים לילך לב' וג' ואפילו כשאחד מהם מתנמנם,
ואלו שיושבים על המזרח הרי כ"ז אין נוגע להם כלל, כמה שנים כבר עברו ש. . לא חזר

דא"ח, והרי כ"ק אדמו"ר נ"ע כותב בקונטרס עץ חיים לחזור דא"ח, וכמו"כ בכלל על כל הענין של לימוד דא"ח לעצמו, הרי קונים ספרים וכורכים אותם ומעמידים אותם אין שיינע שאפעס, והאם חסר ספרים ממה ללמוד, ונוסף על כל המעלות המבוארים בשיחות וכו' על לימוד דא"ח הרי ישנו מכתב מכ"ק מו"ח שכותב שמה שכשלוּמדים ספר התניא באים ומבשרים זאת לאדמוה"ז ויש לו נחת רוח מזה. (כוונתו למכתב מיום כ"ז טבת תש"ד, וזהו אחד מהמכתבים שהעתקנו מכתבי יעקב כ"ץ, והמכתב הזה קבל לייבל גראנער ממני, והראה זאת לכ"ק אדמו"ר שליט"א) - וסיים - אז איך נעם אן די ענינים כפשוטו,

וכמו"כ דיבר בהנוגע להשיבה, שחמש עשרה רגעים אחרי שעה התשיעית כבר מתחילים דרייען זיך, ובשעה תשע וחצי נסגרת הישיבה, וכשבאים אנשים ליחידות חושבים שאין כאן ישיבה, בה בשעה שבהמתנגדישען כולל סמוך לכאן (כוונתו להכולל של ישיבת חיים ברלין, על רחוב פרעזידענט) לומדים שמה עד שעה שתים עשרה בלילה, ואחת בלילה, ואלו האנשים הבאים ליחידות אין מי שהוא מתעסק עמהם, ואין מדבר עמהם, כי כמה אני יכול לדבר עם איש אחד, חצי שעה, שעה, שעה ומחצה, ובעת שזקוקים אוכל לדבר שש שעות, אבל אח"כ אין מי שהוא מתעסק עמו כלל. הי' כאן אחד שבא לכאן (הוא רב בהצבא) ע"י ששמע משלמה חיים קסלמן ופעל עליו ובא לכאן, ואחרי זאת האם יחכה עד שיבוא עוה"פ להנ"ל וישמע ממנו. וכמו"כ הי' כאן בחור. מאה"ק וואס מ'האט זיך מיט אים גארניט אפגעגעבען, ואם היו מתעסקים עמו הרי הי' זה הדרך לקרב את כל המשפחה, הגם שהם גערער חסידים ואביו הולך בזופיצע, וכשהי' אצלי שאלתיו האם הי' אצל התועדיות, וענה שהי' אצל אחד שהתועד סעדי, ומה הי' אם סעדי לא הי' בא לכאן? הרי לא הי' שומע כלל.

ב. . אין לי למי לדבר, וכמו"כ המקום היחידי ששומעים שיש לקבל משהו הוא אצל שלמה חיים קסלמן ו'וואלף, והאם אוכל לשלוח שמה כל הבחורים.

התחיל לדבר אודות אנ"ש ו... בפרטיות, היינו שקרא אותם בשמותם, ואמר שבנו של... לא רצה לילך לאיזה מקום והוצרכנו לשלוח שמה בנו של לזרוב (הכוונה לשמעון), וכמו"כ ישנו אחד ... שנוסע בכל שנה להאלאנד ושמה שכיחים נשואי תערובות ר"ל ואינו נוגע לו כלל, וצריכים לחכות עד שיבוא מאיערס וילמד שמה

פרק תניא וזה יפעול.

באמת היו הרבה עוד דיבורים, אבל זהו רק מה שאני יודע, בערך התוכן.

הר"י וויינבערג שי' בלמדו בתניא פרק כ"ו על הרדיו, בענין פי' האריז"ל עה"פ תחת אשר לא עבדת, שאל אצל כ"ק אדמו"ר השאלה הלא הפי' הזה בהפסוק מובא ג"כ ברמב"ם סוף הל' לולב, וא"כ למה מביא כאן אדמוה"ז בשם האריז"ל, וענה לו, שהחידוש מה שהאריז"ל מוסיף על פי' הרמב"ם הוא בהענין מרוב כל, ששמחה זו צריכה להיות יותר מרוב כל, היינו מכל שארי השמחות, וזה לא מובא ברמב"ם.

כבר נעשו כאן הקנים בדא"ח: שמרי' רויטבלאט, א"ב בלעסאפסקי, פנחס פעלדמאן, אהרן ווייספישי, ש"ב ליפסקער, שמעון לזרוב, יחיו.

ביום ש"ק העבר היה היום הולדת של הרש"ל, גבורות שמונים, ונכנס ליחידות בליל ש"ק אחרי תפלת ערבית.

אחרי שמח"ת נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א מחצה (מהקופה שלו הפרטית) בשביל תת"ל עשרים וחמש דולר.

היום הגיע ל770 עתון אחד שהוא יוצא לאור ע"י הגלחים הנוצרים, ואולי יש לזה איזה שייכות להמסיון, ושמה ה' כתוב באריכות אודות ליובאוויטש, הישיבה וכ"ק אדמו"ר שליט"א, והיו שם ג"כ הרבה תמונות, מהרב פיקארסקי, יוסף הומינר, י. לאבקאווסקי, ותמונה מכ"ק אד"ש בעת קרה"ת, ועוד ועוד, ונתעוררה השאלה האם מותר לקנות העתון הזאת, מכיון שמחזיקים עי"ז לעכו"ם וכו', ויצחק פורסט נגש אל חדקוב ושאלו וענה לו שצריכים לברר זאת אצל רב, ואחרי מנחה כשיצא חדקוב מכ"ק אדמו"ר שליט"א נגש אליו ואמר לו, שבירר אודות זאת, ומסתמא יהי' איסור דאורייתא, כיון שעיי"ז שקונים העתון הנ"ל, מחזיקים ידיהם, ויהי' ביכלתם לבזוז מעותיהם על עניניהם.

בכלל אין זה כבוד כלל לליובאוויטש ששמה יהי' נדפס באריכות אודותנו, וזה בודאי יגיע לידי המתנגדים ולידי האונגארישע, אבל מה אפשר לעשות עכשיו.

...

היום הלילה הגיע לכאן אלימלך שי' צוויבעל.

במוצש"ק העבר התחלתי לעשות השיחה משבת המברכים עם נתקע, עשינו כבר עשרה דפים, היינו הארבעה שיחות הראשונות, ומקוים אנו לגמור או ביום ועש"ק הבע"ל או במוצש"ק. בכלל לעבוד עמו הוא זייער געשמאק, יש לו חשק בזה.

...

מתקבלים כאן דרישות שלום ממך, ובודאי אתה ג"כ תכתוב אלי הכל מה שנעשה באה"ק, ומה שנשמע שמה, אצלך בפרט.

אתמול בלילה היה מ. על יחידות והי' שמה כערך חצי שעה וטען שרוצה לחזור

לאה"ק, אבל אדמו"ר אמר לו שישאר כאן עד ר"ה הבע"ל ואז ירצה מעצמו להשאר...

...

המאמרים, שאתה כותב אודותם, עדיין לא הגיעו, שאלתי ליצחק מאיר גורארי' (כי כמדומני צריכים הם לבוא על שמו) וענה ג"כ שעדיין לא הגיעו,

...

אבי מורי שליט"א רוצה ג"כ לענות לך על מכתבך, אבל היות שהשעה כבר מאוחרת, הרי או שיכתוב מחר אי"ה בבוקר, או שיענה לך מכתב בפ"ע.

...

כל החברה דורשים ופורשים בשלומך, יוסף בלוי, בערל, זיסל, ברוך, אלי אבר, שמואל פסח, מאיר הרליג, לדודי הגרמ"מ שי' מסרתי הפ"ש והתודה, ואמר לי שכבר שלח המכתב אליך כפי בקשתך, ובטח כבר נתקבל. יותר אין לי מה לכתוב, עכשיו.

ידידך זאב יחזקאל הכהן

נ. ב.

למותר להדגיש, שכל זה שכתבתי יהי' בסוד, רב"צ נסע בחזרה לאנגלי', עוד בשבוע שעברה.

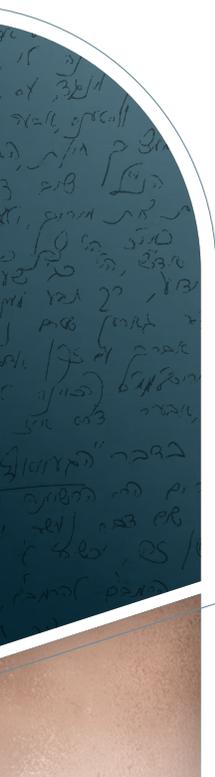
יג

ב"ה, יום ב' פ' חיי שרה, כ"ב מ"ח תשכ"ג
ידידי ישראל שי'

שלום וברכה!
אחדשה"ט,

במענה על מכתבך,

ראשית, בדבר שאלתך אודות מה ששמעת ע"ד יום הולדתו של רש"ל ה"ז שקר גמור, רק מה קרה הוא שרש"ל נכנס לאד"ש ביום הולדתו (כמו שכתבתי כבר במכתבי הקודם) ובמוצש"ק העבר נתקיים מלווה מלכה בביתו של בנו בנימין, וכמו"כ התחיל סדר שפעם בשבוע (כמדומני) מספר סיפורים לפני איזה מהתלמידים

הקשישים שנכנסים לחדרו, משה נעמענאו, זושא, ישראל לאבקאווסקי... (אולי עוד אבל איני יודע).

קבלתי ד"ש ממך ע"י אלימלך שי, כמו"כ אמר לי שלי מגיע יישר כח גדול בביאתו לכאן, יותר מזה לא רציתי לשאול אותו, אבל כנראה האט זיך אלץ אויסעארבעט בסדר, נו! ברוך השם!

הר"ב בוימגעארטען נסע לארגענטינא.

על השבת העבר היו הרבה סברות שיהי' התוועדות או מאמר עכ"פ, בבקר בשעה השמינית הי' כאן קצת עולם, אבל לא הי' שום דבר.

במוצש"ק העבר עשיתי קצת מהשיחה עם נתקע שיחי' אבל עדיין לא גמרנו, (כבר אווחים בדף י"ט) ומסתמא נגמור ביום ועש"ק הבע"ל. הוא מוסר לך פ"ש.

מי המה עוד החושים שיבוא על האירון על כ"ד טבת,

במוצש"ק התועד דזייקאבסאן כאן, עד אחרי שעה השני'. כמו"ב התועדו החברה - התחילו עוד בש"ק - בביתו של מרדכי חן...

היום נסעה הרבנית קאראסיק, ובתוך המעטפה של ששלח נכדה נתקע שי' הכנסתי ג"כ בשבילך התוכן ענינים בראשית (ג' העתקות) לך, וירא, השיחה לנשי חב"ד תשכ"ב, ובטח תקבל זאת ממנו ותודיע לי עד"ז. אבקשך לענות על המכתב הזה מיד כשתקבלנו, כי מסתמא אכתוב אי"ה אחרי ש"ק הבע"ל, וע"כ כשתרצה שאכתוב כבר יהי' לי מענה על שני מכתביי.

אבקשך להתעניין אודות להשיג צילום מהמכתב הארוך.

פ"ש מזיסל, בערל, אלי אבר, ברוך יחיו

פ"ש מיי"מ גורארי' שי' ש"ז מרזוב

ידידך זאב יחזקאל כ"ץ

יד

בליל ש"ק הגיד בערל ליפסקר בענין אצילות-יש מאין,

...

נ. ב. מ. התחיל לגדל זקן זה מעניין: בעת שהי' על יחידות התאונן לפני כ"ק אד"ש שטבעו לשקר, וענה לו, כשיגיד איזה שקר למי שהוא ילך למי שהגיד לו אחר יום או יומיים ויספר לו שמה שאומר לו הי' שקר.

ב"ה יום ד' בדר"ח הגאולה תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט

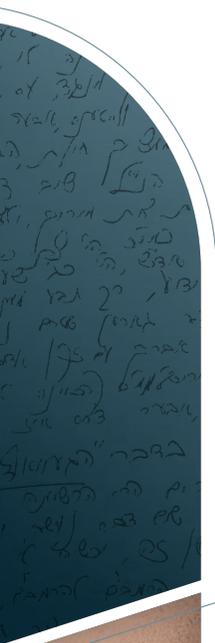
אתמול קבלתי מכתבך, שכנראה נתעכב בהילוכו, כי הלך שבוע, בדבר מה שכתבת במכתבך הקודם ע"ד השאלות של המאמר דר"ה, הנה בבית זה לא נמצא ואני זוכר בדיוק כשנסענו שנינו על הסאבווי. . אז נתתי לך זאת וקראת זאת אז וע"כ מסתמא כבר מצאת זאת, ובאם לאו אז אעשה זאת עוה"פ ואשלחנו אי"ה.

אולי תהי' ברוגז עלי למה לא כתבתי לך מיד אחרי ש"ק התוכן של השיחות, הרי באמת הייתי סומך על מה שכתבת בהמכתב הקודם שאתה רוצה שהמכתבים יהיו בסדר וע"כ חשבתי שאני לא אכתוב לך עד שאקבל תשובה ממך אבל באמת אני מתחרט ע"ז כי הייתי צריך לשלוח התוכן של השיחות מיד אחרי ש"ק, אבל מסתמא ראיתי זאת אצל יודא שיחי' ששלחתי לו. עכ"פ מכאן ולהבא מיד אחרי כל התוועדות אכתוב אי"ה, בין אם אתה תהי' מחויב לי תשובה או לא, אני אעשה את שלי בנוגע לכתיבה אחרי ההתועדות. אבל אבקש כמו שכתבתי לך כבר במכתביי לכתוב בקביעות פעם בשבוע, ובמקרים יוצאים מן הכלל לכתוב עוה"פ, וכן בדעתי ג"כ אי"ה לעשות.

בטח קבלת כבר המכתב השני שלי, ומסתמא כבר התשובה בהדואר.

איני מבין כלל מהו התרעומות על שלא כתבתי שהרבי נכנס ביום ה' מוקדם יותר, הרי בכלל קען איך ניט באווארענען אלע שקרים וואס מ'שרייבט לאה"ק ת"ו, ובכלל תמיהני מי הוא הכותב דברים כאלו. . ותדע שכשישנו דבר חדש ואני לא כתבתי זאת, הרי מוכרח להיות שזהו ש. ק. ר. וד"ל, בכלל לא הי' בכלל עדיין מקרה שכ"ק אד"ש יקדים לבוא להתפלל בשנה זו.

ביום ב' העבר, ער"ח, בא 770 בשעה השמינית ובנתנו מעות להקרן שניאור הסתכל בהזאל, היינו שעמד לרגע והסתכל, ואח"כ בשעה התשיעית יצא עוה"פ וזרק עוה"פ מעות להקרן שניאור ונכנס, ובשעה 11 נסע להאהל, ובעשרים רגעים לחמשה בא בחזרה.

תודה עבור השיחות ששלחת בחזרה.

ביום ג' העבר היו כמעט כל התלמידים שבאו מאה"ק על יחידות חוץ מנ. שי' שיכנס ביום ה' הבע"ל (מחר).

יוסף בלוי סיפר אודות אחד וואס האט זיך באליידיקט וע"כ הפסיק מללמוד דא"ח, ואמר לו כ"ק אד"ש, בקול של אופרעגונג וואס איז שולדיג דער אלטער רבי און דער מיטעלער רבי און דער צ"צ אז פלוני בן פלוני האט אים באליידיגט. ל. . שי' אמר היות שלאביו ישנם כשרונות בעסקנות הכלל, ולאחיו ג"כ והם מצליחים בזה מסתמא ישנו לך ג"כ הכשרונות האלו. ובסוף היחידות אמר לו בעת הברכה דיינע עלטערן זאלן האבן פון דיר נחת און איך זאל האבען פון דיר נחת,

...

הרשימה מהספרים הראיתי ללייבל שי' וביקש העתקה ממנה ואתן לו, וביקש אז איך זאל עם נודזשען ואז יחפש אחרי זה. כמו"כ אמר שכפי המדומה לו התולדות יצחק ישנו.

השיחה מח"י אלול העבר יצאה לאור בהמאור של חודש חשון, ושמה ישנו בתוספות הרבה השמטות ואשלח זאת אי"ה כמו"כ יצא לאור (בקופיר) מאמר משנת תרנ"ג וקניתי ואשלחנו.

יוסף שי' וויינבערג אמר לאבי שי' (אני הייתי בעת מעשה) שיתן לו הדפי תניא לעשות צילום, מסתמא, נו! מסתמא יבוא לפעול בקרוב.

...

ע"ד השיחות, הן מה שכתבתי משמח"ת והן אודות אלו משנה שעברה אדבר אי"ה עם יואל, כמו"כ השיחה מחגה"ש אצלם, והשיחה משמח"ת רוצה נתקע איבער שרייבן, ואבקשהו לכתוב עם קארבען, היינו כשאשיג הביכלעך בחזרה מיואל. אבל אקבל זאת ממנו בימים אלו מסתמא.

אתמול ג"כ נתקבל בבית מכתב מאביו יחי' ובין השאר כותב שמה שבדעתו לבוא אי"ה על חדש תשרי הבע"ל.

בשבת קדש העבר קודם תהלים בא. . ולקח את השטענדער והכסא והקארפעט והעבירים ממקומו הרגיל נעענטער להארון קדש. אח"כ הלכו החברה און האבען עס צוריק געשטעלט ונעשה ליהודים. אח"כ האט ער ווייטער צוריקגעשטעלט ולא יכלו לעשות אתו מאומה, וכשנכנס כ"ק אד"ש לקח בעצמו את השטענדער און האט עס צוריקגערוקט למקומו הרגיל... נגש אל הרבי מיד, אבל הסוף איני יודע, ובצאתו מתהלים טרם הכנסו לחדרו נגש עוה"פ.

בטח אתה זוכר השיחה מי"ג תמוז ע"ד התפלה בהבתי ספר, נתעוררה עכשיו עוה"פ השאלה כאן. ויצא מכתב מכ"ק אד"ש בנדון זה בן חמשה דפים באנגלית, התוכן

הוא כמעט של ההתוועדות אז, כמו"כ כותב שמה בהמכתב שיהי' ג"כ בלה"ק מכתב אודות השאלה הזו, אבל עדיין לא ראיתי את המכתב בלה"ק.

המכתב האנגלי אשלחנו. ובהטיימס של אתמול (זהו עתון גדול אנגלי כאן), היה קטע מהמכתב וחוו"ד כ"ק אד"ש בנוגע להענין הנ"ל, ובינתיים היות שאין אומרים התפלה בהבתי ספר הרי בהמיטוואך שעה מתחיל מהיום אומרים תפלה (חוץ ממה שהיו אומרים ע"ע) חדשה, זהו הוראת כ"ק אד"ש לומר תפלת הביננו, ומסמן שמה באנגלית שהתפלה הזו נמצאה בטור ובשו"ע או"ח ס' ק"י.

(בדיוק הלשון נמצא בברכות במתני' כ"ח ע"ב גמ' שם (כמדומני) ל ע"ב. עיי"ש מרובים צרכי עמך וכו', אשלח זאת אי"ה ג"כ).

התוכן של המאמר הי' בענין גבורות ממתיקות גבורות קשים, ביאור עה"פ ולנערה לא תעשה דבר.

אתמול הייתי שמה עם טייטלבוים למה שמצאת הי' מתשכ"ב ועוד כמה שבה"ש יו"ד שבט פורים אבל כולם ישנם לנו מהשנה הראשונות אין שום דבר רק ל"ג בעומר תשי"א, י"ג.

...

הרבה הרבה שואלים אותי בשלומך, ודורשים בשלומך זיסל, בערל, יעקב קראנץ, גארעוויטש, ברוך נתקע, יוסף בלויא, אלי' עבר, יוסי לאבקהווסקי, יחיו,

אבי שי' שאל בשבוע שעבר כמה שאלות אצל כ"ק אד"ש בשיחת י"ט כסלו תשכ"ב - ליקוט לפ' לך לך - ואשלח לך התשובות אי"ה, ד"ש מהארליג שי'

הי' שלום, בברכת כטו"ס

ידידך

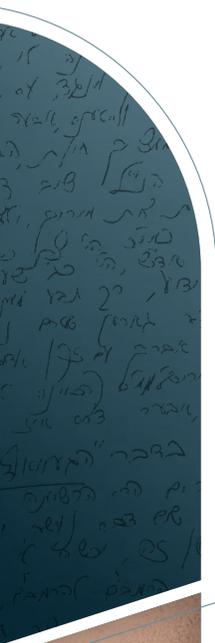
זאב יחזקאל

נ. ב.

היום הגיעו ב' תלמידים מארגינטינא.

פ"ש אבי ואבי זקני שליט"א

מסתמא המכתב הבא יכתוב אבי שי', עכשיו אני כותב מ770, ורוצה אני לשלוח המכ' שיצא עוד היום, בדרכי הביתה, ואם אביא הביתה המכתב אז יצא לאחר, תכתוב אם כשהשיבה יהי' בכחב"ד אם אכתוב אז אצל הלמן.

מחרת חג החגים - ר"ה לחסידות תשכ"ג

לידידי ישראל שי'

אחדהש"ט.

במענה על מכתבך - היות שבוע העברה הייתי כמה ימים בביתי וקבלתי מכתבך ביום ועש"ק,

בש"ק הי' התוועדות ג' שיחות ומאמר ד"ה קטנתי מכל החסדים כו' (מיוסד על אגה"ק קטנתי), בעש"ק כמה רגעים לפני הדלקת הנרות איז אויסגעלאסן החשמל בביהמ"ד למטה, וע"כ הי' מוכרח להתפלל בביהמ"ד למעלה הן בליל ש"ק והן בתפילת שחרית, בעת תפלת שחרית רמז לנגן האדרת והאמונה ובסופו הרבה לעשות בידו, הכוונה להמשיך, ונענע ידו וראשו בחוזק.

הי' סברות שיהי' התוועדות בש"ק, אבל עכשיו נתחזקו, הטעם הי' מפני האורחים שבאו ר"נ נעמאנאוו שי' מפריז ר' יצחק גראנער ור' בצלאל ווילשאנסקי מאוסטרליא, נתפשטה שמועה שאמר שיבאו מנוארק על ש"ק אבל בררתי ששמועה זו אי נכונה עכ"פ! אחרי תפלת שחרית לא חכה כלל על הכרזה אודות מנחה, נכנס חדקוב ומסר שיצא בשעה 1:30, כמו"כ עשה קידוש,

השיחה הראשונה הי' ע"ד שמסיימים ספר תניא ביום ח"י כסלו וביאור הגם שהעיקר הוא ספר תניא, אעפ"כ שארי החלקים נדפסו ג"כ ביחד כמ"ש בהקדמת בני המחבר ועשה סיום על ספר התניא, מה שמסיים בסוף קונטרס אחרון זה לעומת זה כו',

השיחה שני' היתה ע"ד וישלח יעקב מלאכים ממש, והביא הפתגם ששלח הממשות של המלאכים, ובסוף השיחה דובר ע"ד "שלוחים".

אח"כ מאמר - כנ"ל ד"ה קטנתי.

אח"כ שיחה ע"ד וישב יעקב, ואמר שאמרו לי שא"א להתפלל בהרחבה משום ששמה היא "קאלט און פינסטער", בפעם הראשון שאמרו לי עד"ז בין איך נתפעל געווארן (שבת בראשית תשח"י) אבל עכשיו הרי ישנו פתגם ע"ד וואסער טראגער שבפעם הראשון שנודע בצאינה וראינה אודות מכירת יוסף בכה משא"כ שנה הבאה, וע"כ אני ג"כ לא נתפעלתי מזה הגם שישנו הוראתו של הבעש"ט שאכל דבר דבר יכולים ללמוד בעבודת השי"ת, וסיים ע"ד פתגם שישנו וכמדומה שהיא מהבעש"ט וישב יעקב בארץ מגורי אביו, שבמקום שאביו הי' ירא לישב שם הרי יעקב נתיישב שמה, וזהו המשל מאדמה"ז ע"ד תורת החסידות כו אבן המלך כו'.

אחר ברכה אחרונה אמר שמנחה נתפלל כאן בהרחבה.

יצא להתועדות והמאנטעל שלו על כתפיו, ולהמאמר האט ער דאס ארפגענומען מעצמו, ועכשיו למנחה האט ער דאס ווייטער אנגעהאנגען והתפלל ככה מנחה, לקטורת ישב על מקומו, ואח"כ מנחה, טרם צאתו ממנחה צוה לנגן ופרצת.

אכתוב אי"ה תוכן השיחות באריכות יותר ימים אלו, ואשלח לך. במוצש"ק התועד ר"נ שי' נעמענאוו ב770 עד אחרי שעה 11, אח"כ הלך לביטו של מרדכי ריבקין והתועד שמה עד הרביעי, (הייתי שמה כל הזמן) דזייקאבסאן נשאר להתועד ב770.

ע"ד הטייפס נסתדר הכל ב"ה בסדר, בדעתי לעשות אי"ה מחר או ביום ד' טייפ ולשלחו על כתובתו יודא שי'.
י"ט כסלו אמר כ"ק אד"ש קדיש.

י"ד כסלו אמר ג"כ קדיש, בט' בכסלו הי' על האוהל, וכמו"כ בט"ו כסלו הי' ג"כ.

אודות התועדות דאתמול בלילה, הרי התחיל בשעה 8:40 וסיים כמה רגעים אחרי שעה השני'.

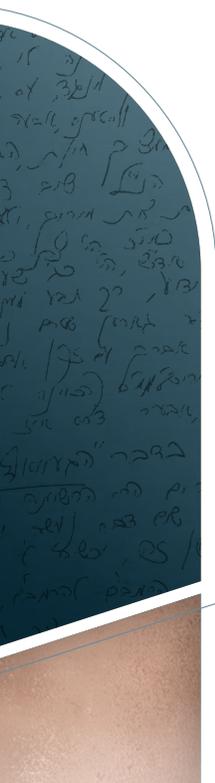
הרב גורן - רב הראשי לצה"ל, בא אחרי המאמר, כ"ק אד"ש עמד ממקומו (לא לגמרי) ונתן לו ידו, אח"כ אחרי חלוקת הש"ס אמר כ"ק אד"ש הדרן על הש"ס, תדב"א כל השונה הלכות בכל יום, הי' ג"כ בזה נגלה, אחרי השיחה נגש הנ"ל והתחיל לדבר עם אד"ש אין לערנען, בתוך הטייפ יכולים לשמוע מעט מה שהם מדברים (זהו בהטייפ של ליבל כי יפה החליף אז הטייפס) לבסוף אמר לכ"ק אד"ש שמבקש רשות לילך כבר וענה לו אד"ש שברצון לומר שיחה ע"ד התחלת התניא וע"כ זאל ער קיין פאריבעל ניט האבן וישאר להשיחה הזו ואח"כ ילך. אח"כ הלך אחרי השיחה ע"ד התניא.

המאמר התחיל ג"כ קטנתי אבל היו שינוים מהמאמר דשבת, רצו"פ השיחות שעשיתי עד עתה, עכשיו ישנו כאן בבית ר' יואל שי' ישמע הטייפ, וכמו"כ נתקע שי' ושמחה זירקינד,

עכשיו אני ניגש לענות על מכתבך,

תכתוב ג"כ אם יכולים להבין, קצת עכ"פ, מהתוכן השיחות שעשיתי.

בנוגע השיחות משמח"ת וכל השאלות וההערות ששלחת הרי עם יואל לא דיברתי עדיין, אבל אדבר אי"ה, אל תדאג! אודות הספרים הרי ליבל לא בירר עדיין, ומה יהי' הסוף איני יודע, אבל

מסופקני אולי לכתוב ישר לכ"ק אד"ש עד"ז ואז יהי לי תשובה ברורה, אבל אין ברצוני לעשות זאת, ואמתין עוד זמן, שבוע זה אשלח אי"ה בדואר רגיל כל מה שי"ל כאן אליך על כתיבתך הביתה.

לא יצא לאור מזמן שנסעת שום הנחות חדשות, המעמד היא כדבעי, לפלא שאין אתה יודע שבי"ט כסלו אין שום מגבית, אבל ביו"ד שבט אי"ה אתן.

במשך ימי חנוכה אברר אודות השיחות ואחפש על השיחות שאני עשיתי אי"ה, כתבתי ללייבל ראסקין ושאלתיו אם שמורים אצלו כל המכתבים שכתבתי לו, וענה שכן, ושבדעתו לבוא על תשרי הבע"ל וביאם עמו כי ירא שמה יאבדו בדרך, ואז אוכל אי"ה לצלם מה שאין תח"י ג"כ.

הפלפול מחודש אלול שלך נשאר כאן ואשלח זאת עם שארי הדברים, אשתדל להשיג מיואל שי' ההנחות.
ד"ש מכולם וכו' וכו'.

אמו של זלמן ליפסקר בקשה מכ"ק אד"ש לסדר קידושין על החתונה, וענה לה שישתתף בהחתונה ברוחניות, (שמעתי מיוסף בלוי).

(שמעתי מלייבל גרונר) כ"ק אד"ש נותן צדקה ביד שמאלו ג"כ.

(שמעתי מיוסף בלוי) הוא הלך לקנות האי שתא הדסים בשביל אד"ש, שרצון אד"ש היא שיהי' כאו"א שיעורו ד' טפחים, כשצלצל בהמרכז שא"א למצוא של ד', נכנס לאד"ש ושאל, וענה שיהי' עכ"פ $3 \frac{1}{2}$, אבל לא פחות מזה, הנ"ל אומר ג"כ שהכניס ל"ו הדסים בלולבו (שאלתי למאיר הארליג, ע"ד המספר ואמר שהאי שתא לא מנה אבל הי' שנים שהי' ל"ו)

הברכת שנה טובה שאד"ש שולח הרי עד היום יצא וחתם רק עד אות K זהו לערך באמצע הא"ב (השילוח היא בסדר א"ב האינגלית), וכמו"כ כמעט שאינו כותב בידו הק', בה בשעה שאשתקד הרי בתחלת חודש חשון כבר יצאו כולם.

השנה טובה'ס לאה"ק שולח לכותבת גליצנשטיין והוא שולח שמה לכאו"א.

אתמול הי' חתונה של גולדשמיד מהולאנד (בטח אתה זוכרו).

ש"פ בוגמאלסקי הי' המסדר קידושין שמה, שאל את כ"ק אד"ש אם לקבל זאת וענה שאם יש לו סמיכה וילמוד הל' קידושין הנוגעים לסידור קידושין וכמו"כ ילמוד סימן א' בהל' גיטין כדי שיהי', ידע בטוב גיטין וקידושין.

איזה ספרים או ביכלעך בדעתך לשלוח עם הנוסעים לכ"ד טבת?

כמובן -כפי המדובר בינינו - אל תראה את השיחות מן הטייפ לאף אחד.

מסר ליודא שי' שאכתוב לו ימים אלו, כמו"כ תוכל למסור לו ולנתקע שי' בבקשה

ע"ד התוועדות שכתבתי.

יותר אין לי חדשות.

בברכת כטו"ס ה' שלום

ידידך זאב יחזקאל

נ. ב.

כאן יצא לפני יום השבת מכ' מי"ד כסלו ש. ז. ותוכנו, ע"ד הסיפור של אדמוה"ז ואדמו"ר האמצעי והולד שנפל מהעריסה, (שסיפר זאת לעסקני הישיבה האי שתא) ובאה המכ', אבל שמעתי שהמכ' נשלח לאה"ק, ומסתמא ראית זאת.

כמו"כ יש מכ' בשביל תת"ל דכאן, (לא ראיתיו עדיין), ראיתי שיל"שמה הניגון משמח"ת האי שתא, תשלח לי כמה העתקות מזה בבקשה.

הנ"ל

יז

ב"ה אור ליום כ"ב כסלו תשכ"ג

לידידי ישראל ש'י

שלום רב וברכה מרובה!

אחדשה"ט,

בטח קבלת כבר מכתבי ששלחתי אתמול.

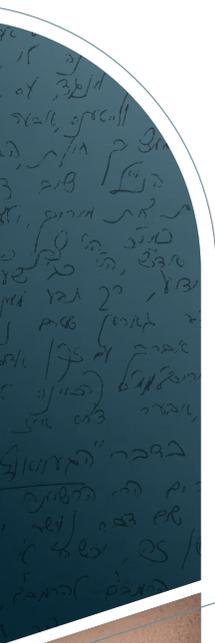
ועכשיו בעת ההתוועדות נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א הקערה עם המזונות לאבי שיחי' שיתן חתיכה אחת לאיש אחד, ואח"כ כשרצה להשיב שוב הקערה (עם המזונות שנשארה) על השלחן הראה לו שיכול לעכב לעצמו.

ועלה בדעת אבי שיחי' לשלוח לך ג"כ חתיכה קטנה עכ"פ ונשלחה בדואר אווירון רגיל, שיגיע בחבילה מיוחדת ובטח תכתוב אם נתקבל הכל ואם היה לרצון.

כמו"כ כבר עשיתי עוד ששה דפים מהשיחה, ורצו"פ.

איני יודע מתי אגמור שארי השיחות, מסתמא בשבוע הבאה.

שכחתי לכתוב אתמול: שהיתה שיחה - באחרונה - ע"ד לימוד החסידות בשופי בהתמדה ושקידה ובפרט לתלמידים ותבע זייער שטארק ללמוד דא"ח און זיין קלאר לקו"ת תו"א, און ווערט רעדט

תניא, וכמו"כ להיות קלאר בהמשכים ומאמרים, אין צריכים לתת זמן להיות קלאר באותיות, אבל לידע הענינים, ותבע מאד זאת.

הטייפ עדיין לא עשיתי אבל מסתמא אעשהו קודם ש"ק בל"נ.

אתמול הראיתי לר' יואל שי' כתבך אודות השיחות דשמח"ת, ואמר שהענין מה שאתה כותב אודות ששה מיליון יהודים וכו' זה הי' בהתועדות יום שמח"ת, ולא בהתועדות ליל שמח"ת, אבל הענין השני שאתה מזכיר, קונטרס ומעין וכו', כמדומה לו שאתה נכון שזה הי' בליל שמח"ת.

במוצש"ק הבע"ל מתקיים סיום על מסכת ראש השנה בביהמ"ד נאוואמינסקער מה שאבי שיחי' למד שם במשך השנה שעברה, ומסתמא יהי' מכתב מכ"ק אדמו"ר שליט"א.

איני זוכר או לא כתבתי - אתמול - אברהם שי' שם-טוב הביא מפילדלפיה באס מלא עם אנשי העיר דשם, הרבה מהם נגשו אל כ"ק אד"ש, כמו"כ היו קבוצה מתל' מהעיר באלטימאר לערך עשרים חמשה בחורים בגיל 15-16 הם נגשו כאו"א מהם עם מוריהם וכמו"כ אמר לכאו"א מהם ליקח חתיכת מזונות מן הקערה.

פ"ש מהורי יחיו, בודאי תענה על קבלת הנ"ל,

אסיים ידיך, בברכת כל טוב,

זאב יחזקאל

יח

ב"ה, ב' דחנוכה, תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי'

אחדשה"ט,

בטח קבלת מכתביי משבוע העברה, וכמו"כ המזונות ששלחתי, ובודאי כבר תשובתך בדרך.

עכשיו בעת כתבי מכתבי זה, הרי תוכן השיחות מההתועדות דהיום עדיין לא עשיתי, וכמו"כ כבר השעה מאוחרת, (שעה השני' אחרי חצות), אבל היות שבדעתי לעשותם מחר אי"ה, ע"כ אני מקדים את עצמי עם המכתב עכשיו.

היום בעת התפלה רמז לשיר האדרת והאמונה, בעת הניגון הי' סידורו פתוח וכמו"כ הי' התניא ג"כ פתוח על ההקדמה של אדמוה"ז.

באמת לא עשיתי עדיין התוכן השיחות מההתועדות דש"ק העבר, אבל בשבוע זו לא הי' לי הפנאי לעשות זאת, אבל מסתמא אעשה זאת עוד אי"ה בשבוע זו.

(איני זוכר אם כתבתי עדיין או לא), זה קרה לפני כשבועיים (היום איני זוכר בדיוק)

שבעת תפלת מנחה (באמצע הקדיש אחרי תחנון) הכניס ... אצבעו לתוך אזנו, ורמז לו כ"ק אדמו"ר שליט"א שילך לרחוץ ידיו.

ביום ה' העבר צלצל שלא יבוא לקריאה בזמן, ויצא לקריאה להמנין השני, וזה ה', בערך עשרה רגעים ל-11,

ביום ג' העבר נתקיימה חתונתו של זלמן שי' ליפסקער, אח"כ המשיכו הבחורים להתועד,

...

לפועל עכשיו דינגען מיר זיך, אני ונתקע, כי הוא רוצה לגמור השיחות מי"ט כסלו בליל ניטל, ואני דעתי חזק לא!

באור ליום ו' נתקיים בישיבה שבע ברכות עבור זלמן וכמו"כ קבלת פנים מכח צא"ח עבור האורחים שבאו, בעיקר התועד בצלאל הערסאנער (מאסטרליא) וככה נמשך עד לערך לפני שעה השלישית, לקח ג"כ משקה, (דיבר עם יוסף קיעוומאן, נתודע שהוא נכדו של דוד הארדאקער והתחיל לדבר אליו, וד"ל. אח"כ דיבר אביסל אודות המלאך אברהם בער), (כנראה שהוא הי' חסידישער איד, און האט אמאל געטאן מיט זיך - כוונתי בזה על בצלאל הערסאנער). (מובן מאליו שהפרטים אודות ההתועדיות שאני כותב לא תגלה לאף אחד), הייתי שמה, אבל על החתונה לא הייתי).

...

האיך מרגישים בכלל, ובפרט ווי האט זיך געפילט י"ט כסלו, כשיודעים שכאן מתועדים וכו' וכו'...

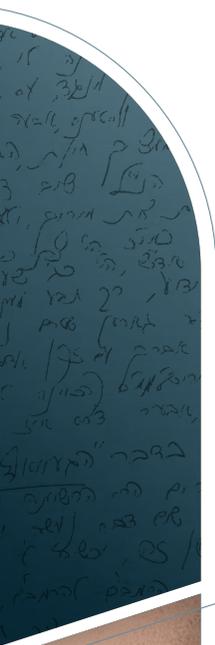
היום מתועד ר' ניסן בביתו של חתנו ש"ב פעוונזנער, אבל היות שהיום בלילה התקיים הסיום בביהמ"ד מנאוואמינסק, השיעור של אבי שיחי, וע"כ הייתי צריך להיות שמה, וכשנגמר שמה לא רציתי לילך אליו, תעיין בהשיחה, שכ"ק אדמו"ר שליט"א הביע רצונו שבמשך שבוע זו יתועדו בכל יום, ומסתמא נתועד כל השבוע, ויהי א פרייליכע וואך...

בזה הנני להזכירך ע"ד הבטחתך, אודות המנהגים וכו' וכו' מה שרשמת כאן שהיית צריך איבערארבעטען דאס שמה, מה נשמע עד"ז, ותמהר בזה, ובפרט המנהגים מחגה"פ.

מסרתי כל הגריסען לאלו שדרשו בשלומך,

פ"ש לך מבערל, זיסל, זושא, אלימלך, ש"ז מרזוב, יוסף בלוי,

עכ"פ אסיים עכשיו, בברכת שבוע טבא, וחנוכה שמח, והיו שלום.

תשלח בבקשה ג"כ המכתב לההתועדות דיט"כ בכחב"ד, הגם שיצא לאור כאן, אבל בלי ההתחלה והסוף, (ולא בצילום), רק מתחיל מן "קול ילד בוכה".

כנראה שבש"ק הבע"ל - זאת חנוכה ג"כ יהי' התועדות.

ידידך, ובברכת כטו"ס,

זאב יחזקאל הכהן

נ. ב.

בקטע משיחת יט"כ בסופו הכוונה לר' משה העכט מניו הייווען שבזמן האחרון הי' ב' פעמים על כנסות והביע בחזק דעת כ"ק אד"ש בנוגע לתמיכה מהממשלה ובנוגע להתפילה בבתי ספר, לבסוף הנ"ל לא ניגן, ואז אמר אד"ש שהמחותן ינגן (הכוונה לרש"ז שי' בוטמאן).

אבקשך שהן המאמר ד"ה קטונתי (התחלתו) וכמו"כ שיחת יט"כ אל תגלה לאף אחד, כמו המדובר בינינו.

יט

ב"ה, נר ג' דחנוכה תשכ"ג

לידידי ישראל שי'

רצו"פ קטע משיחת יט"כ, (זהו השיחה האחרונה), וכמו"כ דף א' מהמאמר שעשיתי לע"ע, ולע"ע עשיתי רק התוכן של השני שיחות הראשונות, כי לא עלה לי עדיין לעשות השאר.

השיחה השלישית (לפני המאמר) היתה זייער געשמאק ע"ד טמאו כל השמנים בהיכל שלכאורה היו יכולים לזרוק כל השמן, וביאור של היונים לא איכפת אם היו מדליקים את המנורה בטומאה, מצד זה שטומאה הותרה בצבור רק רצו שלא יהי' המצות החיבתן של ישראל.

אח"כ מאמר ד"ה ואתה ברחמיך הק' למה אומר עמדת להם בעת צרתם הלא זהו מיותר לכאור', ומיד אחרי הקושי' אמר שישנו מאמר מאדמוה"ז משבת חנוכה תקס"ב, ד"ה כי נר מצוה ותו"א, והתחיל לאמר את המאמר ההוא, ובסיומו אמר ששמה [מאמר אדמוה"ז עם?] געוואלדיק, דוגמא, שהמלך מחמת זה שדופקים בדלתו כ"כ עד שמוכרח לעמוד ממקומו ולפתוח הדלת, וד"ל, ואח"כ המשיך לתרץ הקושי' שהקשה בתחילת המאמר. כנראה שההתחלה והסיום הוא משל כ"ק אד"ש, ובאמצע זהו מאמר אדמוה"ז.

היות שאיני כותב לע"ע שארי השיחות, הרי מה שכתבתי במכתבי דאתמול בלילה ע"ד התועדות, אמר כ"ק אד"ש בהשיחה אחרי המאמר שבשבוע זו יתועדו כל יום, ובכל התועדות לחזור על פתגם מאדמוה"ז.

מה שכתבתי במכתבי הנ"ל אודות התועדות של ר"נ הרי שמה עשה מגבית בשביל הישיבה בפאריז,

היום התועד קצת רש"ל, ואח"כ דזשייקאבסאן, וגמר בערך לפני שעה 11, כמו"כ מתקיים היום שבע ברכות בביתו של ר' יעקב ליפסקער ומסתמא יתועדו שמה. אבל בישיבה המשפיעים קען מען זיך האיך שומעים אפי' לדבר כזה. ומחר הרי ניטל.

בליל ד' מתקיים חתונתו של מאיר שי' הרליג.

היום דבר הרש"ל עם אד"ש שימי חנוכה נתפלל מנחה בשעה 3:30, כדי שבעת הדלקת הנרות בביהכנ"ס יהי' זמן פלג המנחה, והתפללו בשעה 3:30 כמו"כ שאלו אד"ש מה נשמע אודות ההתועדות. וכמו"כ בלילה שאל אד"ש ע"י חדקוב מה נשמע ע"ד התועדות.

היות שעכשיו ג"כ השעה מאוחרת, שעה השני, ואני שולח ג"כ תוכן מהשיחות, לנתקע במעטפה מיוחדת, בבקשה נא ונא לספר לי אודות המאמר וההתועדות של שבוע זו. כי אני כותב רק פתקא שאתה תספר לי, בתודה למפרע.

ואסיים. ובברכת חנוכה שמח, ולכטו"ס בגו"ר.

ידידך

זאב יחזקאל

ב

ב"ה, יום ד' דחנוכה תשכ"ג

אחדשה"ט,

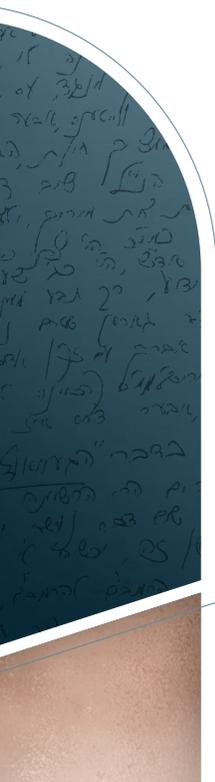
בודאי קבלת כבר מכתבי האחרונים.

(איני זוכר אם כתבתי כבר) בי"ט כסלו ה'י' לבוש (כל היום) בגדי חול (רק להתועדות).

אתמול התועד ר' ניסן עד שעה השני, ואח"כ המשיך ר"ד שי' ראסקין.

היום אחרי תפלת מנחה והדלקת הנרות, שרו הנרות הללו. במשך כל הניגון אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א לעצמו מה, (איני יודע מה) אבל שפתותיו היו דובבות כך הזמן. ולבסוף נענע קצת בראשו. יותר חדשות אין.

ואסיים בברכת חנוכה שמח.

נב

ב"ה. מוצש"ק פ' מקץ, תשכ"ג

לידידי ישראל שי'

שלום וברכה!

אחדשה"ט.

במענה על מכתבך שקבלתי ביום ועש"ק,

הרי הטייפ של י"ט כסלו עדיין לא עשיתי, כי בכלל עולה בקושי להשיג מכונה שני', וכבר דברתי כמה פעמים עם קלמן שי' בריקמאן, אבל אי"ה שבוע זו יסתדר (תוכל למסור זאת ליודא ולנתקע יחיו).

מה שכתבת ש. . ג"כ שלח, הרי אני ממנו, לא העתקתי (רק אולי העתיק משלו), והסדר אצל כ"ק אני לוקח מלאבקאווסקי, מה שכתב בעת חזרה, ואני משנה משלו, אבל אני עושה על יסוד שלו...

מה שאתה כותב שלא הבנת כתיבתי ע"ד ברכות שנה טובה, הרי אכתוב עוה"פ, בבירור יותר. בטח יודע לך שכ"ק אד"ש כותב לאנ"ש, ולעוד אנשים מכתב עם איחול לשנה טובה, ובשנת תשכ"ג נגמר שילוח כולם בד' חשון, אבל האי שתא הרי לערך י"ט כסלו ה' זאת עוד באמצע (- הטעם - שכ"ק אד"ש אינו מוצא הזמן לחותמם). והאות בצורה הלזו: K. זהו אות שהוא בערך האמצע הא"ב האנגלי, ועכ"פ יכולת לשאול מי שיודע לקרוא אנגלית וואלסט פארשפארט....

בליל ד' העבר אור ליום ה', נתקיימה חתונתו של מאיר שי' ה' עולם גדול. לבסוף לקחו הרבה חברה משקה... (דא"ג, אני ג"כ הייתי) אביו ביקש מאד"ש שיסדר קידושין וענה לו שהוא עושה אותו לשליח.

בליל ה' אור ליום ו', התועד ר"ש שי' מרזוב עד 2:30 (הייתי),

אשלח לך אי"ה שבוע זו - בדואר רגיל - התוכן ענינים, בתוכן ענינים של שבוע זו - מקץ - ישנו נאייס - חידוש - וזלה"ק בהגה"ה מספר 40 "... וכן אפשר שבשעת מסירת נפשו בפועל על קדה"ש, לא יזהר באיזהו מצוה (ועדיין קל שבקלים הוא) מצד כוחותיו הגלויים [יעיין קונטרס העבודה פ"ה ואכ"מ]". והרי בקונטרס העבודה מבאר שבעת מס"נ נתגלה יחידה שבנפש, על הכת' כתב ששם המדובר (בקונטרס העבודה) "מצד כחות מקיפים", (כנראה שאח"כ שינה ומחק זאת אבל איני יודע בבירור).

בליל ה' ה' על יחידות הרב שאר ישוב כהן (גיסו של גורן, וחבר עיר של ירושת"ו, ומנהל מכון הערי פישל), ה' ג' שעות ומחצה, (יצא בשעה 1:30) הרבה לא סיפר, כי רצה לילך מפני השעה המאוחרת.

אמר לאד"ש שהוא צמחוני, וענה לו ע"ז שאין זה נכון לא ע"פ חסידות ולא ע"פ

קבלה, כי חסר לו בהבירורים, שאינו מברר הדברים ההם מה שאינו אוכל, ואמר לאד"ש שישנו שדי חמד שכותב שאין להלעיג על הצמחונים. עמד אד"ש ממקומו והביא לו שדי חמד. וע"ז ענה לו שזהו רק ליחידי סגולה.

אח"כ שאל מתי יבוא אד"ש לאה"ק וענה עס איז ניט תלוי אין מיר במילא ווייס איך ניט כמו"כ דבר ע"ד מוסד הערי פישל, דיבר אתו לעזור אברכי אנ"ש הנמצאים שמה.

ביום ה' אחר קרה"ת הסתכל על מנורת חנוכה, ורמז בידו (בתור שאלה), וכוונתו היתה למה אין שמש, ותיכף הבינו, והניחו שמש ויצא.

בעש"ק אחרי הדלקת הנרות רמז שינגנו הנרות הללו. ולבסוף נענע הרבה בידו (דא"ג בנר ה' לא רמז לנגן, אבל ניגנו).

היום רמז לנגן האדרת והאמונה, להתועדות שהי' היום יצא עם המאנטעל על כתפיו, אבל אחר השיחה הראשונה האט ער דאס אראפגענומען.

כבר השעה 1:30 ואעשה אי"ה השיחות מחר בלילה.

עפעס טומעלט זיך שמה עם רש"ח ופלפולי דא"ח, וכמו"כ ע"ד הסדר דא"ח מיום ועש"ק בקר, בטח תכתוב אם לא כתבת כבר במכתבך מענה על מכתבי עם השיחות מש"ק העבר. ובכלל מעגסטו שרייבען אביסל מער נייעס...

דבר תוכן מהשיחות מאשתקד הרי אי"ה שבועות אלו אסדר מה שישנו תח"י ואז וועלען מיר זיך דורך שרייבען, השיחות מח"י כסלו לא עשיתי, וממש איני מוצא הפנאי לעשותם. אבל אי"ה...

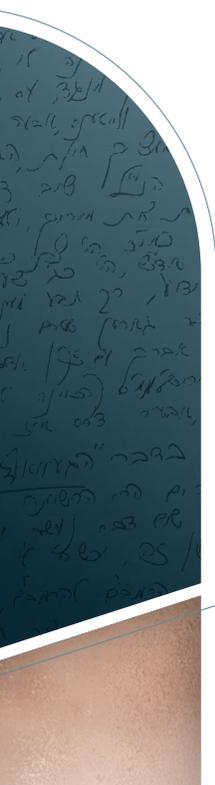
רצו"פ ג"כ שאר השיחות משבת העבר.

פ"ש חמה ולבבית מיוסף שי' בלוי, ומאלימלך, זושא, זיסל, בערל, נתקע, ישראל לאבקאווסקי, יוסף הומינר, יחיו, ברוך שי'.

עם מי אתה לומד חברותא?

השיחה השלישית משבת העבר ע"ד כל השמנים יצאה לאור ותכנה, באנגלית, מהמזכירות, היות שבשבת העבר היו לערך ט"ו סטודנטים, והי' המכוון אליהם.

איני יודע עם מי תשלח הביכלעך, אבל מסתמא אוכל לראותם ג"כ, קודם שיכנסו.

מה שאתה כותב שלא עניתי לך, איני יודע מה כוונתך, ועל רשימות השיחות מהכ' העבר לא עשיתי בזה עדיין,

הסבא שלי אומר כמה וכמה פעמים שרוצה ג"כ לכתוב אליך.

יום א' לפ' ויגש

יום א' לא יצא למנחה.

המאמר התחיל להבין שרשי הדברים הנ"ל (המשך מהמאמר משבוע העברה משנת תקס"ב) ה' קצר לערך עשרים דקות, התחיל בביאור מה שתיספ' להנשמה ע"י ירידתה בגוף, בענין לא על הלחם לבדו, בל"ג שבנבראים, המשך בענין חנוכה.

היום נמסרו שני המאמרים הנ"ל לדפוס.

בטח עשית כפי בקשתי להגיד החדשות ממכתבי העבר ליודא ולנתקע יחיו

הנ"ל

כג

[פרשת ויגש - בין ה' לאחר עשרה בטבת]

קבלתי היום מכתבך ובטח קבלת מכתבי עם תוכן השיחות מזאת חנוכה, ושאר השיחות מש"מ.

אודות. . , באמת ה' צריך להיכנס ליחידות ביום ג' העבר, אך לייבל שכח להכניס שמו על הרשימה (כיון שלא הזכירו במשך היום), ולבסוף נגש יוסל בלוי אל לייבל עם לדחקו היות שהתענה, ואם לא, יכנס היום. אז יכנס ביום ה' ויתענה עוה"פ. וביום א' הרי תענית, ויתענה ג"פ בשבוע, אז אמר לייבל שהרבי אינו שבע רצון כשמוסיפים על הרשימה אחרי שהרשימה כבר הוכנסה. אז צלצל לחדקוב, אבל היות שנוגע לבריאותו הסכימו להכניסו. אבל כשנודע לנתקע כ"ז אז לא רצה להיות יוצא מן הכלל בשו"א. ולא נכנס, עכ"פ נכנס אתמול, ה' כערך 8 דקות. אד"ש לבש משקפיים לקחת את הצעטל. זה נודע לי שאמר לו שבטח ההנהלה יודעת מסדרו וימשיך בהסדר הזה. ויתיעץ עם ההנהלה (איני ערב שזה נכון, אבל כך שמעתי. המשקפיים זה בטח נכון. אבל כוונתי על השאר).

בדבר שאלתך אודות ר' ב. , הרי לא סיפר אודותו רק דיבר מגודל השנאה שהיו שונאים אותו בליובאוויטש, ואם ה' פוגש בו ה' דורסו וכו' וכו'. נראה ה' מהתועדות אז ער האט אמאל געטאן מיט זיך. כמו"כ בהיותו על יחידות (ה' עם זוג' בערך חצי שעה) יודע אני שקיבל "חלק" (אבל על מה וכו' איני יודע, אבל זה נכון שקיבל).

בתוך התועדות הזכיר כ"פ שזה רבות בשנים שלא ה' אצל רבי אבל עכשיו... וד"ל.

בדבר השיחות של יט"כ, הרי עדיין לא גמרתים ואילו במוצש"ק הבע"ל נגמור. ביום ב' העבר שלחתי הטייפ ליודא שי', ובטח יגיע מל' הזה כבר יה' אחר שמיעתו, תכתוב

ואם שמעת הטייפ אצל ח"ג, ואם קבלו בכלל,

על חתונתו של מאיר (כמדומני שכבר כתבתי מזה) ה' פריילעך, הרבה חברה לקחו... אבל משהו מיוחד לא ה', מאיר לבוש בשבת בגדי משי, ובחול בבגדים ארוכים.

באור ליום ו' העבר ה' טלשבסקי הזקן על יחידות, ותבע ממנו שיפרסם הענין ד"קול ילד בוכה" (כי כאן ג"כ יצא המכ' לא כולו אלא התוכן ע"ד הנ"ל).

וסיפר לו אד"ש שישנו עתון באה"ק "למרחב" ושמה ה' נדפס מכתבי, ובסוף הוסיפו הג' שורות איפוא הייתי בעת שה' ילד בוכה (יוסלה), והם חושבים שהדפיסו המכ' בשביל הג' שורות. היינו שהג' שורות זהו העיקר. ובאמת היא להיפך. שהמכ' נתפרסם. (בבקשה להשיג ה"למרחב" הזה ולשלח אלי), במוצש"ק בשעה 7:30 יצא בעצמו מחדרו לחפש לבנה (כי אחרי מעריב לא ה') ולא מצא. ביום א' אחרי התענית לא קידש, הגם שה' לבנה. רק ביום ב' אחרי תפלת ערבית אמר ללייבל (בההאל בצאתו ממעריב) שיחפש לבנה ויצא.

כמו"כ נסע בליל הנ"ל בן ציון בערנשטיין מאנגלי' שוב הביתה. והתחילו לנגן ולרקד. ועוד קצת ואח"כ נכנס. (אבל לא עד שנסע).

ד"ש מזיסל בערל זושא אלימלך יוסף בלוי אלי' אבר, קיעוומאן. נתקע קרונץ עקהויז,

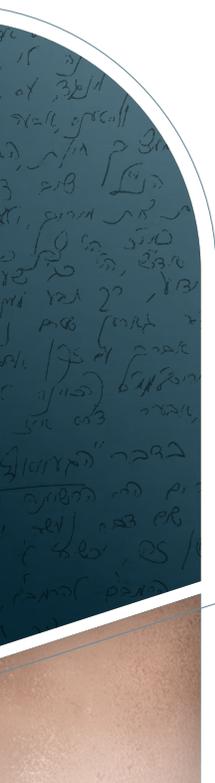
עכ"פ אסיים עכשיו בברכת כטו"ס מלונ"ח.

דידיך זאב יחזקאל הכהן

נ. ב.

היום ואתמול לא יצא למנחה.

פ"ש מהורי יחיו. כמו"כ מסרתי הפ"ש לידידי רא"ז ש' זיסקניד. (ראיתיו היום), ומסרתיו (רמ"א ש' לא ה' כאן היום משום סיבה) ואמסור לו).

כד

ב"ה. אור ליום כ"ה טבת תשכ"ג, שעה 4:05 לפנות בוקר.

לידידי ישראל שי'

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

לפלא שלא קבלתי ממך תשובה על המכ' השיחות משבת זאת חנוכה, וכמו"כ בטח הגיע כבר מכתבי השני.

בשבת קו' ה' התועדות, כמה שיחות ומאמר ד"ה ואלה שמות, ה' כמה ספיקות אם יה' התועדות במוצש"ק. אבל בערך בשעה 7 יצא חדקוב עם תשובה בשעה 10:25 יצא להתועד. ורצו"פ מהשיחות שעשיתי עד עתה. יה' מסתמא עוד דף א. וההתועדות נסתיימה בשעה 12, לא אמר לחיים במשך ההתועדות, נכנס מיט זייער א שטארקע אנגעצויגענקייט ער אחר אמירת המאמר, ואז סרה האנגעצויגענקייט לפי ערך.

היום בערך בשעה 11:05 צלצל אלי הביתה לייבל גרונר, שתומ"י אבוא ל770 עם המכונה, כי כ"ק אדמו"ר יצא להתועד בעוד 15 דקות, לקחתי המכונה ורצתי, לפועל יצא בשעה 11:50.

בין השיחות ה' לפול על סיום השו"ע של אדמוה"ז ה' חסימה. מאמר ג"כ.

אח"כ דיבר שבשנה זו יתן כאו"א סך של 150 דולר, ובזה יהיו הכל בשוה, (ולא כמו שה' בשנת תש"כ שהיו חילוקים בהמגבית), והענין הנה יתפרסם בכל המדינות, ולכאו"א, ויתנו כפי מקום מדינתם.

ואלו שעיקר ענינם בתו' יוסיפו ג"כ 150 שעות ללימוד עניני אדמוה"ז, היינו כל הענינים השייכים ללימוד השו"ע ושאר ספריו, (ללמוד - למשל - כל הענינים הנוגעים להסימן שלומד בשו"ע) ואת זה יכולים לקבל 150 שעה במשך השנה, או לחודש או לשבועיים או לשבוע, הוספה על השאר הלימודים שיש לו.

מיד צוה לחלוק פתקאות וכל אחד יכתוב שמו ושם אמו ברצונו להזכיר על האהל ואלו שרוצים יכתבו הסכום שמתחייבים א"ע אני כתבתי פתקא עם שמך ושם אמך, אבל לא כתבתי לא שום סכום במעות (לפי"ד תתן 150 ל"י - תענה כמה אתה רוצה ליתן ואתן זאת בשבילך), וכמו"כ על שעות הלימוד ג"כ לא כתבתי בשמך שום דבר,

אח"כ אמר: הבעש"ט ה' נוהג שלא ה' מניח מעות איבערנעכטגען בביתו, וע"כ כל אלו שיש להם מעות עמהם עכשיו ג"כ יתנו זאת, (וכל העולם הריקו כל המעות שה' להם, ומסרו זאת במעטפות - כנראה שמסירת המעות הללו זהו לבד 150 דולר וי"א אומרים שאינו כן אלא המעות שהריקו מכיסם בכלל ואברר),

ההתועדות נגמרה אחרי שעה השני'.

אכתוב אי"ה בפרטיות יותר, מסתמה אשלח ב' הטייפס בשבוע זו אי"ה. בטח שמעת הטייפ מי"ט כסלו,

אסיים בברכת כטו"ס
ובשר ולהבשר תמיד אך טוב
ידיך זאב יחזקאל

כה

ב"ה, יום ב', ג' שבט תשכ"ג

לידידי ישראל שי'

שלום וברכה!

אחדשה"ט!

במענה על מכתבך. בטח כבר הגיע השני מכתבים מכ"ד טבת, ותשובתך היא בדרך.

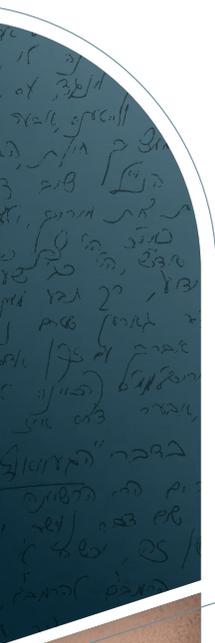
ביום ה' העבר, נודע שכ"ק אד"ש אמר בליל שלפני זה לשלום העכט שיפרסם בין מכיריו שיהי' כדאי שהמעות יתנו עד יום ו' בבקר, טרם נסעו על האהל.

נו! עס איז געווארען פריילאך דא אין ישיבה הרבה בחורים חפשו אחרי גמ"ח וכו' וכו' והרבה - כמעט כולם - חתמו על שטרות, ע"י הסכום של \$150 (הגם שבפירוש בהשיחה לא אמר כ"ק אד"ש שיתנו "דולרים", ע"י בהשיחה) כמו"כ מסר אד"ש שאין צריכים ליתן במזומן רק יכולים ליתן "העד טשעקס" (היינו טשעקס ע"י זמנים אחרים וכו') בטח כבר הודעת בהמכ' - הנמצא בדרך - כמה אתה רוצה ליתן 150 ל"י, או סכום אחר,

בהתועדות די' שבט אתן אי"ה 5 דולר בשבילך בעת התועדות דכ"ד טבת כתבתי פתקא עם שמך ושם אמך, אבל בלי שום סכום והתחייבות, בכלל איני מבין וואס איז דער געוואלד און וואס האסטו טענות אז איך בין א מבטיח ואינו עושה, לע"ע מן נסיעתך ועד עתה כתבתי כל חודש.

והמכ' לישיבה וואס דו טענה'סט, הרי הנחתי העתקה בשבילך בתוך הטייפ מי"ט כסלו, ובטח כבר מסור לך.

ובדבר שילוח התוכן ענינים הרי מתאסף אצלי חבילה, וכבר רצייתי כמה פעמים לשלוח, אבל ממש לא עלה בידי, כי בכל לילה שני בא הביתה בשעה מאוחרת און ביז איך גיב זיך א קער נעשה 1

או יותר, וד"ל. אבל אי"ה אסדר הכל. כמו"כ יש עוד מה עבור תת"ל ואשלחנו. אבער
עס איז דאך ניטא וואס צו קערן וועלטן!!!

ומהם אלי, מגיע לכם הטייפ מכ"ד טבת... (תכתוב האמת האם הרבה חברה
שומעים הטייפ וכו' וכו').

רצו"פ השיחות מההתועדות דשבת בעת דברו ע"ד צדקה, אודות החסיד מאדמוה"ז
שאכל לחם צר ומים לחץ האט ער געמאכט מיט די הענט על השלחן בעת אמירת
השיחה הזה. ה' מעין השיחה דשמח"ת לפני הקפות.

ד"ש חם מיוסף בלוי, וד"ש מזושא, נתקע, זיסל, בערל, אלימלך, וכו' וכו' ש"ז מרזאב.
בטח ימסר לך ד"ש ממני הת' יחזקאל פרידמאן. שנמצא עתה בארה"ק בעת היותו
על יחידות אמר לו שיתועד שמה עם הבחורים והאברכים, היות שהוא ג"כ ה' תמים
לפנים, ויחזור על השיחות מההתועדות דשבת, אמר לו שהמאמר יה' קשה אבל
השיחות יחזור.

המאמר ה' מאדמוה"ז ואמר בעת ההתועדות שיופיע בדפוס.
צא לאור בפ"ע שיחה מי"ט כסלו תרצ"ז, ושמה הוא הסיפור ע"ד ר' צדיק אלימלך'ס,
ואודות מידות עצמיים. (עי' בהשיחה).

אני עכשיו באמצע סידור השיחות והמכ' שלי, וכשאגמור אכ' האם לשלוח השיחות
אשתקד הנמצאים שמה לצלם אותם.

פ"ש מהורי ומהסבא יחיו.

אבקשך להתעניין ע"ד להשיג צילום מהמכ' הארוך.

ומה שכתבי אודות ר' ב. כוונתי היתה שאם ה' פוגש בהמ. ה' - ר' ב. - דורס את
המ. וד"ל.

לפני כמה שבועות לא עלה בידי עדיין לכ' זאת, ה' אחד רבילע אצל כ"ק אד"ש
וביקש ממנו לבוא לאה"ק וענה לו אז עס שטייט חיך תלויים לך מנגד, עס איז טאקע
מנגד פון דער ווייטענס, אבער מען איז דארטען אויך ממשיך חיות, הגם עס איז מנגד.
ובקש הנ"ל שוב דהלא צ"ל והיו עיניך רואות את מוריך, ולא ענה לו כלום.

כמו"כ ה' לפני כשבועיים הרב גארען אצל אד"ש, ה' כג' שעות. תוכן הדברים אין
ידוע, רק תבע ממנו ללמוד דא"ח, וסיפר גארען שטרם נכנס ליחידות דיבר עם אברך
עם זקן אדם, און ווארפט זיך מיט ירושלמיס, (הכוונה לאיטשיקלע) וענה לו אד"ש,
אבער דאס איז דאך אלץ מיט חסידות.

דבר ה"געוואלד" אודות רשימת הספרים הרי הרשימה מונחת אצל לייבל ואין
שום דבר נעשה, ומחר אי"ה אכ' ישר לאד"ש בנדון זה וכשיהי' לי תשובה אודיעך.
ספרי הרמב"ם להרמב"ם, נדפסו עוה"פ באה"ק ע"י מוסד הרב קוק תשי"ט, וישנם
אצל כ"ק אד"ש.

בדבר שאלתך ע"ד הענין דשקופים אטומים, אברר ואכ' בדיוק אי"ה במכ' הבא. ועכ"פ עכשיו השעה כבר מאוחרת (ורצוני לקום לסדר דא"ח אי"ה). ואסיים בברכת כל טוב בגו"ר ולהתראות ידיך זאב

כ"ק אד"ש ממשיך בנתינת קרן שניאור. לא השגתי לע"ע מקרן שניאור, אבל עכשיו מסתמא יתן כל השנה ואקבל מסתמא אי"ה.

כו

ב"ה, ליל יו"ד שבט ה'תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

ביום ועש"ק הראה לי ברוך שי' קיעוומאן מה שכתבת אלי, באישור קבלת מכתביי מכ"ד טבת, ובאמת אני מתפלא מאד עליך למה לא ענית אלי בישר על שני מכתבים (האחד עקספרעס) ועם כל השיחות.

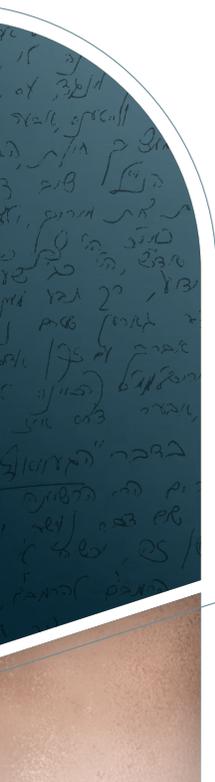
אתמול בלילה גמרתי עם נתקע שיחי' השיחות מכ"ד טבת (מההתועדות ראשונה ומהשני), ורצו"פ.

היום בלילה מסר לי הת' נחום שי' שטרנבערג שכבר הגיע הטייפ מכ"ד טבת, נו! איצטער קענסטו זיך שוין אביסל פארשטעלן האיך ה' המחזה, בשני ההתועדות.

אבקשך מאד לכתוב ווי אזוי גייט צו דער שפילן פון די טייפס! איפוא משמיעים זאת, האם בבית יודא שי' ? או במקו"א, והאם באים הרבה חברה לשמוע? והאם זה בפרסום וכו', שרייב דעם אמת...

בטח קראת כבר ועיינת והתבוננת בהשיחות של שבת ר"ח שבט, (המשך לכ"ד טבת), עס איז אין לתאר ואין לספר האיך ה' המחזה אז. ובעיקר בעת שדיבר ע"ד החסיד שאכל לחם צר ומים לחץ, עשה תנועות בידיו הק' על השולחן...

(איני זוכר אם כבר כתבתי או לא) בכ"ד טבת נסע על האהל. טרם נסעו על האהל נכנסו ר"ד ראסקין ור' י"ל שי' גראנער ומסרו הספר חסידים, בעת מסירתם עמד, ומה שאמר להם כבר נדפס בהפתח דבר של הליקוט ליו"ד שבט. אח"כ לקח עמו כל הספר חסידים להאהל, נתקבצו כערך שמונת אלפים כרטיסים. בכ"ד טבת אמר

קדיש (אחרי מי איני יודע).

(לא עניתי עדיין על כל הפרטים של מכתבך העבר) לע"ע (מן אחרי נסיעתך) לא הופיעו שום הנחות לא משיחות ולא ממאמרים של ר' יואל שי'. (באמת הוא עסוק במאד ב"התוכן ענינים").

...

היום בלילה בעת תפלת מעריב לא הי' מה שהוא במיוחד, אחרי גמרו אמירת הקדיש שלאחרי המשניות, האט ער אופגעמישט את הסידור שלו לקידוש לבנה, וטרם צאתו אמר שיחדש את הלבנה, ויצא לחדש את הלבנה, ואמר קדיש.

אבקשך לענות על מכתביי, און בכלל מעגסטו שרייבען אביסל נייעס אויך... וד"ל. השיחות מי"ט כסלו עדיין לא גמרנו. ובדעתו לגמור במשך חדש ניסן, הבע"ל. כי עכשיו נהי' טרוד בשיחת יו"ד שבט, ובטח יהי' התועדות ג"כ בשבת ט"ו בשבט. ואח"כ בא פורים וכו' וכו'.

כמו"כ השיחות משבת מברכים חדש שבט עדיין לא עלה לי לעשות.

אתן אי"ה מחר בעת ההתועדות להמגבית של "קרן תורה" חמשה דולר בשבילך.

... מאיר שי' הארליג כבר נתן בשבילך ארבעה דולר למעמד.

שכחתי לכתוב! בעת שנכנס להתועד בשבת ר"ח שבט, והביט על השעון והי לערך 25 דקות לשעה השני, האט ער א מאך געטאן עם ראשו הק'. (נענוע קל, וכנראה הכוונה ע"ז וואס ער האט זיך פארשפעטיגט).

על ש"ק זו חשבו שיהי איזה דבר, אבל לא הי' שום דבר. געדענקסט אשתקד? השבת לפני יו"ד שבט בחדרו... ?

עכ"פ אסיים עכשיו,

פ"ש מכולם: זיסל, ברוך, בערל, זושא אלימלך, יוסף בלוי, אפרים פיקארסקי (הוא בא ממאנטרעאל על יו"ד שבט, מוסר פ"ש חם ולבבי), ש"ז מרזוב, וכו' וכו'.

ידיך בברכת כל טוב בגו"ר

זאב יחזקאל

נ. ב.

נחום שי' שטערנברג יסע למאנטראל עד חתונתו.

מה נשמע ע"ד עריכת המנהגים וכו'.

הנ"ל

בשבוע ההעברה כמדומני בליל ד', כתבתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א רשימת הספרים (כמובן שכתבתי שקבלתי ממך הרשימה, אודות שאתה רוצה לשלוח הספרים הללו), אבל עדיין לא קיבלתי תשובה, אבל אולי אקבל אחר יו"ד שבט, נחכה ונראה!

ב"ה, אור ליום י"ב שבט תשכ"ג

לידידי ישראל שי'

אחדשה"ט,

ביום יו"ד שבט בבקר בעת שחרית לא הי' שום חדשות, הגיע להאהל בערך בשעה 1 ובא בחזרה ל770 כמה דקות לפני השעה החמישית וזה פלא - אחרי תחנון בישובו עוד והתחיל לומר אבינו מלכנו רמז לנגן, ובעת הניגון ישב ואח"כ המשיך.

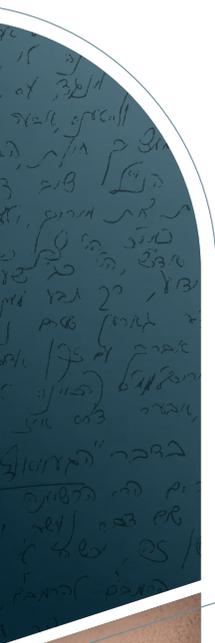
להתועדות יצא בשעה 8:35, באמצע הניגון הראשון עמד לרקוד, וישב על מקומו שוב אבל המשיך לנגן. השלש שיחות הראשונות, שלפני המאמר היו המשך בענין יעקב אבינו לא מת, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים. ובדיוק מלת "זרעו". ורצו"פ השיחה הראשונה, ועוד שיחה, בסוף השיחה הרצו"פ (אודות נשי ישראל) בסופו כשאמר ע"ד משיח התחיל נ. ק. לצעוק בקול שהרבי הוא משיח. אמר לו אד"ש (יכולים לשמוע על הטייפ) שהאם לא יפסיק יצא מהתועדות.

והתחיל שיחה מיד אח"ז שבכלל כאן סדר דאיש כל הישר בעיניו יעשה וכו' וכו' ואח"כ המשיך שהיום בבקר קרה ענין שאחרי העלי שלו (שלישי) קודם הח"ק, ברך אחד ברכת הגומל. וזה הפסק בין העלי והח"ק (והאריך בזה מאד). נו!.. וד"ל. (אח"כ בסוף התועדות קרא הנ"ל ונתן לו משקה ומזונות...) (והוסיף לו שיתן המזונות לב"ג, להיות שאין זה ש"פ אין בזה חשש קידושין).

בתחלת השיחה להנשים נתקלקל הרם קול והמילים הראשונים אמר כמה פעמים, עס האט דאך שוין גערעדט כו'. אבל המשיך לדבר בלי הרם קול. שוב תקנו ושוב נתקלקל ופנה ואמר וואס שפילט מען זיך מיט מיר. והי' נראה אז עס האט פארדיראסען. אח"כ חטפו שזה הטייפ שהי' אחד שתיקן טייפרעקארדער עם החוטים, ונתקלקלו, אבל עכ"פ - כל הטייפס היו קשורים עם חוטים נתקלקלו, וחסר השעה וחצי האחרון של התועדות.

וע"כ נשארתי היחידי עם החלק הנ"ל (הטייפ של לייבל).

אחכה לשלוח הטייפ הנ"ל עד שתכתוב מענה על מכ' האחרון ע"ד אופן השמעת הטייפ, ואם תשמעו (בפני הרבה חברה) הטייפ הזה של יו"ד שבט תשמטו החלקים הנ"ל ע"ד ק. והרם קול.

דיבר ע"ד הרוסישע אידן, וע"ד תושבי כחב"ד. ההתועדות נגמרה בשעה 1:45.
היום עשינו רק ב' שיחות - הרצו"פ, ונגמור בליל ו' וביום ו' הבע"ל, כי אח"כ בא ר'
וואל ושמע, ועכשיו יושבים כאן עוד אחרים ושומעים.
עכשיו אסיים בברכת כטו"ס.

ידידך זאב יחזקאל

נ. ב.

לפני זמן שמעתי - שכחתי לשאול אותך, שאחד מהתל' הצעירים שם כתב לאד"ש
ע"ד שתיית משקה, וקבל מענה, אהנה מזה, ואולי תשיג את המכתב. הנ"ל.
פ"ש מכל החברה יחיו.

שכחתי לכתוב בהפנים. ה' שיחה קצרה מיוחדת להשו"ב מת"א הנמצא כעת כאן
(את שמו איני יודע, אבל בטח אתה יודע מי זה).

אמר ג"כ מאמר קצר מאדמוה"ז וביאור. המטפחת ה' על ידו (אבל זה ה' בלי ניגון
של מאמר).

ד"ש מנתן וולף, אני כותב עכשיו שעה 1 חצות אחרי שהלכו, זושא, אלימלך, וואלף,
בלוי, ונתקע, הקשבנו להטייפ. לא כתבתי בפרטיות תוכן השיחות כי עוד כמה ימים
אי"ה יביא לך השיחות הללו, תכתוב האם הראת למי שהוא מהטייפ שאני שולח. - יש
לי עוד מה לכתוב.

חדקוב שאל האם הבחורים שבאו ממונטריאול ישארו עד ש"ק, וענה אז אויב עס
וועט זיין א פארבריינגען ווייס מען נאך ניט, נאר אויב זיי ווילן זיצען און לערנען און
ניט פטר'ן קיין צייט פארוואס ניט.
אל' ליפסקער נתארס בשטומ"צ.

כח

ב"ה, י"ג שבט תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי'

אחדשה"ט, ת"ל בעד החוח"ש.

זה כבר המכתב הששי שאני כותב לך, בלי שום מענה ממך אבל עכ"פ אני מקוה
שבטח על להבא תתקן.

אתמול נגש אלי לייבל שי' גראנער ואמר לי שבמרכז מונח חבילה בשבילך - זהו
חבילה של ספרים שהגיע מאה"ק - נכנסתי ולקחתי החבילה והנה החבילה הגיעה עוד
לארצוה"ב באמצע חודש אלול העבר, וכנראה אז דאס האט זיך געוואלגערט אין מרכז,
לייבל הלך עמדי כשפתחתי את החבילה, והנה היו שם ארבעה ספרים. שו"ת מהריט"ץ

נדפס שנת תנ"ד, ושו"ת משאת משה, נדפס בקושטאנדינה, ג' כרכים לייבל אמר שבטוח הוא ספרים אלו אינם נמצאים תח"י כ"ק אדמו"ר שליט"א. אבל אני אמרתי שאין ביכולתי למוסרם, עד שאדע בידיעה ברורה ממך. ובזה הנני שואל אותך האם למוסרם לאד"ש (כמובן בשמך), או שאתה רוצה למוכרם אז אשתדל ואולי אמצא מי שהוא שיקנה זאת עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א, אבל אבקשך לענות ע"ז תומ"י בעת קבלת מכתבי.

רצו"פ שיחה מה שדיבר כ"ק אד"ש לתלמידים ממאנטרעאל, השיחה הוגהה ע"י אד"ש. מעניין מאד שבריש העמוד ה' כתוב שהשיחה נאמרה ב"א שבט, ומחק י"א, וכתב למחרת כו'... כמו"כ המ"מ הם כולם מאד"ש, כמו"כ ראיתי שבהשיחה בצירוף המ"מ נזכרים כל הנשיאי חב"ד (וכ"ק אדמו"ר שליט"א בתוכם, שמציין להליקוטי שיחות).

ה' שיחה בסוף ההתועדות שישנו ספר מהרמ"ק "ספר גירושין" ושם מובא החד"ת שהיו מחדשים אז ואמר מה שחידשו ביו"ד שבט שנה ההיא זה הי ענין בקבלה. אולי תוכל להשיג הספר, אה"י אסיר תודה, כי שמעתי שנדפס מחדש.

אתמול נגש אלי לייבל שי' ואמר לי שישנו הוראה מאד"ש שעל כל הטייפס שישנם מההתועדות דיו"ד שבט, ימחקו הצעקות של נ. ק. שאד"ש הוא משיח. באמת לשאר החברה (כמו שכתבתי כבר) אין כל זה כי הטייפס שמהחוט נתקלקלו.

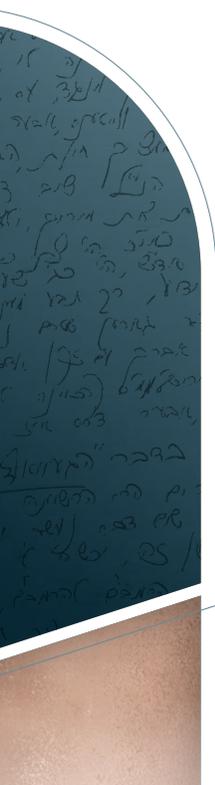
מהשיחה הרצו"פ יש לי ג"כ צילום מההגהות, ובמשך הזמן אצלם זאת בשבילך ג"כ בל"נ.

פ"ש ליודא ולנתן יחיו, ותמי' גדולה על יודא למה לא כתב ע"ד הטייפ מכ"ד טבת ששלחת.

האיך עבר עליך יו"ד שבט?

ידיך עוז, ובברכת כטו"ס

זאב יחזקאל

כט

ב"ה, מוצש"ק פרשת בשלח, ט"ו בשבט, תשכ"ג
לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!
אחדשה"ט,

נו דאס איז שוין ב"ה דער זיבעטער בריוו, וד"ל...

מה שכתבתי, בנידון הצעקות של ק. בעת ההתועדות ע"ד משיח, הרי מסר לי לייבל שכ"ק אדמו"ר שליט"א מסר הוראה שלכל אלו שיש להם טייפס מההתועדות, ימחקו את הצעקות של ק. השיחה (שלאח"ז) ההכחשה וע"ד ברכת הגומל, אין למחוק אבל צעקותיו למחוק. איך בעט דיר שזה ישאר בסוד.

היות שאני יודע שאתה אוהב לידע כל דבר בדיוק, הרי מה שכתבתי במכתבי העבר אודות תלמידי מאנטרעאל - הרי הלשון הי' אז צי עס וועסט זיין א פארבריינגען צי ניט הרי אם ילמדו ולא יפטרו זמן יכולים להישאר.

עכשיו כבר השעה מאוחרת, ואיני יודע אם יעלה לי לעשות עוד השיחות מההתועדות של היום עכשיו.

התחיל מאמר (בלי ניגון לפני דא"ח) ד"ה וירא ישראל את היד הגדולה, וסיימו אחרי לערך ג א ד דקות, ואמר שזה מאמר מאדמוה"ז, והמשיך בביאורו, ואח"כ איז ער זיך צוגאנגען, (כמו שתראה בהשיחה) אבל במשך כל השיחה היתה המטפחת על ידו.

בעת ההתועדות דיו"ד שבט הרי כל אחד שעמד משקה על השלחן מזגו בידו, משא"כ היום הרי רק להראשון שעמד נתן לו בידו בחזרה (ולא מזג) (זה הי' אלי ליפסקער) ואח"כ אמר להם רק שיחלקו, אבל לא נתן להם בחזרה בידו.

באור ליום ו' הייתי בביתו של ר' יואל שי', ודברתי עמו ע"ד ההנחות, ואמר לי שבכלל מה שהוא עושה הנחות (הוא עשה כמה הנחות מחורף זה), איז דאס אן א טעם און אן א ריח. ובכלל מסופקני האם יתן ההנחות אויף קופירען. אבל הבטחני שיתן לי ההנחות, וכמו"כ ההנחות מאשתקד. אבער ווען ער וועט דאס אופזוכען... לפי"ד במשך הזמן יסתדר...

רצו"פ ג"כ כמה מהשיחות מיו"ד שבט, זה שייך לאחר השיחה להנשים ששלחתי בשבוע העברה, נחסר עוד כמה שיחות ב' עוד מלפני המאמר וב' עוד מלאחר המאמר (השיחות לא רשמתי) עליהם מספרם וכאשלח הטייפ תעשה זאת.

השו"ב שהי' כאן מת"א, בקש מאד"ש הטייפס, וניתן לו, דא"ג - אני עשיתי זאת בשביל לייבל, קצרתי שמה בכמה ניגונים בסוף ההתועדות (אם תשמע אצלו). כמו"כ שמה בהשיחה שמדבר להנשים, הרי הוא אומר שמה "מען האט שוין גערעדט כמה

פעמים", הרי אמר זאת כמה פעמים היות שנתקלקל הרמקול, הרי עשיתי מילים אלו רק פעם אחת, וכמו"כ כשמפסיק באמצע השיחה ואומר "וואס שפילט מען זיך מיט מיר" מחקתי זאת ג"כ. כמובן הטעם, וגם פשוט.

כמו"כ הי' הוראה מאד"ש ליתן את הטייפ לר"נ נעמענאוו. (מיו"ד שבט)-לייבל סיפר לי.

תכתוב לי, האם אתה מקשיב לטייפס הישנים, והאיך הוא הטייפרעקארדער שלך - בבית?

אני חושב אולי להתחיל עכשיו לעשות השיחות, כי יש לי עוד הרבה לעשות היום, (לחפש אחרי איזו שיחה על הטייפ של יט"כ תש"כ בשביל התוכן ענינים).

רצו"פ צילום מההמחאה שנתן אד"ש בשביל הגמ"ח בישיבה, 25 דולר. לכ"ד טבת נתן אד"ש לתת"ל ח"י דולר.

יותר אין לי מה לכתוב.

דא"ג - היום בעת התפלת הי' לו בהסידור ה"תוכן ענינים" לפרשת בשלח,

ואסיים בברכת כטו"ס בגו"ר

ידידך

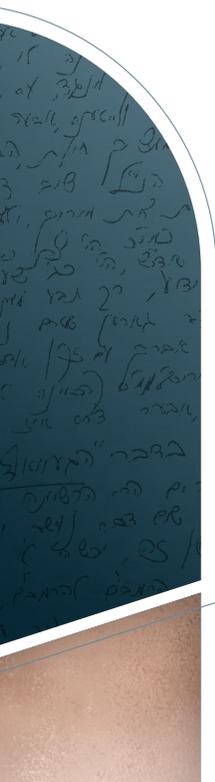
זאב יחזקאל

ב"ה, יום ב'

השיחה דהמקהלה קהילות הביע כ"ק אד"ש לפרסמה, ובטח תפרסם בקרוב (כמובן בלי הביטויים), כמו"כ מסר כ"ק אד"ש במוצש"ק אז האט מען געמיינט יעדעם איינעם.

במוצ"ש הי' מ"מ בביתו של רש"ז גו"א לכבוד המיול"ח ... ר"נ נעמענאוו התוועד עד שעה מאוחרת שמה- היום הוא נוסע זה כבר יום ב', ולפלא שלא הי' לי מכתב ממך.

הנ"ל

ב"ה, יום א' פרשת משפטים, כ"ג שבט תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי"

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

ביום ד' העבר קבלתי מכתב אחד ממך, וביום ו' השני. ראשית אכתוב קצת חדשות ואח"כ אענה עליהם.

בשבת העבר בעת קרה"ת, כשהתחילו לקרות השירה האט ער זיך אביסל א קער געטאן, און האט אראפגענומען דעם טלית מעל אזנו השמאלית, וכה עמד כל משך זמן הקריאה עד אחרי שירת מרים. בשבת זו בעת קריאת עשה"ד, האט ער זיך א קער געטאן (אבל מעט יותר משבוע העברה) וכה עמד משך קריאת כל העשה"ד.

באור ליום ג' העבר ביקר אצל אד"ש זלמן שזר, נכנס בשעה 10:10 ויצא בשעה 3:40, היינו חמשה שעות ומחצה. אח"כ כשיצא בעוד כמה דקות יצא אדמו"ר ג"כ לילך הביתה והביט לתוך הזאל, ואמר לשמואל לו, שיהי' כדאי אז מען זאל מיט עם מיטפארען הביתה. ונסעו עמו הנ"ל ויוסף בלוי, כששאלו אותו לספר מה שהוא ענה להם אז בא חסידים פירט מען זיך, אז מען דערציילט ניט פון יחידות.

ביום ג' אחה"צ הי' בביהמ"ד 770 מסיבה של הילדים דמחנה גן-ישראל, להזדמנות זו כתב להם כ"ק אד"ש מכתב באנגלית (דא"ג - זהו הפעם הראשונה שכותב להם מכתב לחגיגה זו), ותוכנו: הסיפור דקול ילד בוכה. וההוראה: שבכל אחד ואחד ישנו היצ"ט והיצה"ר, היצ"ט בא אחרי היצה"ר וע"כ הוא בדוגמת ילד קטן, ולפעמים הוא בבחינת קול ילד בוכה... רצו"פ המכתב.

באור ליום ד' ביקר אצל אד"ש יעקב הרצוג (הוא ניהו האמבאסעטאר ממדינת ישראל לקאנאדא).

שזר הביא עמו ג"כ מאמר מאדמו"ר הצ"צ שקיבל ברוסיא, כשהי' שמה בשנה שעברה,

באור ליום ו' ביקר ג"כ אצל אד"ש מר ציפעל ממילאן איטליא (הוא ניהו שמה איש נדיב וגביר ומסייע מאד לגרשון מענדל, ובכל פעם כשנמצא בניו יארק הוא נכנס לאד"ש, ומקבלו בסבר פנים יפות וכו'), והנ"ל הי' כלפני חדש ברומא, והביא עמו ביכל מאמרים. ישב שעה אחת.

בש"ק בבקר בא 770 בשעה 7:45, והביט לתוך הזאל, ואח"כ איז ער דורך געגאנגען די האל והביט שמה ג"כ, ונכנס לחדרו. (אבל לא הי' שום דבר הרבה כבר חשבו שיצא בשעה 8 לומר מאמר, אבל... לא יצא).

אתמול בלילה (מוצש"ק) בעת תפלת מעריב, הרי מי שהתפלל לפני העמוד הרי אחר שמו"ע קודם אמירת ויהי נועם, כשצריכים לומר רק ח"ק קדיש, אמר קדיש עם תתקבל, וכשהתחילו - היינו ווען מען האט זיך געכאפט - ורצו להפסיקו, אז רמז בידו שימשיך לסיים. ואח"כ אחרי ויהי נועם - בין ויהי נועם לעלינו - כשצריכים לומר קדיש עם תתקבל, אמר רק קדיש בלי תתקבל, היינו קדיש שלם, אבל בלי תתקבל. (זה לא הי' ע"פ הוראת אד"ש, אבל כן אמרו לו, ולא מיחה ע"ז כ"ק אד"ש).

אשתקד דברנו פעם אודות זה שכ"ק אד"ש אומר בתפלה ארכה עם כ"ף דגושה. בש"ק זו קראתי האשכבתא דרבי, ומביא שמה שאדמו"ר נ"ע הי' ג"כ אומר כן (כמדומני עמוד 57).

ביום ב' העבר נסע מכאן ר"נ שי' נעמענאו. במוצש"ק העבר התועד בבית רש"ז גו"א שהי' שם מ"מ לכבוד המל"ח, בתוך הדברים דיבר עד"ז ווי די בחורים טרינקען . . כי ביום ה' שלפני זו, התועדו כמה בחורים 770 און עס איז געווען פריילעך ... בכלל אין מתועדים הרבה במשך זמן האחרון...

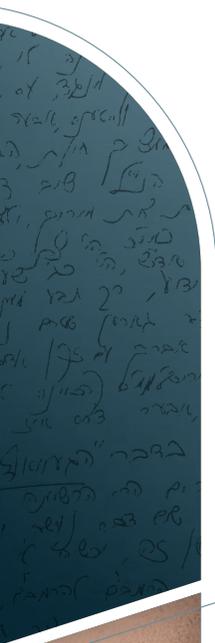
רצו"פ ג"כ מכתב שכתב אד"ש עבור אגודת נשים של תת"ל. רצו"פ ג"כ עוד כמה דפים מהשיחות של יו"ד שבט, שעשינו אתמול בלילה.

ועכשיו מענה על שני המכתבים: על המכתב הראשון:

דא"ג - ששכחתי לכתוב לעיל, ואכתוב כאן, ביום ג' כשהי' המסיבה של ילדי גן-ישראל, יצא להתפלל מנחה עמהם בשעה 3:30, התפלל מעל הבימה. אחרי מנחה התחילו הילדים לנגן, והביט עליהם מיט א שטארקען שמייכעל, ועשה עם ידיו שימשיכו לנגן, ובאמצע הניגון יצא - מהמקרה הלזו יהיו ג"כ תמונות מסתמא.

ע"ד שאלתך אודות ריקודים וכו' וכו', הרי לא בי"ט כסלו ולא בכ"ד טבת רקד. רק ביו"ד שבט, וכמדומני שכתבתי עד"ז, עמד באמצע הניגון הראשון, וישב שוב על מקומו באמצע הניגון.

נו! השיחות משבת ר"ח בטח קראת, וסמנתי שמה כשבכה. ובכלל הי' בעת ההתועדות ההיא מיט א אנגעצויגענקייט והשיחות משבת ט"ו בשבט ג"כ קראת, אז בעת השיחה החריפה לא הרים ידיו על השולחן כי זה הי' בהמשך להמאמר, ובעת המאמר הרי יש לו המטפחת על ידו. אבל בכיות לא היו אז. כמו"כ בעת ההפטורות אין בכיות.

הליקוטי שיחות שלחתי ביום י"ג שבט, ולקחתי זאת אצל אלפעראוויטש, ובהנחה של ארבעים אחוז.

...הטייפ של יו"ד שבט אשלח מסתמא ביום ג' בדואר אויר על כתובת יודא שי'. האם שמעת הטייפ אצל השו"ב?

...ובהנוגע להשיחות כמדומני שכבר כתבתי, שכשעשה סדר אצלי, אז אדע מה שיש לי ומה שאין, ואז נוכל לידע מה לשלוח לצלם.

בנוגע לצילום מהמכתב הגדול, הרי יודע אני בבירור שלר' רפאל שי' כהן יש הנ"ל, ואולי תוכל לקבל זאת ממנו?

...

בנוגע להשיחה משבה"ש והשיחה מח"י אלול, הרי זה מונח מוכן לשלוח לך. תכתוב לי כמה דפים שלחתי לך מהשיחה מי"ט כסלו, כי אנו עשינו עוד כמה דפים, ובדעתנו לגמור אי"ה בחדש ניסן הבע"ל. ובדבר הפלפול מכ' מנ"א והשיחה של ש"מ, הרי צריכים לקחת זאת מר' יואל... י"ב תמוז הקופיר אשלח אי"ה, כמובן ששיחות הנ"ל אוכל לשלוח בדואר רגיל, עס איז פשוט א שאד אידישע געלט.

בדבר המעמד, הרי מהזמן אחרי שנסעת נתן כבר מאיר שיחי' ארבעה דולר בשבילך והיות שעל חדש זה רצית ליתן שני דולר, נתתי לו המאמרים החדשים שזה עולה \$1. 80 וכבר רשמ אותך היום. (דא"ג - מה שנותנים מעמד זה נותנים בשביל החדשים שעברו, למשל היום נותנים עבור חדש שבט - ולא כמו שכתבת עבור אדר).

ע"כ על המכתב הראשון: ועכשיו על המכתב השני:

הטייפ שישנו להשוטט, הרי שמה השמטתי די געשרייען און דאס וואס הרם-קול נתקלקל וכו', כמו"כ עשיתי שמה ההתועדות לארבעה שעות וחצי, כי קצרתי בכמה ניגונים.

בדבר שאלתך האם לשלוח לי מכתבים להעתיק, הרי באמת אם תוכל למצוא מי שהוא שמה, שיתן לך שני העתקות, הרי בודאי כדאי הדבר. ימים אלו התחלתי לעשות יומן ממכתבי הר"י פייגין ז"ל הי"ד שישנם תחת ידי. כמובן שאני שומר העתקה בעדך.

...

היום בלילה נכנס אברהם ציוני לאד"ש. אני אכנס אי"ה ליחידות ביום ד אדר.

...

עכשיו אני מחכה למכתב ממך, על המכתב ע"ד הספרים שהגיעו האם למוסרם לאד"ש (דא"ג - אני לא קיבלתי שום מענה מאד"ש על מכתבי שכתבתי בדבר הספרים). וכמו"כ על המכתב שכתבתי אחרי ט"ו בשבט.

...

פ"ש לך מזיסל, בערל, אלימלך, זושא, ש"ז מרזוב, מיכאל, ברוך, יוסף בלוי, יחיאל פיקארסקי (כשאכתוב לו אמסור לו הפ"ש ממך) יחיו.

כמו"כ מסרתי הפ"ש לדודי רמ"מ שיחי, ומסר לך פ"ש בחזרה. און פרעגט זיך נאך אויף דיר. אסיים עכשיו בברכת כטו"ס, ולהתראות.

ידידך

זאב יחזקאל

לא

ב"ה. אור ליום ועש"ק פ' משפטים תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

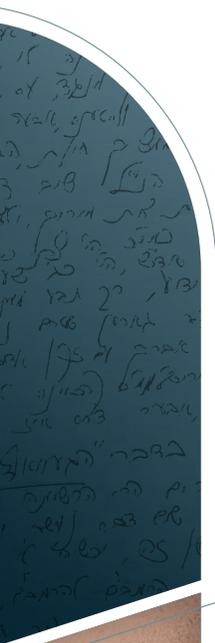
אחדשה"ט, ת"ל בעד החוה"ש

חושב אני להתחיל לכתוב לך עכשיו בשעה 2:45 אחרי חצות, אבל מתסמא לא יצא לשלוח המכ' הזה עד אחר ש"ק, ביחד עם השיחות מש"מ הבע"ל.

ראשית בדבר הספרים, הרי מכתבך קיבלתי ביום ד' ואתמול מסרתי הספרים, וכתבתי מכ' קצר שהספרים האלו הם נתונים מאביך שיחי, אבל עד עתה לא קבלתי שום תשובה, ואולי לא אקבל כלל תשובה, כי זה לא שייך אלי, רק לאביך שי', ואולי יכתוב לו מזה מאיזה הזדמנות. אבל נחכה ונראה. תדע שע"י אחד מה[ספרים] ה' כתוב שמו של אחד "וולדברג" ולייבל אמר לי שאפ"ל שיתהוו שאלות, ווי קומט דער ספר אהער, ה' בטח - לכאו' - שהנ"ל לא ימכור ספריו, ומה שעשינו שקרענו חצי מהדף הזה שה' שם שמו.

אולי זוכר האיך הגיע הספר הזה לידו. כמו"כ על רשימת הספרים הרי ג"כ לא קבלתי שום מענה ע"ז אזי תולה שזהו מהעדר הפנאי. ויוסף שי' בלוי הגיד לי כלפני זמן שהוא שואל אצל אד"ש שאלות בשביל מי שהוא הרי לכתחילה לא ענה לו, ואח"כ כתב האיש הזה לאד"ש שהוא מתכתב עם יוסף בלוי, ומני אז התחיל לקבל תשובות בשבילו.

שמעתי שיוצא לאור שם ה"תוכן ענינים" וא"כ חושב אני שלמותר להמשיך השילוח, תכתוב האם יצא לאור שם, אתחיל מתחיל מפ' בראשית וכו', ואם לא יצא לאור לגמרי הכל, תכתוב מה שחסר ואז אשלח.

אתמול בלילה שמעתי מלייבל שיסע היום על האהל, אבל כנראה שנעשה שינוי, ואד"ש יסע מחר.

...

הטייפ נשלח כבר אתמול, וכתבתי ליודא שי' האופן שעשיתי זאת. שיצטרכו להשמיט ניגונים שבחלק האחרון, מפני שעשיתי זאת במהירות, וכו'. ובלא"ה אין שומעים שם קולו של אד"ש, וכמו"כ בהשיחה של איש כל הישר בעיניו יעשה ה"ז חלק ג"כ בקול נמוך, אבל בטח תעשו זאת על מספר גדול יותר ותשמע בטוב. אבל בנוגע לשארי הדברים עשיתי כפי רצונך.

מה שכתבת ע"ד השוחט בנוגע ליחידות שלו, הרי פשוט לא ידעתי מזה האם יודע אני מה שאמר לכאו"א על יחידות? ותודה לך על כתיבתך בזה. שבוע זה כמדומני שזה הי' ביום ג' - שמע אד"ש את הטייפ של התקליט הרביעי של ניה"ח.

...

בתניא פ' ל' "כמו נסיון ממש" הרי פירש ר"י וויינברג שכמבואר שבעת נסיון לוקחים מן האדם כל מעלותיו הקודמים ונשאר בלי כל זה. ואח"כ מנסים אותו, וע"ז שאלו אד"ש, מאין לו המקור על הפי' הזה, וענה לו ממי, וכתב לו אד"ש, שהפי' הזה אינו נכון. ועוד שקשה ע"ז מאגה"ק שמב' שם מהו מעלת א"א הלא כו"כ מסרו נפשם, ומתרחץ שמעלתו הי' שעשה זאת בזרירות, ואם לפי דבריו הרי בעת הנסיון הי' אברהם אבינו כמו איש פשוט, ואז אין זה כמו שאומר שמה "אינה נחשבת כ"כ לנסיון גדול לערך מעלת א"א", כי א"א לא הי' לו אז כל המעלות.

זה הי' דבר חידוש להרבה כי לכאו' מבוא' בכ"מ שכ"ה בעת הנסיון, אבל בטח אין זה נכון, ועכשיו נתברר ככה, תברר שמה, האיך הם לומדים הפי'.

באחד מהתוכן ענינים, עכשיו איני זוכר באיזה - הי' כתוב בהפתח דבר שהשיחה דכ"ד טבת תודפס בקרוב, ומחק אד"ש מלת תודפס, וכתב ע"ז שתתפרסם.

היום הגיע כאן ה"קול מבשר מבשר ואומר" של א. פ., שמעתי שבעת שהיה. . באה"ק הלך עם. . לזוין שצריכים לקבל חמשים אלף חתימות על מכתב שאד"ש שיתגלה כי הוא משיח, וזוין דחה אותם בשתי ידים. וכתב מזה לאד"ש. וקיבל מ' אד"ש עם ישר כח עד"ז.

אפסיק עכשיו - ואמשיך בהזדמנות הבא. לילה טבא שעה 3:30 (הפסקתי באמצע מהכ' עם עוד כמה דברים, ועכשיו יש לי עוד מה לעשות).

לב

[ב"ה כ"ח שבט תשכ"ג]

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

היום נמסר לי המענה על הספרים שמסרתי ביום ד', וזלה"ק:

"ת"ח על הטרחא במסירת הנ"ל

וראה סהמ"צ להצ"צ ע' 12 בתחלתו ושבחצע"ג".

עכשיו זמן הדלקת הנרות, ואכתוב אי"ה אחרי ש"ק,

א גוטן שבת

ידידך זאב יחזקאל

לג

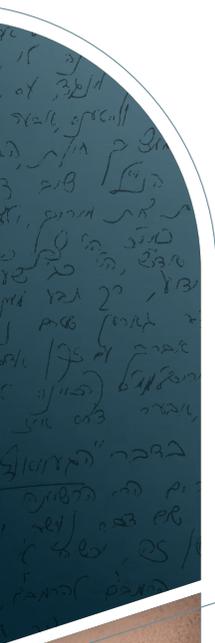
ב"ה, יום א' תרומה,

עכשיו אני ממשיך כתיבת המכ' שהתחלתי ביום ה' - אור ליום ו'.

ובטח בינתיים כבר קבלת מכ' מעש"ק שכתבתי במהירות בעת שאמי תחי' כבר היתה מדלקת הנרות. לפי"ד הי' שם כוונתו - אם ראית מה שציין להצ"צ - מה שמובא שם הגמ' דב"ק חמרא למרא טייבותא לשקייא, וכדרכו תמיד שציין להצ"צ בה בשעה שהי' יכול לציין לכתחילה להגמ', אבל הוא ציין להצ"צ, וכמובן שעכשיו כבר אין מקום לכל מה שהתחלתי לכתוב בהמכ' הזה ע"ד התשובה מאד"ש וכו' וכו'. ואולי יהי' עוד תשובה לאביך שי'.

ביום [ועש"ק] נסע על האהל, נסע לערך 1:20 אחה"צ ובא בחזרה 5:15, זמן הדלקת נרות הוא 5:20, מצו"פ השיחות מהתועדות דשבת, בעת מפטיר הי' ג"כ פארהייזערט אבל לא כ"כ כמו בהתועדות. בעת ההתועדות הי' אד"ש שטארק פארהייזערט, ובעיקר בהשיחה האחרונה שזה הי' ממש מאוים, אין זוכרים שיהי' התועדות ושידבר כל השיחות והמאמר אזוי פארהייזערט. בעת ההתועדות קירב מאוד את שד"ב לליפשיץ והרב קראל, שד"ב ל. אמר לחיים על כוס קטן, ורמז לו שיקח גדול שזה היה של משקה, אח"כ העמיד הנ"ל משקה, ומזג להם והי' בידו של קראל כוס קטן, אמר לו שיקח גדול ואח"כ מזג ג"כ לליפשיץ, ושלח אותם לחלק את היין לקבוצה של הילדים שהיו כאן על ש"ק מבאסטאן. (ע' שיחה ד')

אחר מעריב לא בא בחזרה עוה"פ. (עכ"פ ככה מדומני).

אור ליום ב'

אבקשך מאוד ומאוד להתעניין להשיג כל הבטאון'ס עד חוברת י"ד. כי הגדתי לך פעם שהיו אצלינו רק שנאבדו, תכתוב זאת ג"כ על עלה מיוחדת, מכאן ולהבא כל מה שאבקשך לכתוב בעלה מיוחדת אעשה בסימן כזה*, וכמו"כ אבקשך לברר באם נמצא אצל נתקע מכ' על בלאנקען של תו"ת בליובאוויטש המכ' כולו נכתב בכת"י מזכיר ובאפי' כמה תיבות מאדמו"ר מהריי"ץ נ"ע וחתימתו,

בכלל השיחות שאני עושה הרי כמו שידוע לך, איני רוצה בפרסום גדול, כי בכלל יודע אני שישנם בזה שגיאות, למשל בשיחה זו עשיתי על כמה פארגראפן סימן שאלה, כי ענינם אלו דיבר בודאי, רק זיי זיינען ניט מסודריק, וכו', והיות שהגיעני שמה שתולים שיחות על הכותל, תכתוב לי האם זה נכון? זאת יודע אני שאין זה אתה, אבל מי שהוא אחר?

אתמול בלילה איז דא געווען פריילאך עד אור הבוקר, ועכשיו מתוועד רש"ל, ואח"כ ימשיך דזייקעבסאן מסתמא.

פ"ש לך מזיסל, בערל, זושא, אלימלך, ש"ז מרוזוב, יוסף בלוי, ברוך, יחיו' - ר' אהרן חיטריק שלח פ"ש לך ג"כ מהורי ומאבי זקני.

ועתה אין לי מה לכתוב,

לייבל וואלאוויק נתארס בשטומ"צ.

במגבית פורים אתן אי"ה עבוריך 5 דולר.

ידידך עוז

להתראות **זאב יחזקאל**

פ"ש לך מהרב משה שי' באגאמילסקי.

-המשך-

ב"ה יום ב'

לידידי ישראל שיחי

דזייקעבסאן התועד עד שעה השלישית,

היחידות אתמול בלילה הי' מיוחד לאנשי בוכארא שבאו ע"י ניאזעף, וזה הי' עד לערך לפני השני, ואח"כ נכנס רע"ז סלאנים, כמה הי' בדיוק איני יודע, אבל לא זמן ארוך, מסתמא חצי שעה.

כשיצא סיפר: שאד"ש שאל ממני למה איני מתועד עם הבחורים, וע"ז ענה שהלא

מתועדים בטוב, ואמר לו אד"ש האם בא לכאן לשמוע ממ. ור. התועדות?

אד"ש הלך הביתה בשעה 3, כשיצא להרחוב הי' זייער גליטשיק, וע"כ סר והלך

להכביש, (היינו בהמקום שהמכוניות נוסעים),

מצו"פ מכ' לחגיגה של ילדי מחנה אמונה, מחנה לבנות, תוכנו ע"ד קול ילד בוכה, כמו בהמכ' לגן-ישראל, אבל ההתחלה והסוף, בע"א, והסוף הוא בנוגע לועשו לי מקדש, בתוך כאו"א,

ידידך

זאב יחזקאל

בהשיחות חסר השיחה האחרונה בענין איני זז מכאן לא בעוה"ז ולא בעוה"ב והיות שלא עשיתי' עוד אשלחנה בהזדמנות הבא.

לד

ב"ה אור ליום ג', ט"ז אדר תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום רב וברכה מרובה!

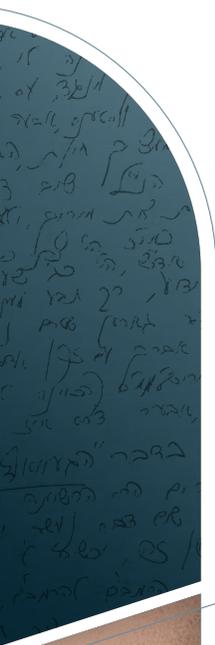
אחדשה"ט,

במענה על מכתבך שקיבלתי ביום ג' העבר,

על שבת ה' [שב?] והיינו מוכנים להתוועדות, אבל לפועל לא ה' שום דבר, במוצש"ק נכנס לקריאת המגילה בזמן תפילת מעריב (מאוחר עם חמש רגעים) ובידו המגילה, אחרי קריאת המגילה בעת יציאתו רמז לנגן, פורים בבוקר נכנס להתפלל בשעה 9:30, בה בשעה שבכל שנה יוצא בשעה עשירית.

ההתוועדות שהתחיל כרגיל 8:30 ונמשכה עד לערך שעה השני', בעת ההתוועדות ה' מר קלארמנדן (ממנהיגי חירות) וכמו"כ בא שז"ר עם עוד כמה אנשים ממכירי.

ה' ג' שיחות לפני המאמר א) בענין שבהמגילה נק' בשם יהודים ב) בענין יוהכ"פ ופורים ג) בהנ"ל, מאמר ד"ה ראשית גוים עמלק. אחרי אמר שהמאמר הזה היא מאדמוה"ז משנת תקס"ב, (עיין דרך מצוותך מצות זכירת עמלק שמביא ממאמר זה) שנמצא בביכל שהגיע כבר לידו, שמה המאמר מתחיל זכור וגו' אבל היות שלא ראה שמאמרי פורים יתחילו כן (ושמה היא מאמר לפ' זכור) ע"כ התחיל בראשית גוים עמלק, וביאר באריכות (בהשיחה שלאחרי המאמר) ע"ד קלי' עמלק, ובענין הקרירות, בענין שצריכים להתנהג ע"פ שכל וע"כ דארף ניט זיין קיין פורים און קיין שמח"ת, וזה, קלי' עמלק העדר הקאך במצוות. אח"כ ה' שיחה ארוכה, בענין שהשתא בשנים האחרונות ניתוספו הרבה ענינים בחכ' חיצונית, וכדאיתא בזהר פ' נח, ששנים אלו יתוספו דברים, וכמו"כ בפרנסה עולה עכשיו בנקל

יותר מכמו בשנים האחרונות, ודיבר על הרבנים מדברים אודות קענעדי, וכורבשטאו, וואשינגטאן, בעסט סעלער (היינו הבוך שנמכר הכי טוב בשנה זו), ותמורת זה שהדור הצעיר רוצה להשיב למקורו, וכמו"כ בשנים האחרונות ניתוסף הרבה חסידות, וההתנגדות נתמעטה, וע"כ תבע [ללמוד דא"ח].

ובנידון זה שהפרנסה עולה בקל יותר, הרי יאגט מען נאך די שכנים און אז דער האט א בענקל פון 300 יאהר וויל ער האבן א בענקל פון 500 יאהר, ואין לו מנוחה עד שיהי' לו זה, האריך בענין זה מאוד מאוד עם הרבה ביטויים, ולבסוף דיבר: שהי' דברים שהיו מובנים, והי' ענינים שביקשו והיו ענינים וואס מען האט געהייסן... איז פורים שאט ניט מפני שהיא בדוגמת יוהכ"פ שאז ג"כ אומרים על חטא וכו', וע"כ וועט דאס קיינעם ניט שאטען, קול דודי דופק, אז דער אויבערשטער בעט זיך, מ'וועט ניט דארפן האקען ווענט און טירען עס איז גענוג כחודו של מחט (בעת דבריו זה בכה מאוד) השיחה היתה ארוכה מאוד.

אח"כ מגבית על קופת רבינו, נתתי 5 דולר בשבילך.

אח"כ דיבר בהשיעור תניא של היום פ' ד"ל (ל"ד - קראו פרק ד"ל) הרוסישע אידן וציוה לנגן ופרצת ועמד על מקומו ורקד, אח"כ דיבר ע"ד ברכה לאנשי כחב"ד, ניגון הכנה, אדמוה"ז פ"א הבבא הרביעית, א"מ, הושיעה את עמך.

בדעתי אי"ה לשלוח מחר או לכל היותר מחרתיים הטייפ, ותשמעו הקול, השיחה ע"ד פארקוקען זיך על השכנים הוא חריפה, עכ"פ, דו וועסט שוין הערן.

היום לא עשיתי שום שיחה עדיין, והי' כאן חברה, זושא, אלימלך, נחום, ישראל לאבקאווסקי, יוסף בלוי ועוד יחיו עכשיו יש כאן ר' יואל שי',

ר' זליג סלונים נוסע מחר לאנגלי, ומשם לארה"ק.

ליל פורים התוועדו ב770 באופן דעד דלא ידע, באו כאן בביתי אלימלך, יוסף בלוי, ישראל לאבקאווסקי ושמענו כאן הטייפ פורים תשח"י עד 5:30 פארטאג אח"כ הלכנו 770 והי' כבר לאחרי המעשה, וכולם כבר היו על הבענק, עס איז געווען...

(ועכשיו אני ניגש לענות על מכתבך).

בליל א' אדר התוועד ראסקין, לערך 1:30 הלכתי (הוא ישב עד 4) לבית זיסל לראות המהני מילי מעלייתא שיש לו, שאלתי ממנו הרבה צילומים בעיקר זהו צילום מהשיחות שהוגהו ע"י כ"ק אד"ש ועוד מכ' כמעט שאין לו מה שחסר לי, עברתי על כל מה שיש לו. כמו"כ לקחתי ממנו הרבה מכ' מר"י פייגין ע"ה ז"ל, וכבר עשיתי זאת באופן של יומן (אשלח זאת אי"ה בדואר רגיל).

שיפרין יבא אי"ה על חגה"פ.

ב"ה יום ג'

עכשיו אני ממשיך כתיבת המכ' (היות שנתעכב עד היום ע"כ הנני שולחו

היות שאינו מזכיר איזה משרד החינוך שזהו של מדינת ישראל יכול הוא להזכיר כמו"כ מסר לו בשם אד"ש שיראה שכמה פעמים במשך יום הפורים יזכירו על הרדיו אודות הענין הזה,

לפני כמה שבועות כשנמסר התוכן ענינים לאד"ש להגיהו, הרי פעם אחד לא הלך הביתה אחה"צ אח"כ בעת תפילת מעריב ה' לייבל בהיכל אד"ש, אח"כ נתברר שהתוכן ענינים נאבד וחיפשו ולא מצאו ובשביל זה נכנס לייבל, אבל נמסר לו עוד העתקה מזה, וע"ז הגיה, הלך הביתה ביום ההוא בשעה 8 בלילה ולא חזר. (איזו יום בדיוק שזה ה' איני זוכר) אח"כ כשעברו כמה ימים מצא את הדפים, ומסר זאת בחזרה,

יוצא כאן עתון חדש "דאס אידישע ווארט" זהו מאגודת ישראל וזה מגיע לאד"ש ובכל פעם האלט ער דאס בא זיך, בחודש העבר ה' זה מוקדש לק. ומיד כשהכניסו זאת שלח זאת שוב בחזרה (היינו שלא קרא זאת) - (זאת שמעתי אבל איני אחראי).

היום בשעה 8 בלילה נסע סלונים, הביט מעל החלון.

באור ליום ה' העבר ה' שז"ר עוה"פ על יחידות משעה 9 עד 2 בלילה, את זה שמעו לתוך הווייבער שוהל שאמר לו על חטא שחטאנו לפניך ביצה"ר, מה הפי' בזה, הלא כל החטאים הם ביצה"ר אלא לכתחילה אין יצה"ר ע"ז אפי', מאכט מען אויף א יצה"ר ע"ז, בכלל האט ער זייער געהיסט ודיבר בקול און מיט א קאך.

ליוסף וויינבערג נולד בת, שמעתי שביקש מאד"ש שזה יהי' בת (היות שיש לו די בנים) ע"ז ענה לו - פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

אכתוב לך אחרי חגה"פ אי"ה באם לשלוח השיחות מאשתקד.

תמסור ד"ש חם לקאפל שי' באכער,

ביחידות, אמר לי המנהגי יום הולדת, אח"כ בירך אותי, בהצלחה בנגלה וחסידות, ובעבודת התפילה ביחוד - מעניין אני לא כתבתי כלום ע"ד תפילה, וע"ז ענה לי בלשון כזה, ואח"כ המשיך הברכה, ובתוך הברכה אמר "ווי עס פאסט פאר א כהן", והמשיך שוב (הי' ברכה אחרונה).

אבקשך לשלוח סעט שלם מכל המאמרים שיצאו בקופיר, זה הוא בשביל ר' יואל שי'.

טוב! אני אמשיך בקניית התוכן ענינים בשבילך, ואחרי גמר חומש שמות, אשלח זאת לך בדואר רגיל.

השיחה מש"מ אדר שעדיין לא עשיתי אעשנה אי"ה שבוע זו, ואשלחנה ביחוד עם השיחות מפורים. השיחות מח"י כסלו לא עשיתי, ובדעתי לעשותם במשך הזמן, ואשלח זאת אי"ה.

פ"ש מזיסל, בערל, אלימלך, זושא, א. יפה, מיכאל ברוך, ש"ז מרוזב, אבר, וב"ב, את ש. י. חדקוב עדיין לא שאלתי ע"ד הטייפ.

ידידך, להתראות

זאב יחזקאל

פ"ש מהורי ומאבי זקני יחיו

נ. ב. רצו"פ ניקל מהמעוות שנתן אד"ש למשה גראנער בפורים.

ועש"ק [כ"ו אדר]

ביום א' הבע"ל יהי השיחה לנשי חב"ד, ואכתוב לך אי"ה.

יותר חדשות אין.

פ"ש יש לך מהורי יחיו.

בזה הנני לסיים בברכת שבתא טבא, ולהתראות בקרוב

ידידך

זאב יחזקאל

לה

ב"ה אור ליום ו' כ"ו אדר תשכ"ג, שעה השני' בלילה.

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

מה נשמע אצלך באם כבר הגיע ג מכ' שלי א) מיד אחר פורים

ב) מאמר ג) שיחה, ובטח כבר תשובתך בדרך.

אני מתחיל לכתוב עכשיו מכתב זה, אבל מתי שאגמור ואשלחנו

איני יודע,

שבוע זו דבר חדקוב עם אהרן סרברניסקי ע"ד הכולל, ואמר לו

שאד"ש אמר, אז דאס וואס עס האט זיך גערעדט בשיחת פורים שהי

כאלו וואס מיר האט זיי געהייסן ולא פעלו (זהו בהשיחה ששלחתי

לך), הרי א' מהענינים בזה הוא הכולל (כי לפני כמה חודשים קיבלו

הוראה להעשות מ"מ על לקו"ת, היינו פסוקים, מאמרי רז"ל וכו' ו

וע"ע כמעט ולא עשו מאומה בענין זה) וע"כ מהיום והלאה וועט

מיט זיי אד"ש בעצמו האבן צו טאן, ושכל שבועיים יכנס א' מחברי

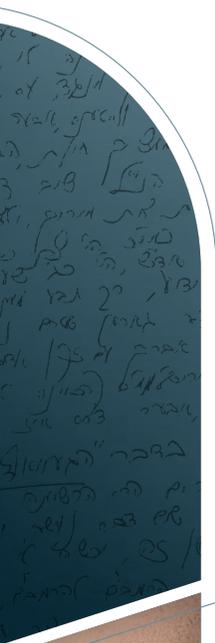
הכולל וימסור מה שעשו במשך השבועיים.

היום עשיתי עוד כמה שיחות מפורים, ואולי אגמור מחר אי"ה

(כל מה שהיה נגמר בעת שילוח המכתב - רצו"פ) רציתי להעיר

שבהמאמר נפלו כמה שגיאות: א) "על עמוד הראשון בדברו שהצבא

השמים הם בריחוק צ"ל "הויך עצום" תמורת (הויך מצים) אח"כ

כשמדבר ע"ד הקרבנות בעני ריח ניחח, צ"ל שניחח הוא המשכה מלמעלמ"ט (ולא מלמטלמ"ע), אח"כ כשמדבר בענין הקליפות, הרי צ"ל כל קליפה היותר גבוה היא יותר גסה (ולא דקה) (המאמר אינו עכשיו תח"י וע"כ איני מכאן הדפוס וכו', אבל בטח תתקן).

היום בעת תפלת מנחה, בעת אמירת אשרי דיבר אד"ש עם חדקוב (אודות מה איני יודע),

ביום ה' יאפו מצות בשביל כפ"ח.

. . הגיד לי שקבל תשובה מאד"ש אחר כ"ד טבת שהעיקר אצלו הוא בענין השעות (הבנתי בו שכתב לאד"ש והתאונן על שקשה לו ליתן 150 דולר, ומסתמא נתן סכום פחות מזה, וע"ז קיבל תשובה זו, (זה היה לפני זמן, ובכל פעם שכחתי לכתוב.).

אבקשך לכ' האם אתה רוצה להמשיך נתינת המעמד כאן או שם, כי המעות אצל הארליג כבר כלו, ועל חודש אדר שלחתי בשבילך.

האם אתם ממשיכים בעשיית עוד מאמרים? למה לא!

שמעתי (אבל איני יודע כמה זה נכון) ש... שאל אצל אד"ש מי יהיה המסדר קידושין על החתונה, וענה לו וואס דארפט איר מיר פארשלעפן אין אייערע פאלאטיק,

שלמה קונין התחיל כלפני חודש לערוך במסיבת שבת, ומתכוונים לעשות תהלוכה בל"ג בעומר הבע"ל (הגם שלע"ע עדיין לא שאלו ולא קיבלו תשובה) ער ארבעט אין דעם מיט א קאך און איבערגעגעבנקייט.

לו

ב"ה, יום א, פרשת ויקרא, כ"ח לחדש שמרבין בשמחה, תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי'

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

עכשיו אני ממשיך -

על ש"ק באו קבוצת ילדים (לערך עשרה) מעיר וואוסטער, עם מורם שלום גורי, בעת תפלת שחרית רמז לנגן האדרת והאמונה ולפי"ד זהו ג"כ הטעם מה שאמר בעת שצוה להילדים לומר לחיים "כמו שאומרים אצל הספרדים יראה כהן בציון", כשצום לנגן ניגון התחיל לנגן עמהם, "רבונו של עולם מיר זיינען דייענע קינדער... " כ"ק אדמו"ר שליט"א נהנה מאד מזה, ער איז געזעסען מיט א שמייכל והקשיב, ואח"כ רמז בידו לנגן עמהם, (כי לבסוף סיימו עם הצושפיל ורמז בידו בחוזק להמשיך הניגון - היינו הצושפיל (אבל לא ההתחלה של מלים הנ"ל), הניגון הוא אחד מניגונים שר"פ אלטהויז מנגן).

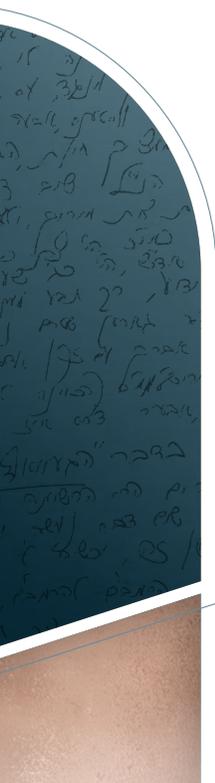
למי הי' מרומז השיחה של שליח ציבור שיהי' שומר שבת. אין יודעים. אבל בטח הי' כוונתו הק' למי שהוא, הגם שדיבר כמו שהענין הוא בכללות בארה"ב. באמת התוכן של השיחות (חוץ מהענין דויקהל - מודה אני) כבר היו בפתק להר"י שי' כהן קודם שבת, על שאלתו ע"ד ענין בתוכן ענינים, שאלתו היתה, על הא דמבואר בלקוטי שיחות פי' תרמה דאדנים זהו"ע, העצם, מודה אני, וא"כ מהו ההתחלקות בזה בן עשרים וכו', עשיר, ודל, וזה מתורץ בשיחות אלו ג"כ (וכמו שאומרים שזה עדיין צריך ביאור. וראה ג"כ בליקוט ע"פ ויק"פ). הפתקא לא ראיתי, כמובן שזה הי' בקוצר מילים,

בטח אתה זוכר שאשתקד יצא לאור מכתב מאד"ש באנגלית ע"ד בריאת העולמות, ועשה בשעתו רושם חזק ואדיר. ובשבוע העברה השגתי כתב מענה לאחד ששאלו שאלות על המכתב הנ"ל (המכתב הוא בן ששה עמודים) (כמובן ג"כ באנגלית), אבל מעניין בין השאר שאל לאד"ש, ע"ד חוות דעתו בענין ששייך למדעים, כמו ששאלה רבנית צריכים לשאול רב, כמו"כ בשאלה שבנוגע עניני מדע זה שייך למדעים. ע"ז ענה לו שאפילו אם זה נכון הרי אני למדתי משנת 1928 עד 1932 בבערלין ומשנת 1934 עד 1938 בפאריז באוניברסיטה בענינים אלו ג"כ, כמו"כ כותב שמה בין השאר שהמכתבים באנגלית הרי לא תמיד נכתבים בלשונו (היינו שלא תמיד מגיה הוא הלשון האנגלי האיך לכתוב המכתב)...

אתמול התפלל שחרית ב770 מרדכי שטערנברג (אביו של נחום) ישב על המזרח און ער האט געהאט שלישי... (אתמול הי' גם האופרופעניש של שד"ב לעוין) נכח ג"כ בעת ההתועדות והניח יין על השלחן ונתן לו שוב בחזרה (אתמול בכלל לא לקח המשקה בידו, רק אמר להם שיקחו בחזרה לחלוק). אבל בלי שום מו"מ. עומד הוא ג"כ ליכנס ליחידות או עוד היום או אחרי חגה"פ. כי היום הוא היחידות האחרונה עד אחרי חגה"פ.

רש"ז גו"א שאל אצל אד"ש ע"ד מצוה טאנציל. ע"ז ענה, יכולים לעשות זאת. כמו"כ הלך לבית רבינו און האט זיך נאך געפרעגט ע"ד מנהגים של נישואין, ואמרו לו שבבית הרב הי' מנהג שהיו מקפידים לילך בבגדי לבן בעת החתונה, וכמו"כ שלהכלה לא יהי' שום כתר על ראשה, (כמו שהרבה נוהגים). (כוונתי בית רבינו, היינו צו די רעביצינס וכו'). האופרופעניש שלו לא הי' אתמול ויהי' מחר בבקר בביהמ"ד של הקאפיטשניצער, הם אומרים שזהו הוראה מאד"ש.

תוכן המאמר הי' ע"ד המבואר בעקידה שיש שני אופנים לבוא

לגדלות השם, בהתבוננות בהנהגה טבעית, ובהתבוננות בהנהגה נסית, והמשיך בחילוק שבין שני ההתבוננות, אח"כ ביאר הענין דקשה כקרי"ס, קשה לזווגן, והמשיך בביאור הענין דמשה נתקשה בקידוש החודש, מה ה' הקושיא בזה, והמשיך בביאור הענין במחלוקת ר"א ור"י בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל או בתשרי עתידין להגאל, דאזלי לשיטתייהו, ר"א דס"ל לא בכסף תגאלו ס"ל דבתשרי עתידין להגאל, משא"כ ר"י דס"ל עושין תשובה ומיד הן נגאלין ס"ל דבניסן עתידין להגאל, וסיים המאמר שבחדש ניסן שבשנה זו יהי' הגאולה... המאמר ה' בערך ג' רבעי שעה.

היום גמרתי השיחות דפורים. ורצו"פ.

קבלתי מכתב מלייבל ראסקין ממארוקו, ושלח לי ג"כ קול קורא שעשה שם הבית דין דקאסבאלאנקא ע"ד הענין דמשלוח מנות ומתנות לאביונים, וכותב לי שזה עשה ורשם חזק שמה. ועשו הקול קורא בשלשה שפות, לשה"ק, ערבית, צרפתית.

בכלל הרי יואל עושה הרבה הנחות, אבל כנראה שבכלל וויל ער ניט ליתנם לקופיר. הטעם ע"ז ווייס מען ניט, שואלים אותו הרבה שיתן, ואומר שיתן... שיתן... . אבל לפועל הרי לא יצא לאור רק שיחה אחת וג' או ד' מאמרים מכל השנה (ומן חדש תשרי לא יצא לאור שום דבר). באמת הוא משקיע הרבה עבודה בהתוכן ענינים, וכשתראה הרי ההערות בשולי הגליון (הגדולים הם נכתבים ע"י מאמרים ושיחות אחרים, או משיחה זו גופא מה שלא הכניס בפנים) ורק שאדמו"ר מגיהם. אבל ההגהה היא מדויקת עד למאד, והסדר הוא ככה: מכניסים הליקוט אפגעטייפט מוכן להוציא לאור עם כל המ"מ, וע"ז הגליונות הוא מגיה, היינו הן בפנים השיחה והן שמוסיף מ"מ וכו' וכו', ואח"כ טייפט מען דאס על הסטענסעלס, ועושים קופים מזה ומכניסים שוב עוה"פ, ובפעם הזה הוא ג"כ מגיה, אבל הרבה פחות יותר מבהפעם הראשון, רק הגהות קלות. (כי כמדומני שבסדר הזה לא כתבתי עד היום, האב איך זיך דערמאנט און איך שרייב איצטער) בקיצור: ההגהה היא חזקה מאד.

משער אני שמחר אקבל מכתב ממך. אבל עכ"פ אני לא אחכה עם מכתבי, ואשלחו מחר בבקר אי"ה עוד קודם שיגיע הדואר.

כמו"כ זיסל משקיע הרבה הרבה זמן בהתוכן ענינים, בעיקר עבודתו היא לעשות המ"מ, פ"ש לך מזיסל, חשר"ב, נתקע, אלימלך, זושא, ברוך, י. בלוי, ש"ז מרזוב, מיכאל. - יחיו.

ידידך, ולהתראות בקרוב

זאב יחזקאל הכהן

ג. ב.

הטייפ של פורים נקרע - וע"כ חסר בשני מקומות ואעשה השמטה אי"ה כתבתי למע' מהשיחות שזה הנחות הת' - אבל אין זה כלום הפי' היא רק התלמיד, ועשית זאת מפני טעמים המובנים.

ב"ה, ז' ניסן תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

במענה על מכתבך,

הרי המאמר החודש הזה יצא לאור ואשלחנו אי"ה.

בליל ב' ניסן מסר אד"ש הפרופס שילמדו המאמר, ולמד רש"ל (כי הי' רק העתקה אחת), רצו"פ המנהגים. ותודה רבה ע"ז, ובטח כשתעשה שארי המנהגים תשלחם ג"כ,

במוצש"ק נכנסו אהרן סיערבראנסקי ומסר עבודתם של הכולל, המ"מ לקו"ת, אח"כ נכנס ר"י כהן למסור עבודת האנצקפדי, וניסן מאנגעל למסור עבודתו על השו"ע הי' רק כמה דקות. בבחי' אריין און ארויס.

נו אויף די גרויסע חתונה הי' עולם גדול מאד...

ז"ע נכנסתי להמרכז. לקחתי מאמר. רצו"פ.

דברר אם לקח מצות בשבילך עכ"פ איני יודע, ע"כ מיד כשתקבל מכתבי זה תודיע לי. (אם לא כתבת עדיין) ותכתוב על כתובת ביתי, כמו"כ אם תכתוב בחוה"מ ג"כ על כתובת ביתי.

דברר כוס של ברכה, בזכרוני שפעם כבר בקשת ממני ליקח.

המכ' ע"ד המצות תשלח עקספרעס שיגיע בעוד מועד.

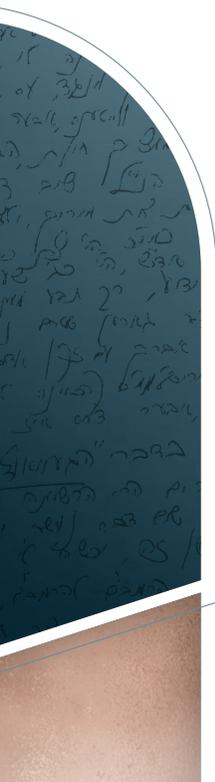
מה שכתבתי ע"ד מצוה טענצל מה שאמר אד"ש אין זה נכון. רק אמר שאם זה מנהג אצל קופיטשניץ ינהגו כן, כמו"כ שמעתי (ואיני יודע עד כמה זה נכון) שחדקוב מסר לנ. - בשם אד"ש - א ער זאל זיך ניט אנטקעגן שטעלען.

כ"ק אד"ש לבש בש"ק טלית חדש.

יותר חדשות אין.

בברכת חגה"פ כשר ושמח

ידידך זאב יחזקאל

לח

ב"ה, יום ב'. [אינו ברור התאריך]

לידידי ישראל שיחי'

הגם ששלחתי אתמול המאמר, אבל היות שאתמול בלילה עשיתי שיחה אחת ע"כ הנני שולחה היום.

והטייפ הנני ג"כ שולח היום.

(אבל השיחה בטח יגיע קודם הטייפ).

עד"ז שיחה זו הרצו"פ כתב כ"ק אד"ש לר"י וויינבערג שידברה כמה פרטים על הרדיו, (היינו בנוגע להתעוררות לשוב אל המקורות וע"ד הרבנים) ובפרט עכשיו ולפני חגה"פ שהרבנים מדברים לפני המונים.

ידידך

זאב יחזקאל

לט

ב"ה, בדחומ"פ תשכ"ג.

לידידי ישראל שיחי'

אחדשה"ט,

אתמול קבלתי את מכתבך, רצו"פ השיחות מההתועדות דליל שני דחגה"פ. את הארבעה שיחות הראשונות לא עשיתי עדיין. באמצע השיחה הרביעית הי' מאמר אדמוה"ז להבין ענין עיגולים ויושר.

היות שברצוני לגמור השיחות ולשלחם היום עוד לפני הדלקת נרות, ע"כ לא אענה עכשיו על מכתבך, ואכתוב הכל אי"ה אחרי ש"ק.

אבל זאת רצוני להדגיש, כי בכלל איני מבין מאין הי' לי לידע ליקח מצות בשבילך אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, בה בשעה שמובן וגם פשוט שדברים כאלו אינם עושים מבלי שיהי' לי מפורש ממך, שאתה רוצה שאקח, ויתן השי"ת שבשנה הבאה תוכל ליקח בעצמך מצה, מידו הק'... ובזה הנני לסיים בברכת שבת טובה, וחג שמח, (והכל אכתוב אי"ה אחרי ש"ק).

ידידך

זאב יחזקאל

מ

ב"ה, אור ליום כ"ד ניסן תשכ"ג
ברוקלין, נ. י.

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!
אחדשה"ט,

בטח קבלת כבר את המכתב כללי עם ההוספה להגדה, וכמו"כ חלק מהשיחות מההתועדות דליל ב' דחגה"פ עם המאמר ד"ה פקודא ליתן מחצה"ש, ואולי כבר תשובתך בדרך.

אתמול לקחתי כוס של ברכה בעדך. וקודם אגיש לענות על מכתבך ואח"כ אכתוב קצת חדשות. מה שעשיתי את המאמר דפורים, הרי בעיקר זהו בקשת ותחנוני נ. לעשות את המאמרים, און בכלל איז עס דאך א גלייכע זאך.

בכאן יצא לאור לערך ארבעה או חמשה מאמרים, והנני שומר העתקה בשבילך, ואי"ה בדעתי ימים אלו להתפנות ולשלוח לך חבילה בדואר רגיל עם התוכן ענינים, והמאמרים הנ"ל, ועוד כמה וכמה דברים, וכמו"כ כבר יש לי כמה וכמה תמונות מההתועדיות האחרונות וכו'.

ר' יואל מסר לקופיר כמה הנחות משנה זו וימים אלו יגמרו, ואשלחם אי"ה.

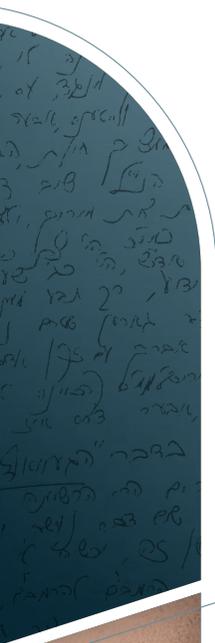
מה שבקשת לברר ע"ד מה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, לר"נ נ. הרי אברר אי"ה עוד היום בלילה.

מה שבקשת היות שאתה עומד לכרוך את השיחות לשלחם, הרי ח"י אלול שלנו (החלק) וי"ב תמוז ההנחה, אשלח אי"ה, ובדבר שארי השיחות מאשתקד אראה לסדר אותם, כי כבר התחלתי בזה קצת, אבל מה שאתה כותב ע"ד השיחות משבועות ושמח"ת, הרי הביכלעך הם אצל ר' יואל, ועכשיו כבר עבר זמן רב מההתועדיות ויעלה לי בקושי לעשות הנחות מזה, המאמר אל יפטר, והקטע ע"ד רוסישע אידען ג"כ אשיג אי"ה.

מדבר שלום הורי יחיו, הרי ברוך השם, ופ"ש לך מהם.

אני חושב שעניתי בפרטיות על מכתבך, ותהי' שבע רצון.

השיחות מההתועדות דאתמול כבר התחלתי לעשות ועשיתי

שיחה אחת, ובאריכות, ואולי עוד היום בלילה אעשה עוד חלק חשוב. (כי אני נמצא עכשיו בבית והביכל אצל ר"י שי' כהן, ובכלל אני צריך עוד לילך ל770 היום.). היום מתחילים להתפלל מעריב בשעה 9:30 (בעוד חמש עשרה דקות).

השיחות מההתועדות דליל ב' הרי מה שכתבתי זה עשיתי מזכרוני (לא חסרת הרבה שמה), אבל לא הייתי בעת חזרה בחוה"מ, וגם לא ה', לו ממי וממה להעתיק, אבל לישראל לאבקהאוסקי יש רשום מחזרה של חוה"מ ואקח אצלו אי"ה, בדבר השיחה של ח"י כסלו ששאלת, הרי אעשה זאת, אבל במשך הזמן. (הארבעה שיחות הראשונות מליל ג, לא זכרתי כ"כ בטוב, וע"כ חכיתי מלרשם) אני זוכר אם כתבתי או לא, לפני השיחה שבה ה' המאמר בההתועדות דליל ב', התחיל בעצמו לנגן אך לאלקים דומי נפשי (קפיטל סב).

עכשיו נמשיך:

באור לי"א ניסן נכנס רש"ל לברכו ואמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א, אז דער אויבערשטער זאל העלפען אז די ברכות וואס מען בענטשט מיר און די ברכות וואס איך בענטש זאלען מקוים ווערן.

אח"כ בקש רש"ל מאד"ש שבלייל ש"ק, יאמר דא"ח, וענה לו אדמו"ר אז דאס פעלט קיינעם ניט אויס, ואמר שוב רש"ל שאם יאמר יראו שחסר, אבל ע"ז כנראה שלא ענה לו כלום.

אח"כ בליל הנ"ל התועדות ב770, התועד ראסקין, ולפני זאת קצת הבחורים, ובינתים נכנסו כמה מהבחורים והתחיל לצעוק, שע"י שתיית משקה נעשים נפרד, און מען דארף גוט תשובה טאן אויף דעם, וצעק בקול כדרכו, עס איז געווען אזוי! . . עכ"פ אד"ש ישב ב770 בליל זו עד שעה השני', כי ה' עסוק בהגהת המאמר פקודא ליתן מחצה"ש, ואח"כ נכנסו להתועד בהוייבער שוהל, וראסקין המשיך לישב בהחדר שני של הזאל, עכ"פ קיין גרויסע גילויים איז ניט געווען בשני המקומות.

אח"כ: ע"ד ליכנס למעלה בעת הסדרים הרי מסר, אז בכלל אויף ליל שמורים האט מען ניט גערעדט, וכמו"כ מסר שאלו שיבואו בתחלה מהראשונים וועט מען זיי זען, וכמו"כ בקש למסור בשמו אז די יונגעלייט זאלען ניט איילען די סדרים בביתם. עכ"פ לפועל, עד אחרי השלחן ערוך בשני הלילות עמדו סביבות השער ליכנס להחדר, אבל לא נכנסו בפנים, אח"כ לברהמ"ז איז מען צוגעגאנגען נעענטער, אבל לא ה' ממש כ"כ בקירוב כמו בכל השנים, ביום ראשון הלך ל676, ואמר להם אזוי ווי מיר שוין עפהנט דיר טירען זאל זיין אהפען די שערי טללים כל השנה כולה. א כשר'ן און א פריילכן פסח לשנה הבאה בירושלים.

וכשבא שוב ל770, ונכנס להפרוזדור, והלך עמו יעקב כ"ץ והווי בהפרוזדור כמה אברכים ושאל אצלם האם יודעים הניגון שכ"ק מו"ח ה' אומר ההגדה? וענו לא, ושאל שוב הלא אומרים אז יואל כהן כאפט גיך א ניגון, וענה שהוא ג"כ אינו יודע. ושאל

לאברהם שם טוב האם אתה יודע וענה לא, ואז אמר אין וואס וועט זיין דער תכלית, ונכנס לחדרו. אח"כ נכנס יעקב כ"ץ לחדרו (לקבל מצה), ואמר לו אד"ש שאצלו אין בבירור הניגון ששמע מכ"ק מו"ח כי הוא שמע ג"כ מאביו, היינו שהוא שמע ההגדה משתיהם, וע"כ אינו יודע בבירור לחלק. . אח"כ אמר יעקב כ"ץ שאינו רוצה להאריך באמרות ההגדה, וענה לו אבער איך וויל (שיאריך).

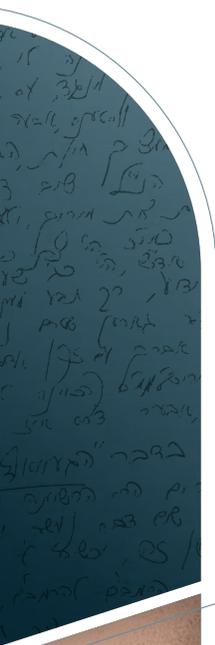
את זה מה שאכתוב להלן שמעתי מיעקב כ"ץ, ואיני יודע עד כמה שזה בדיוק שבדרכו עם אד"ש 676, שאל מאד"ש האם הגיעו המצות להרוסישע אידען ששלח אד"ש, וענה לו שכן, והטעם מפני שנשלח עוד מכמה חדשים, וע"כ הגיעו, והוסיף אד"ש, שאלו החבילות שלא היו כתובות מדויקות ונכונות עליהן, באו בחזרה, ונכתבו הכתובות הנכונות ונשלחו שוב והגיעו, וכל החבילות הגיעו. ע"כ.

בלילה הראשונה אמר מן שוכן עד בקול והי' אפשר לשמוע, משא"כ בלילה השני גמר ביחד עם כ"ץ. כמו"כ אמר בשני הלילות בישתבח מעולם ועד עולם. ראיתי להעיר לך על מה שכתבת בהמנהגים דאשתקד שמגישים הקערות עם אייער לאקשען ובלי מרק וכאו"א לוקח לו מהקערה של אדמוה"ז, הרי יש קצת טעות בזה, כיון כשמגישים הקערות הרי יש בזה מרק, רק שמוסיפים עוד כמה לעפעל מהקערה של אדמוה"ז.

ביום שביעי של פסח, אחרי שכבר הלכו אל התהלוכה, יצא להביהמ"ד למעלה ומצא כמה אברכים ושאלם למה לא הלכו להתהלוכה. ליל שבת חוה"מ אחרי התפלה הוציאו את השטענדער מאה"ק מחדרו (הוציאו אותו חשד"ב ליפסקער ושלוש ישראל), (עד אז הי' עומד בחדרו, כמו"כ - דא"ג - עומד בחדרו על שלחן קטן שני קעסטלעך עם כרטיסי הספר חסידים).

אחרון של פסח יצא להתועד לפני השקיעה, שזה הי' בשעה 6:30, בתחלת ההתועדות צוה לנגן אבינו מלכנו, אח"כ אמר לדודי הרמ"מ ש"י שיאמר לא. ד. שיאמר לחיים, בדיוק מה שאמר למ"מ אין יודעים, היו כאלו שאומרים ששמעו שאמר לו, שיאמר לו בלי שום טומעל, אבל בעיקר הרמ"מ רמז לו ואמר לחיים, וכמו"כ עבר לכוס של ברכה ולקח.

כמו"כ בעת ההתועדות אמר לרש"ג, טרם שדיבר ע"ד שתיית ארבעה כוסות, אז ער האט א געלעגענהייט מאכען געלט, עי"ז שימנה ממונים על היין, ועבר זמן מה ונכנס רש"ג אליו, ושאלו האם

הכין כבר הבעה"ב - הממונים - ולפועל לא נעשה שום דבר.

כמו"כ אחרי השיחה ע"ד ארבעה כוסות, שעכשיו ישתו רק שתים, והשאר להלן, בכלל ישב עם קצת אנגעווציגענקייט בעת ההתועדות, אבל לבסוף בעת נייע זשוריצי רקד בחוזק. בעת המפטיר באחש"פ, כשהגיע לאורך ה' כי אנפת בי בכה בבכיות גדולות, וכמו"כ בברכות אחרי ההפטרה, בכה נוראות, ואח"כ אחרי ההפטרה זרק ראשו הקדוש על השלחן ובבכיות, ואח"כ יצאתי - זה ה' לפני יזכור -

כמדומה לא עניתי לי אם להמשיך ליתן מעמד כאן או לא.

באמת לעשות השיחות מאחש"פ עולה בקושי גדול הגם שאלך כבר עשיתי, כי אני עושה זאת לבדי, ורצו"פ מה שעשיתי לע"ע.

כמו"כ ה' שיחה בפלפול על יסוד סיפור שאדמו"ר מהרש"ב ובני האדמו"ר היו מזכירים ושואלים או אומרים בכל שש"פ, אז היינט מאכט מען דאך ניט קיין שהיינו, וביאר הזה ע"פ נגלה וביאורים בשו"ע אדמוה"ז, עכ"פ ר' יואל כתב לאד"ש כמה שאלות בזה, וכבר קבל התשובה אתמול בלילה, וכמו"כ קבל עוד השמטה להמענה. אבל עדיין הענין הוא לא ברור, וכתב היום עוה"פ.

(אחרי ש"ק אעתיק זאת אי"ה).

בלילה אחרי החג ישב וקבל יחידות עד שעה הששית לפנות בוקר, אח"כ קרה"ת, ואח"כ נכנס שוב לחדרו עד שעה שמונה וחצי בערך (עסק בהגהת התוכן ענינים) והלך הביתה ובא בחזרה - ביום ה' - בשעה 12.

באמצע ההתוועדות אמר אד"ש לרש"ז גו"א ולר"ש ז. אז דער ועד המסדר האט אלעמען איינגעשטעלט אין א סדר ושכחו על עמדם,

בטח כבר קיבלת המכ' כללי וההוספה, וכנראה שאין אתה כותב בחוה"מ ע"כ לא קיבלתי עדיין תשובה ע"ז, אבל מסתמא ימים אלו אקבל מכתב ממך.

אומרים - מען זאגט, שהשיחה השלישית ע"ד בחורים ויושבי אוהל, הוא הגדרה כללית לפני הפאראד של ל"ג בעומר, וד"ל. בסיום ההתוועדות דבר ג"כ ע"ד יושבי אהל ותלמידי הישיבה.

אני מקוה שבטח תוכל להבין את השיחות, השיחה הרביעית הוא אינו ברורה קצת, אבל בטח הנקודה יכולים להבין.

אסיים עכשיו בברכת שבת שלום, ואכתוב אי"ב השיחות אחר ש"ק.

אולי יהי' המשך להפלפול מאחש"פ בשבת, כן מסתבר לומר, נחכה ונראה!

ידידך

זאב יחזקאל

מא

ב"ה, יום ג' ער"ח אייר תשכ"ג שעה 6:15 אחה"צ.

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה

אחדשה"ט!

ז"ע נמסרו לי מכתבך שהגיע היום (הדואר הגיע בשעה מאוחרת), וקראתיו ואענה מחר או מחרתיים כי ברצוני שיצא המכ' עם השיחות היום.

בקיזור אין חדש: ביום ו' מסר חדקוב שיהי' שינוי ולא יהי' פאראד בל"ג בעומר הבע"ל.

עכשיו הוא באמצע תפלת מחנה כי ז"ע חזר מהאוהל.

ד"ש מכולם

ובזה הנני לסיים

ידידך זאב יחזקאל

נ. ב.

אני מקצר כי ברצוני שהמכ' יצא היום השיחות ג"כ נתעכבו, מפני שהצטרכתי להגיה אותם.

הנ"ל

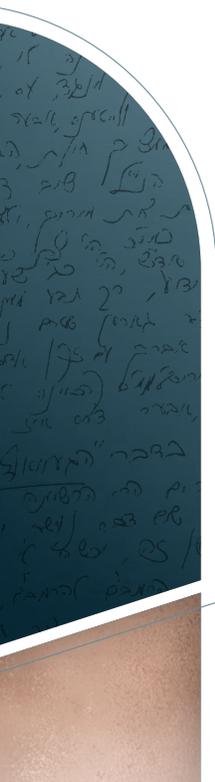
מא

ב"ה, ליל תפארת שבתפארת תשכ"ג.

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדה"ש, בטח קבלת כבר מכתבי עם השיחות מההתועדות דש"מ אייר. (ובטח כבר תשובתך בדרך), וכמו"כ בטח קבלת חלק מהשיחות דאחש"פ ששלחתי, ובזה הנני להעיר לך כי בהשיחות דאחש"פ על העמוד השני בהפסקא המתחלת דאכט זיך, שורה המתחלת למה צ"ל, למה צ"ל לימוד של ס' או פ' שנה יהי' לימוד של ב' וג' שעות, ובטח הבנת ג"כ שזהו טעות, אבל אני צריך לעשות את שלי, בפסקא הנ"ל אחרי תיבת איך ווייס ביי זיך - אמר - איך וויל ניט פוגע זיין בכבוד פון די וואס האלטען ניט אזוי אבער מסתמא ישנם עוד כאלו וואס ווייסען (כפשטות הכוונה שיודעים אז זיי האלטען

נאך ניט אצל הדרך הזה).

...

עכשיו אגיש לענות על מכתבך מכ"ז ניסן: בכלל ע"ד פסח כבר כתבתי ובטח קבלת, עכשיו בדבר הפאראד בל"ג בעומר הרי ככה בדיוק: כתבו תכנית מהפאראד לאד"ש (זה כתב שלמה קונין, מנהל מסיבת שבת) וע"ז ענה להם להתייעץ עם מחנה ישראל, והתייעצו עמו, וע"ז ענה שהוא שלא יתן מעות ההוצאות ע"ז. כתבו עוה"פ לאד"ש, וענה עוה"פ שזה שייך למחנה ישראל. בקיצור חדקוב אינו רוצה ליתן מעות. כמו"כ אגלה לך שידול קרינסקי הכין לשלוח לעיתונות ע"ד הפאראד, ומסר זאת לאד"ש להגיה וכתב ע"ז בכי"ק באותיות גדולות "ביטלוח". בשבוע זו נתקיים אסיפה של כמה מאנ"ש וכתבו לאד"ש שהם מקבלים על עצמם לאסוף במשך השנה חמשת אלפים דולר (הפאראד עולה לערך עשרת אלפים דולר) וכנראה ג"כ שלא קבלו תשובה. בינתיים נכנס כבר שלמה קונין בחובות גדולות. כי קנה הרבה דברים, וכמו"כ קנה אוטו - מכונה - ועוד ועוד. וחדקוב אינו רוצה ליתן לו המעות לשלם עבור זה. כטענו כי כשמכנים דבר אז מוציאים שלשה או ארבעה דולר - זה ממש צחוק גדול טענתו - אבער אזוי איז דער מעשה. הרי כנראה לעין הטעם על העדר הפאראד הוא מצד הקמצנות שלו, (אבל כנראה שאד"ש הסכים, כי בד"כ ידוע שהענינים שאד"ש רוצה בזה אז אין תופס מקום מעות) אבל בעיקר ס'איז פריילך. י. ב. ה' על יחידות אחרי חגה"פ. ואמר שהוריו רוצים במאד שיבוא בחזרה הבית. היותר בעוד כמה שבועות באמצע הקיץ, וע"ז ענה לו לכתוב להם, שישנם אנשים וואס מען גיט אויס אזויפיל געלט אויף קומען דא תשרי, און דא זאל מען גאר צוריק פארען (ככה יכתוב להם להסבירם) און אי"ה מיט די וואס וועלען קומען אויף תשרי וועסטו מיט זיי צוריק פארען געזונטערהייט.

שמעתי (ממקור נאמן) ג"כ שאמר אד"ש, עס איז געווען געציילטע וואס האבען זיך אגערופן י"א ניסן כראוי (היינו שהכניסו סכומים אבל היו אחדים),

ופ"ש חם לך מהורי שיחי' ומהסבא שתמיד דורש בשלומך.

ימים אלו יצאו לאור כמה הנחות ובתוכם ח"י כסלו וש"מ שבט (שזה לא עשיתי), ואחרי ש"ק אשלח זאת. אבקשך לשלוח לי שני הבטאון'ס החדשים.

אצל דודי רמ"מ שי' ראיתי התמונה מהתועדות שהכובע איז ארויפגעמאכט, ואשיגה ממנו אי"ה, זהו התמונה שקבלת משאפראן וכו', ראיתי אצל קאפל באכער תמונה ממך בעת מבצע מצה, דא"ג- הוא דורש בשלומך.

בדבר שארי השיחות דאחש"פ הרי ככה אין בדעתי עוד לעשותם, והביכל נתתי לר' יואל אבל טרם שנתתי לו כתבתי קצת בכת"י וקצת במכונה, כל הביכל כמו שהוא, ואם אתה רוצה אשלח לך דפים אלו, ותשלחם לי תומ"י בחזרה. השאלות בהשיחות של אחש"פ יתן לו ר' יואל אי"ה אחרי שבת הבע"ל. מה נשמע ע"ד באותך, האם אתה עושה

איזה דבר בזה שאתה עומד לבוא להרבי וכו'. ואם תוכל לפעול היתר יציאה על עוד שנה ג"כ כתוב לי בבקשה בנידון כ"ז בפרטיות. משה נעמענאוו ש'י התארס בשטומ"צ (עם בתו של ר"מ שוסטערמאן).

היום בלילה התועד ר"ש מרזוב עד חצות (כדרכו).

האיך האט זיך אגעלייגט שמה השיחה ע"ד משקה?

האם נמצא אצל אביך ש'י לקח טוב למהר"י ענגל, ובאם נמצא תשלח אותו (ותכתוב כמה זה עולה)..

ד"ש לך מזיסל, חשד"ב, ישראל לאבאקאווסקי, ש"ז מרזוב, יוסף בלוי, אלימלך, זושא, מאיר הארליג, וכו' וכו'.

עכשיו כבר צלצל השעון שעה השני', ויש לי עוד מה לעשות, שיפרין עדיין לא בא אבל אומרים שיבוא בקרוב, וע"כ מניתי לכתוב לו, אבל אחכה עוד שבוע ובאם לא יבוא אז אכתוב לו,

ידיך זאב יחזקאל

שכחתי! אסרו חגה"פ מסר אד"ש, שהמאמר של אחש"פ יחזרו אותו כמו שהוא בהביכל אתהלך ליאזנא (ד"ה והריחו) הגם ששמה הוא בשינוים.

מב

ב"ה יום ג' פ' אמור י"ג אייר תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

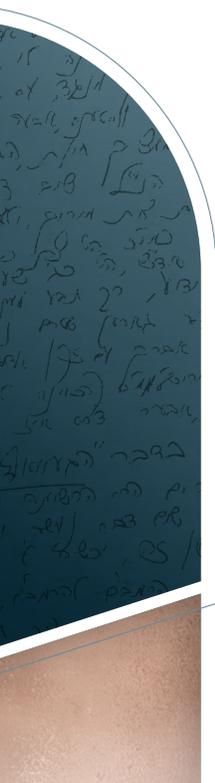
אחדשה"ט.

שלום רב וברבה מרובה!

במענה על מכתבך ממוצש"ק תז"מ, ראשית בטח קבלת כבר השיחות והמאמרים שיצאו לאור בתור הנחה בלתי מוגה ששלחתי לך ביום ה העבר, בתור דברי דפוס דואר איר, וכמו"ב בטח כבר בדרך מענה על שני מכתביי (הא' עם השיחות דש"מ והשני - מענה על מכתבך).

בשיחת ח"י בסלו חסירה בסופה עוד שיחה קטנה ע"ד קאלט און פינסטער, אבל כמדומני כתבתי לך בשעתה.

בשבוע העברה (כמדומני ביום ב') מסר לייבל לעשות בשביל מי שהוא קל מלא, שזהו דבר חידוש היות שאין נוהגים אצלינו לעשות מלא'ס. הר"י וויינבערג לומד עכשיו ברדיו פרק לב. ואציג כאן כמה ענינים שביארו כ"ק אדמו"ר שליט"א, דמחלק שמה דמה שאמרו

בגמרא שמי שחטא מצוה לשנאתו כו' היינו בחבירו בתומ"צ אבל מי שאינו חבירו, עיי"ש. וכתב הוא טעם לחילוק בין חבירו לאינו חבירו, והרי מי שהוא חבירו והוכיח ולא שמע אליו א"כ הרי יכול להיות שילמוד ממעשיו הלא טובים ע"כ אמרו שלאיש כזה מצוה לשנאתו. אבל על הפירוש הזה כתב שהוא מוקשה לגמרי. שא"כ הרי השנאה היא בשביל איזה טעם, היינו צו באווארענען שלא ילמוד ממנו, ולולא זאת לא ה' צריך לשנאתו, אבל השנאה מצ"ע אינה ענין בפני עצמה, ומהמשך הפרק משמע שהשנאה אינה באווארעניש לאיזה דבר, ב) דא"כ ישמרו על עצמו ולא ילמוד ממעשיו, יהי רק בבחינת "הרחק" ממנו אבל לא שישנאהו. ג) שאין זה דרך החסידות שמשום זה שיכול להזיק אותו ישנא חבירו. וע"כ פירש אד"ש ככה; (בהמשך להמבואר בפרק ל') דמי שחבירו בתורה ומצות חטא הרי שגגת הלמוד עולה זדון, ואם כבר הוכיחו ולא שמע אליו א"ז רק עולה זדון אלא זדון ממש, משא"כ מי שאינו חבירו בתומ"צ הרי גבי ע"ה זדונות נעשו כשגגות, וע"כ מי שחבירו בתומ"צ עושה הוא בזדון מצוה לשנאו אותו משא"כ מי שאינו חבירו בתומ"צ ה"ה רק שגגות.

אח"כ כשאומר שמה בהפרק שצ"ל שנאה מצד הרע שבהם כו' וגם לעורר רחמים בלבו עלי'. על מי הוא הכוונה בתיבת עליה אם על ניצוץ או על הנפש. וביאר אד"ש שהכוונה היא על הניצוץ, (כמדמוני שהצ"צ מפרש (בקיצורים והערות) שהכוונה הוא על הנפש),

אח"כ לקמן בהפרק שאומר "והרחמנות מבטלת השנאה", ולכאורה למה צ"ל רחמנות מבטלת השנאה הלא כתב לפני זה שמצד הרע שבו צריך לשנאו, וא"כ למה רחמנות יבטל השנאה. וביאר (פשוט עולה לי בקל יותר - לכתוב זאת באידיש), אז די שנאה דארף דאך זיין לצד הרע שבהם והאהבה לצד הטוב עס איז אבער דא ווי דער אדם איז מצ"ע, איז למשל בשעת יענער דארף א טובה פון עם (היינו האדם בכללותו) קען דאך אמאל זיין אז עס וועט גובר זיין דער ענין השנאה וואס ער האט צו עם, אויך דעם באווארענט ער אז עס דארף זיין והרחמנות מבטלת השנאה, די שנאה להאדם בכללותו, אז ער זאל זיך ניט רעכענען מיט די שנאה וואס ער דארף האבען לצד הרע שבו בשעת ער דארף נאר יענעם טאן א טובה.

ביום א' שבוע זו (אור ליום ב') ה' ק. ב. על יחידות, בין השאר דיבר עמו אד"ש שימשיך ללמוד יו"ד ושאלו אד"ש האם רוצה הוא וילמוד בהתמדה, וע"ז ענה ק. שתלוי באד"ש אם יאמר לו ילמוד, וע"ז ענה לו "דאס וואס איך האב התמדה קען דיר ניט העלפען".

היום אומר אד"ש קדיש אחיו, וכמו"כ נסע היום על האהל. (עדיין לא בא בחזרה - כי אני כותב עכשיו בשעה השלישית אחה"צ).

ב"ה יום ד'

אתמול לא עלה בידי לגמור ואני גומר היום, נו! כבר בא מהאוהל בשעה הששית,

ביום טו"ב סיון יתקיים הנחת אבן הפינה של בנין תת"ל דכאן. בה"ב התענה כרגיל, ביום ה' (האחרון) של בה"ב לא יצא למנחה, יש סברה גדולה שהיום ילך כ"ק אד"ש לנחם לבנימין אלטהויז. כידוע לך מוצ"ש נכנסים (אחרי מעריב) ר' יואל וא' מחברי הכולל, וניסן מאנגעל (שעובד על שו"ע אדמה"ז) במוצ"ש העבר מסר ר' יואל הערך על "אהרן" והיה כתוב שמה שהוא מהשבעה רועים, ואמר לו אז איך האב אמאל גשריבען א הערה עד"ז, ויעתיקנה לכאן. (איפוא כתב זאת לא אמר לו),

יותר חדשות אין, ואגיש לענות על מכתבך.

השיחה מליל ב' דחגה"פ תוכנה, דכמו ששמה שואל אדמו"ר האמצעי מה יהי' הענין דמים אחרונים לע"ל כיון שאז יהי' ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, כמו"כ האיך יהי' לע"ל הענין דחמץ, וע"ז ביאר אפ"ל יהי' ג"כ שני אופני עבודה, ואתהלכה ברחבה שזוה"ע ע"ד חמץ (ובטח תבין), השיחות דש"מ ניסן יודע אני שהם לא כ"כ טוב כיון שהייתי חולה ל"ע בעת עשיתם וכו' וכו' וקבלתי אבל ההנחה כבר יצתה [וקבלתי].

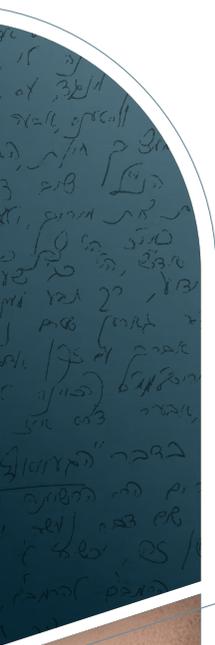
אקוה או בשבוע זאת או בתחילת השבוע הבאה אשלח לך כל התוכן ענינים שיצאו ע"ע וכמו"כ המכתבים וכו' וכו' שהענתקתי מהזמן שנסעת, הביכעלעך מחגה"ש ושמח"ת הם אצל ר' יואל ומי יודע מתי אקבלם וכו'. רוב ממכתביי כבר סדרתי ובקרוב אסדר השיחות, ואשלח מה שחסר לך וכו' וכו'.

אל תדאג - אקיים היום כל הבטחותיי מה שאתה כתב שלא קבלת השיחה דאחש"פ איני מבין כלל וכלל כי זוכר אני ברור שהכנסתי השיחה בהמעטפה ואיני יודע במה לתלות הסיבה שלא מצאת והיות שיש סברא שאד"ש ילך לאלטהויז היום (כי הם כבר ליל האחרון) ובד"כ הוא הולך בהלילה האחרונה, ע"כ אשלח זאת מחר אי"ה השיחות דאחש"פ, כמו"כ מה שהוא [בכתב] תשלח בחזרה תומ"י, ומה שנעשה במכונה ישאר אצלך, ואם יהי' שיחה היום אשלח זאת ג"כ.

אחש"פ ליזכור ה' זה יותר מהשענת ידים, וכמעט זריקת הראש, היו בכיות גדולות. היין לד' כסות משלם רש"ג (עכ"פ - צריך לשלם), ופשט מה שאומר לו שימנה ממונים והם יתנו מעות.

השטענדער עומד - פשוט - בההאל,

במוצש"ק תזו"מ תזו"מ נכנס חבר הכולל אהרן חיסריק עם המ"מ,

ושאלו ווי גייט די ארבעט (הוא עושה המ"מ על הזהר) וענה שיש דברים שאינו יכול למצוא, וע"ז אמר לו אד"ש אז בא מיר איז אלץ פארשריבן (כנראה) - הכוונה שרשום אצלו ג"כ המ"מ) ויעשו הדברים שאינם מוצאים על דף מיוחד.

תכתוב כמה עולה שיחות שנת תש"י, וכמה עולה שיחות ומאמרים דשנת תשכ"ב.

ד"ש מכולם

ידידך

זאב יחזקאל

מג

ב"ה, יום ג' פרשת בה"ב כ' אייר תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום רב!

אחדשה"ט,

אור ליום ה' מסר חדקוב פתקא מאד"ש - שזה הי' מענה על מכתב מאנ"ש שמוכנים הם לעשות פאראד ולאסוף סכום הגון ע"ז, ואד"ש לא נתן תשובה זמן של משך ג' שבועות, וביום ד' בשעה הרביעית אחה"צ נמסרה התשובה לחדקוב, ושמה כתוב - תוכנו - למה אין מתעסקים בהכנת פאראד, ושלא יהי' בזה כמו בכל עניני חב"ד תירוצים דזקן ואינו לפי כבודו ושזהו טרחא, ויעשו זאת אחרים, וצריכים לעסוק בזה, וזה צריכים לעשות שלא בנוכחות היינו שהוא לא יהי' נוכח, ולא יקבל בזה שום אמתלאות ומסור מעצמו האחריות יותר של הקידוש השם שזה גורם (פי' - כיון שאם לא יעשו לא יהי' קידוש השם הרי אחריות זו מסור מעל עצמו) ומוסיף עוד שמה שאין לו שום קפידות על מי שהוא עד כאן התוכן מה שידוע לי.

העיקר ביום ה' התחילו כולם לעבוד במרץ הכי גדול וככה עבדו כל הלילה דליל ה' ואור ליום ו', ויום ו' ומוצש"ק כל הלילה, עס איז געווען פריילאך, כי כל ההכנות היינו צריכים לעשות במשך שני ימים אלו, ועוד לזאת היה הבשורה שאד"ש לא יהיה נוכח, כמו בכל השנים שהי' נוכח. אבל לפועל ממש כל אחד עבד במרץ להשתדל שיעלה עצהיו"ט, במוצש"ק לערך בשעה השני' הגיד לי לימא שיש סברא גדולה שבל"ג בעומר לפנות ערב יצא להתוועד,

בשעה השביעית לערך בקר כבר התחלנו צוגרייטאן לנסוע אל המקומות המיועדים לקבל פני הילדים וכשבאנו להמקומות כמעט ברובם או שלא נפגשו כלל שום ילדים או שנפגשו רק אחד או שנים או שלש, ולזאת היה המזג האויר קר, שזה ג"כ פעל הרבה, וכשבאתי בחזרה ממקומי ששמה לא נפגשתי אף ילד א', והרחוב כמעט שלא היה כאן ילדים, וכולנו היינו עצב מאד מזה, אבל לפועל לבסוף התחילו לבוא סכומים גדולים של ילדים וילדות, ובס"ה היה בין 1500 - 2000 ילדים, שזה היה בה בהצלחה

של לפי ערך, ולבסוף נעשה היום ממש מאד יום חם ויפה. נאם לפניהם יוסף גאלדשטיין ואח"כ ור' יעקב העכט שקרא מכתב אד"ש (שרצו"פ באנגלית) והתחיל התהלכה ברחוב איסטערן פארקווי עד ראטשעסטער (שזהו להדרך לטראי אבל להלן מטראי כג' בלאק, ושמה יש גן, ששמה נכנסו הילדים לאכול ארוחת הצהריים, ושמה היו כל הצהריים, והכל הי יפה מאד מאד ובסדר טוב ונכון, ע"כ בדבר הפאראד - והעיקר שבלסוף ה' בהצלחה. כולנו חיינו שיהי' מה שהוא לבסוף היום אבל לא היה כלום, בעת שהיו הילדים על 770 לא היה ב770, ובא לשמה לערך בשעה 12, שאז כבר היה באמצע התהלכה, ונסע על האהל ובא בחזרה לערך שעה שבע,

דודי שי' הרמ"מ בקשני להודיעך שכבר השיג תשי"ג, ומסר לך תודה עבור התענינותך, וע"כ אין לך מה לחפש עוד.

האם נמצא אצלכם שיעורי ציון מרא"ח נאה ז"ל, ובאם כן - כתוב המחיר ותשלח בבקשה. האם ראית את הספר הזה ממש חיות לעיין שמה, כל המו"מ עם החזון איש וכו' וכו'.

את הצעטל ע"ד הפאראד הנ"ל אשתדל להשיג אבל מסופקני אם אוכל,

ביום ה העבר נסע שמחה זירקינד שי' לטוניס, לפני נסיעתו בשעה 6 אחה"צ נכנס ליחידות לערך 15 מינוט, ובתוך היחידות האט [ער אריינגערופן] אביו של הנ"ל,

ראובן בערנס נתארס בשטומ"צ

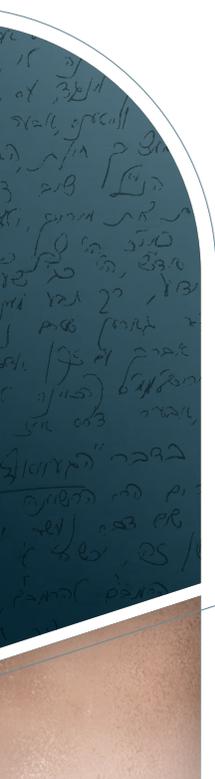
עכשיו אגלה לך את זה אני יודע בבירור, ביום ו' היה כתוב בהמארגן זשדורנאל אד"ש אדש יהי' נכח בעת הפאראד, ויודל היה בחדר אד"ש בעת שאד"ש דפדף בהעתון, וראה זאת והתחיל אד"ש לומר, "מ'זועט מיר מכריע זיין וואס צו טאן" ועוד כמה ביטויים והיה מאד מאד אויפגערעגט, ויודל הוסיף עוד שמעולם לא ראה אד"ש במצב כזה כ"כ אויפגערעגט מזה, זה שמעתי ממקור נאמן.

אכתוב איה אחר ש"ק, אבל אתה אין צריך לחכות,

את התשובות על השאלות בהשיחות דאחש"פ עדיין לא קבלתי מיואל, אבל אקבל זאת מיד,

ידיך

זאב יחזקאל

מד

ב"ה, יום ב' בה"ב כ"ג אייר תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

ראשית אודה לך מאוד מאוד על התשורה היפה ששלחת, ורב תודות ע"ז, כמו"כ מסר לי גיסך שי' פ"ש ממך.

כ"ק אד"ש מסר לו תודה על הביכלאך שהביא, ושאלו האם זה שלך או של אביך שיחי, וע"ז ענה שהוא חושב שאחד הוא שלך וא' של אביך יחי.

אתמול בלילה שחל"ח ר' זלמן ווילענקין ז"ל, הוא הי' המלמד של כ"ק אדמו"ר שליט"א בצעירותו, הוא הי' חולה מסוכן בהימים האחרונים, ובמוצש"ק העבר קרא אד"ש לחדרו את נכדו הוא שלום בער שאפירא (למד אשתקד בנוארק ובטח אתה זוכר אותו) ושאלו בפרטיות אודות המצב. ואמר לו שיקחו "אחות" מיוחד בשבילו, וכל ההוצאות יהי' על חשבוננו. והיום בעת הלוי' יצא והלך עד אחרי קינסטון ונכנס למכונה, ונסע אל בית החיים, (אני לא נסעתי מפני שאני כהן) ועכשיו אני כותב אחרי שנסע.

יתן השי"ת שנוכל לבשר תמיד אך טוב.

אענה לך על מכתבך דאתמול אחר ש"ק ביחד עם השיחות.

מה

ב"ה, יום פ' במדבר כ"ו אייר תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

בטח כבר קבלת את מכתבי כתבתי שמה אודות הלוי' של מלמדו של כ"ק אדמו"ר שליט"א ששחל"ח ואודות הלוי' שלו. ועכשיו אוסיף קצת, אד"ש נסע עד הפתח של הבית עלמין, אבל לא נכנס להבית עלמין, בהמכונה שבה נסע כ"ק אדמו"ר שליט"א נסעו ג"כ חדקוב, רש"ל, וש"מ סימפסאן נהג המכונה, וכשראה רש"ל שאד"ש אינו נכנס הוא ג"כ לא נכנס, אז אמר לו אד"ש, אז דאס וואס איך גיי ניט אריין איז דאס ווייל אז מען גייט פארביי דעם שווער דארף מען דאן אריין גיין, און אריין גיין בדרך מעביר איז קיין ענין ניט, און אריין גיין לשעה ארוכה יותר הרי לא בשביל זה באתי. כשאד"ש כבר ישב בהמכונה לנסוע ורש"ל עמד ברחוב וכמו"כ חדקוב ג"כ כבר ישב אז

יצא חדקוב ובקש מרש"ל לכנס ראיתי האיך שאד"ש אומר לחדקוב משהו ואח"כ יצא לקרוא אותו, ונכנס רש"ל, ועל הדרך דברו אד"ש ורש"ל בעת כל הנסיעה. אד"ש עמד משך זמן הקבורה בהפתח של הבית הקברות (היינו הפתח ששמה עומדים הבאסעס) והסתכל לפנים, וכשראה את הארון בכה, און האט זיך געווישט די אויגען עם הטיכעל ויתן השי"ת שנוכל לבשר בשו"ט ומשמחות.

בתפלת ש"ק רמז לנגן האדרת והאמונה. (הי' קבוצת ילדים מערי השדה (ועי' בהשיחה - שיחה ראשונה אחרי המאמר)).

אתמול הי' השיחה לנשי חב"ד בתחלה חשבו שידבר להם בביהמ"ד [למעלה] אבל מפני רוב העם הוכרחו לירד להביהמ"ד למטה ונכנס להם לדבר שמה, ישב על הבימה כמו אצל התוועדות. לקחתי טייפ והכל בסדר, ואתמול מיד אחרי השיחה, עשיתי אני ונתקע את השיחה ורצו"פ. אח"כ בגמר השיחה בערך עשרה דקות אחרי שעה הששית התחילו לדבר עם כ"ק אד"ש הרבה נשים שהי' להם ענינים פרטיים לדבר וכה נמשך עד תשע וחצי בדיוק, היינו ג' שעות ועשרים מינוט ישב יחידות עמהם.

בטח הבנת וקראת את הפירושים בתניא שכתבתי לך, והרי"ו שאל עוה"פ בהפירושים האלו וע"ז ענה לו שישאל אצל זקני אנ"ש ואצל אלו שלמדו ושמעו תניא לפנים, ואם יהי' כאלו שיאמרו באופן אחר כמו שאמר הוא אז יודיע לו מזה.

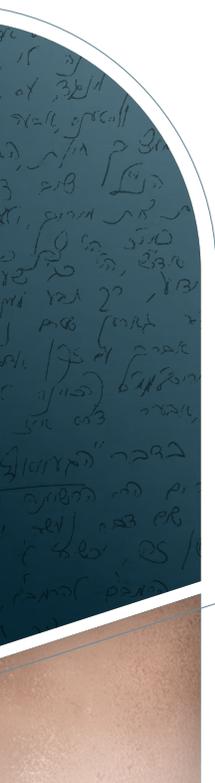
את מכתבך שקבלתי בשבוע העברה אין לי עכשיו תח"י, וע"כ תסלח לי על שאיני עונה לך על איזו דברים שאני צריך לענות מהמכתב ההוא, ואי"ה במכתב הבא אשלים.

קבלתי מכתב מנ. שכתב לי שהוא הבין מההנחה שלי מש"מ אייר שאסור לגמרי לשתות משקה, ואולי אתה ג"כ טועה בכך, ע"כ כדי שלא להוציא מכשול מתחת ידי הנני מודיע לך שמעט יותר מרביעית מצומצמת מותר לשתות, (וזהו בצירוף כל הג' פעמים אמירת לחיים).

המכתב להכינוס של נשי חב"ד תוכנו הי' הסיפור עם ר' גבריאל נושא חן. ואשלחנו אי"ה במכתב הבא (כי אינו עכשיו תח"י).

פתקא של אד"ש בדבר הפאראד בקשתי מר"ד ראסקין שיתן לי להעתיק ואי"ה כשיהי' לי אשלחנו לך.

פ"ש מברוך, נתקע, בלוי, עבער, מרזוב, זיסל, חשד"ב לאבקאווסקי, זושא, אלימלך, הארליג, וכו'.

נזכרתי - ואבקשך לענות מיד, היות שגיסך נמצא כאן ע"כ האם אקח כוס של ברכה שבועות כי אולי האט דאס ניט קיין פנים. ערב פסח בקש ד. ר. מצה בשביל ב. ואולם אמר: ער האט דאך די עלטערען ברודער (לפועל נתן לו).
על חגה"ש יבוא אירון מלאנדאן.

ידידך

זאב יחזקאל

מו

ב"ה, אור ליום שני, פרשת בהעלותך י"א סיון תשכ"ג
לידידי ישראל שיחי

שלום וברכה!

אחדשה"ט,

והאיך עבר עליך החג? ומה נשמע בכלל?

קבלתי כתבך על המכתב לנחום פינסאן, וזה הגיע לי אחרי ההתועדות, אבל קודם שלקחתי כוס של ברכה (זה כבר הי' באמצע החלוקה). אבל אני עוד דברתי עמו לפני ההתועדות ואמר לי שהוא אינו רוצה ליקח, שהוא לא יקח בשביל מי שהוא, רק אם הרבי יתן לו, וכמו"כ אחרי שקבלתי מכתבך דברתי עמו עוה"פ, וככה נשאר שאני אקח בשבילך, ולקחתי, וזה נמצא אצלי, וכמו"כ נמצא אצלי הכוס של ברכה מחגה"פ, ואשלח זאת אי"ה ע"י אייברהאמס.

בטח כבר כתב ראובן שיחי, מה שקרה עמו בעת ההתועדות דחגה"ש, בתחלה קרא כ"ק אדמו"ר לנחשון שיאמר לחיים, ונתן לו בידו חתיכת חלה, אח"כ אמר "ראובן", ורמזו האם נטל ידיו, וענה שכן, וניגש ליקח חתיכת חלה. ובידו הי' כוס, אבל הכוס היי ריקן, ואחרי שהרבי נתן לו את החלה, האט זיך ארויסגעוויזען שהכוס שלו הוא ריקן, אז לקח הרבי בידו את הבקבוק של יין שלו, שעומד מתחת להשולחן, ומזגו לערך חצי כוס (גדול) יין, ואמר לחיים. (אד"ש האט זיך פאנאנדערגעשמייכעלט צו אים) ובעת נתנו החלה אמר לו שישלח מזה לזוגתו ג"כ.

לפני כשבועיים לערך הי' ר' אבא פליסקין (השמש) על יחידות, ובתוך הדברים שאל מהו עבודתו של השמש לפי המבואר באחד מהשיחות מהאי שתא, שנזכר שמה שהשמש צ"ל כדבעי (איני זוכר עכשיו באיזו שיחה זאת, כנראה לי שזהו מש"מ ניסן) וע"ז ענה לו שיראה שלא ידברו בעת התפלה, וגם יכול ליקח לו עוזרים בזה, וכמו"כ זאל ער אריין געבען חסידישע לחלוחית בהבחורים.

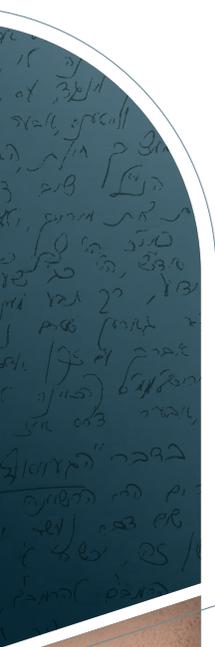
בהשבת שלפני שבועות התועד בביתו, היינו שמה כשני מנינים בחורים, והתועד לערך שתי שעות ומחצה, משקה לא לקח, כמובן, ודיבר וסיפר סיפורים וכו' וכו', בכלל

אומרים עליו שהוא א חסידישער איד.

בליל ערב שבועות ה' יאלעס ב770, וכנהוג כבר עמו מהרבה שנים שאד"ש אומר לו הדרן על מסכת סוטה (אשתקד לא בא, וכמו"כ לפני [שנתיים] חל ערב שבועות בש"ק). אבל כנראה שהמנהג הזאת לומר הדרן נתבטל, כיון שבשנים הקדמניות היו נכנסים להיכל אד"ש לשמוע ההדרן, ובשנת תש"כ אמר את ההדרן בביהמ"ד, אבל האי שתא בא הנ"ל ונכנס ליחידות ושהה כעשרים דקות, ודברו מה שדיברו, סיפר דברים אחדים, שדיברו אודות ברכת כהנים, דאיתא בספרי שבברכת כהנים מקיימים שלש מצות עשה (הנ"ל הוא כהן), וענה לו אד"ש שזה מכוון עם מה שיש בברכת כהנים שלש ברכות (יברכך יאר ישא), ועכ"פ עס איז געקומען צו רייד ע"ד חתן תורה וחתן בראשית ושאל הנ"ל את כ"ק אד"ש למה הוא לוקח את חתן בראשית, וענה לו שבין אדמו"ר נ"ע וכ"ק מו"ח פלעגען זיי זיך בייטען פעם זה לוקח חתן תורה וזה חתן בראשית ופעם להיפך, והחילוק שבזה דחתן תורה - סיום, ענינו הוא רצוא, משא"כ חתן בראשית - התחלה, ענינו הוא שוב, כמו"כ נראה שדיברו בדבר ההערה שישנו בהתוכן ענינים לפרשת במדבר בסופו, ע"ד הרמב"ם לא נתאוו חכמים לימות המשיח, תשיג ליקוט ותעיין שמה, ההערה הלזו נכתבה כולה ביד כ"ק אד"ש, כי בטח ידוע לך שבד"כ [ההערות] הגדולות שישנם בהתוכן ענינים לא נכתבים ע"י כ"ק אד"ש אלא ע"י ר' יואל, או שמעתיקים אותם ממקומות אחרים שכבר נכתבו שמה. עכ"פ דאס איז זייער א געשמאקע הערה, כי אחרי שנגמר תפלת מעריב, נגש יאלעס אל הרבי והתחיל לדבר עמו, כמובן אז אלע האבען זיך אויך צוגעשטופט אד"ש דיבר בקול און מען האט געקאנט הערען מה שדיברו, אד"ש אמר שהחילוק שבין תורה למצות שתורה בלקחה מתענוג ע"כ למטה קומט דאס ארויס אין הבנה והשגה ומצות שנלקחים מרצון איז למטה קומט דאס ארויס אין עשי' אזוי שטייט אלעמאל אין חסידות.

יום ב'

אמשיך בהדיבורים עם יאלעס אחרי תפלת מעריב ליל ערב שבועות, אמר כ"ק אד"ש פארוואס זאגט ניט דער רמב"ם לא נתאוו כו' כדי קיים מצות רצונך (את זה לא תפסתי מה היתה כוונתו כו' כי מה רצה [????]), אח"כ אמר אד"ש, צי דען האט ניט א איד א תאזה אין מקיים זיין א מצוה, אמת טאקע עס איז חוקה חקקתי, אבער... אח"כ הוסב הדיבור מהו ענין הכפ' בתורה, ואמר ע"ד ווי די גמרא

זאגט אין עירובין האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה זאל ער לערנען דאס וואס אינו נאה, אדער ווי די גמרא דערציילט אויף ר"ע אז ער האט געהאט א געשמאק אין נגעים ואהלות זאל ער לערנען אגדה, אדער ע"ד ווי יותר מלימודך עשה, טרם צאתו אמר כ"ק אד"ש, איצטער האלט מען דאך בא שבועות איז דאך אין תורה גופא, געווען הקדמת נעשה לנשמע, זאל זיין קבלת התורה בשמחה ובפנימיות (ויצא).

ביום ב' העבר בעת קרה"ת היות שהיו אורחים ל. ליפסקער ועוד מאנגלי. הלכו הכהנים מחוץ הביהמ"ד כדי שיהי' להם עליות ויברכו ברכת הגומל, והי' שם אברך אחד שמו טייטעלבוים ממאנטרעאל וכנראה שר' יוחנן לא ידע שהוא כהן ולא יצא, ובשמוע כ"ק אד"ש שקורא ישראל במקום כהן אמר הרבי: טייטעלבוים איז דאך א כהן, והוכרחו ליתן לו העלי'. בעת ההתועדות דשבועות אמר כ"ק שטייטעלבוים יאמר לחיים פאר אלע כהנים, און ר' זלמן הלוי פאר אלע לויים.

המאמר של ליל הראשונה הותחל בשעה השלישית, וכל העם רואים את הקולות וגו', המאמר הי' מיוסד על המאמר הזה משנת תש"ד שקודם להווי' צ"ל העדר וע"כ הי' צ"ל וינועו שענינו הזזה, קודם מ"ת, ובהמשך המאמר ביאר כמה אופנים בהתכללות (א) (התכללות המדות ב) כאשר משפטו שם פעלו, ע"ד שאול שלא נספד כהלכה כו', ג) ההתכללות דעושה שלום במרומיו.

בעת הסעודות דחגה"ש למעלה, שאלו את כ"ק אד"ש למה השיעור תניא ע"ד הבעש"ט הוא לעולם (הן בשנה פשוטה והן בשנה מעוברת) ביום שני דשבועות, בה בשעה שהיום ההילולא שלו הוא ביום ראשון, וע"ז ענה שזהו מצד זה שהבעש"ט הי' מחבב יו"ט שני דשבועות (ראה התוכן ענינים לחהג"ש). כמו"כ אחרי החג הוסיף זאת להשמטה להליקוט לחגה"ש, ההשמטה היא בהליקוט לפרשת נשא.

בעת הסעודה שאל רש"ג שאלה בהמאמר הנ"ל (כמדומני שהשאלה היא ככה: כי בהמאמר וכל העם נתבאר שההתכללות דעושה שלום במרומיו, מיכאל וגבריאל היא למעלה מההתכללות המדות חו"ג ע"ד חשך שבטו גו' ובהמאמר דאחרי רמ"ט מביא משל להכללות המדות מהענין דעושה שלום במרומיו). והוסב הדיבור בענין זה, ובתוך הדברים אמר אד"ש, איך האב גאר ניט געוואוסט אז מען איז אזוי מדייק אין מיינע ווערטער, ואמר ר' הענדל (ממאנטרעאל, הוא ג"כ הי' בין הקרואים לאכול שם) שיהי' נכון אם יכנסו לאד"ש לחזרה, וע"ז ענה לו זיי זיינען מדייק אין די ווערטער ניט איך, ואמר לו רש"ג אבל יכנסו לכה"פ אויף איבעריידען די ענינים, ואמר אד"ש אז דערפאר זאג איך די מאמרים מראה מקומות מען זאל אליין קענען נאך קוקען.

בעת ההתועדות דשבועות כשעמד על מקומו ורקד ניע זשוריצי הי' זה בחוזק גדול.

איני יודע עד כמה שתבין השיחות משבועות. אבל אני העתקתי ממש כמו שהם בהביכל שלי כמו שכתבתי בעת ההתועדות, והוספתי רק מילים אחדים. הפלפול אינו

מבורר כ"כ, אבל תוכנו בטח תבין, וכמו"כ השיחה בענין בת קול היא זייער א געשמאקע שיחה ובטח תבין אותה.

ותעיין שמה (בהשיחות דחגה"ש) ותראה האיך שתבע מבני הישיבה אויף איבערגעבען זיך אין לערנען וכל רגע פנוי אויסניצען בלימוד, ואתמול בקר שאל את חדקוב האם דבריו להבחורים פעלו? . . כמו"כ הערט זיך, שמכאן ולהבא יצרכו למסור דו"ח לאד"ש בנוגע להבחורים ממש יעדע פאר טעג, (באם במשך הזמן, אדע עוד פרטים בזה אודיע לך).

המאמר שבועות הותחל וידעת היום, בערך ג' רבעי שעה. (מעניין בתוך הדברים אמר מתניא פרק ל"ז, ואמר הפרק שבגימטריא הב"ל). (אולי אעשה המאמר, ובאם כן אשלחנו אי"ה).

במו"כ בטח תבין השיחה ע"ד שזר של ש"ק. השאלות ששאלו מאד"ש בהשיחות בשבועות שאל ר' יואל (כמו שתראה בהשיחה דש"פ נשא). ואתמול לפני הכינוס שלח אד"ש פתקא בהמשך להפלפול, ורצו"פ.

מז

ב"ה, אור ליום ד' י"א תמוז תשכ"ג

לידידי ישראל שיחי'

שלום וברכה!

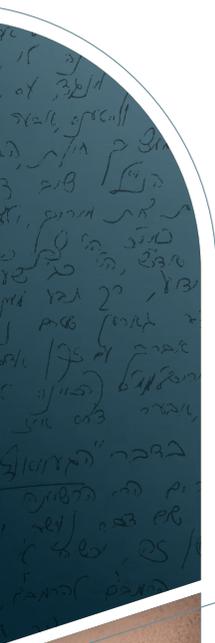
אחדשה"ט,

בטח קבלת כבר את מכתבי משבוע זו.

היום זיסל נתארס בשטומ"צ.

הרבה חדשות אין מה לכתוב.

בשבוע העברה הי' הרש"ז גו"א על יחידות ואמר לו אד"ש שזה כבר מאתים שנה מהתייסדות חב"ד ומעולם לא הי' כן בעת ההתועדיות, לישן בעת ההתועדיות, והישיבה של הילדים על השולחנות בקירוב (הכוונה על אלו שיושבים אחורי ר' יואל - מסתמא לזה כיוון), וכו' וכו'. ובש"ק קודם ההתועדות שהי' דיבר עד"ז רש"ז גו"א, וכמו"כ במוצש"ק נתקיים ב770 אסיפה בנוגע לזה, אבל כנראה שזה לא פעל כלום, כיון שבהשיחה האחרונה (תעיין בהשיחות - השיחה בפרק של עשרה מאמרות שהקשה שם למה לא מונה בפרק שום דבר אחרי זמן ביהמ"ק למה לא מונה זמן הגלות וכמו"כ לע"ל שאז יהי ג"כ ענינים של עשרה -) ושאלה זו לא נעשית מתורצת בהשיחה,

וכתב ר' יואל פתקא ושאל עד"ז, וענה לו (הלשון איני יודע - אבל זהו התוכן -) כיון שבעת ההתועדות ישנו יותר מרגיל ע"כ הפסיק השיחה, ולא ענה לו על השאלה רק הנ"ל ענה לו, היינו שהשיחה סיים אבל היו כמה ענינים שהי' רוצה לומר בהשיחה און ער האס ניט געזאגט מפני הטעם הנ"ל. נו! מחר בלילה קוראים אסיפה נחוצה, ונראה מה יהיו התוצאות לפועל.

כלפני זמן כתבת לי שביכלתך להשיג מהני מילי מעלייטא ושאלת אותי אם לשלחם לכאן ואני אעתיקם, ועניתי (כמדומני) שטוב יותר שתמצא מי שהוא, אבל כנראה שלפועל לא נעשה שום דבר, למה? ואם אין אתה מוצא מי שהוא שמה אז תוכל לשלוח אלי, עכ"פ תשתדל אולי תוכל למצוא שמה איזו מכתבים טובים, איז גאנץ א גלייכע זאך.

כללל יש לי העתקה בשבילך מכל התוכן ענינים שיצאו לאור אבל עדיין לא שלחתי אותם. ובדעתי שלא לשלחם, וליתן זאת לך כשתבוא אי"ה,

בשבוע העברה - בליל ה', אור ליום ו'- היו ההנהלה על יחידות. (לזה אקדים עוד מאורע ואז אכתוב מיחידות הלזו) ביום ג העבר נכנסו ליחידות ב. ל. עם משפחתו, בנו ש. ב., אמר סיום והדרן בבעדפארד שסיימו שמה מסכת יבמות, ושאלו אד"ש האם הזכיר צמח צדק בה, כי יש צ"צ בנוגע להסוגיא בסוף המסכת, וענה לו שלא הזכיר מזה, ואמר אד"ש רבי לא שנה חייא מניין. ופנה לאביו ער איז דאך ניט שולדיג, וטרם צאתו אמר לו איפוא הוא הצ"צ בשו"ת אהע"ז סי'...). ובהמשך לזה כשהיו ההנהלה על יחידות הוסב הדיבור למה אין לומדים בישיבה שו"ע אדמוה"ז וצ"צ, ואמר שאינו מבין למה לא השגיוחו על זה בליובאוויטש וכמו"כ בפולין, בפולין הטעם הי' מפני ששם עשה הסדרים פייבל זלמנוב האט ער געמאכט ווי עס איז געווען אין ליובאוויטש אבל לפועל אינו מבין למה אין לומדים (ואמר ט. , הלא אומרים צ"צ בעת שאומרים הפלפולים (על הפתיקא של מראה מקומות מציינים לפעמים צ"צ), ואמר הלא זה הוא מפני שאני תובע), ושוב אמר מילא דברי נחמי' איז א ספר וואס איז ניט מצוי, אבל למה לא שו"ע אדמוה"ז וצ"צ, און אז מען לערנט שוין יע שו"ע לומדים הלכות פסח, מה עם הלכות רבית ומה עם הלכות ת"ת, הלא אין ענין בחסידות וואס מען קען ניט צושטעלען אין הלכות ת"ת לאדמוה"ז. ואמר שבין כל העולם איז דא איינער שיווע הספרים הנ"ל און דאס אין זיסקינד (הכוונה לדודי הרא"ז שי') און אפילו ער קען אויך אנדערע ספרים מערער.

ההנהלה כמובן האלט דאס אויך פאר א סוד, ואת זה אני יודע ממה שדודי הרמ"מ סיפר לאבי שיחי',

הרב...הוציא לאור קונטרס משיעוריו בענין פחות מש"פ, ושלח את זה לאד"ש ג"כ וענה לו אד"ש שיעיין בזה ואח"כ כתב לו למה מביא את הגר"א בהקונטרס שלשה פעמים ואת אדמוה"ז אינו מזכיר אפילו פעם אחת.

מח

ב"ה. ד' תשרי תשכ"ד
ברוקלין

לכבוד ידידי עוז הת' הנעלה
והחשוב המצוין וכו' וכו' נתן שי'

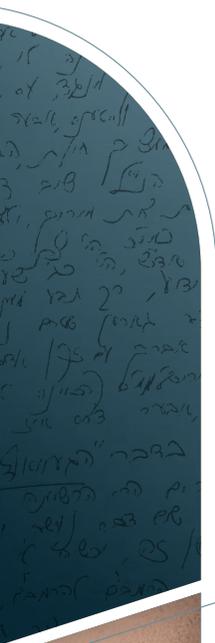
שלום וברכה!
אחדשה"ט,

ראשית הנני להקדים בברכת חתימה וגמר חתימה טובה לשנה
טובה ומתוקה בכל הענינים בגו"ר.

קבלתי פ"ש ממך ע"י שמואל שי' הבר ואל"י קאק שי' ואח"כ שי',
וע"י ברקע וואלף שי',

בר"ה בשני הימים, תקע כ"ק אדמו"ר שליט"א בעצמו כל
התקיעות מיושב, ועברו בקל, היו ג"כ בכיות בעת אמירת למנצח
ולפני אמירת הפסוקים וכו', בר"ה היתה ההתועדות זייער א
געשמאקע, מיד בתחלת ההתועדות צוה לנגן אבינו מלכנו, און ער
האט דאס געזונגען זייער שטארק, היינו שעשה בידיו הק' בחוזק,
ואח"כ התחיל לדבר שיחה קצרה אודות הרוסישע אידען, וכל
הארבעה שיחות היו קצרים במאד (כמו שתראה - ורצו"פ), וכולם
היו אודות ענין הגאולה ומשיח. ואמר מאמר ד"ה אחת שאלתי מאת
הוי', והתחלה זו היתה משלו אבל אח"כ התחיל (היינו שקישר זאת)
עם מאמר אדמוה"ז ד"ה מה הוי' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה.
דהקשה שאומר כאן אחת שאלתי הגם שאח"כ מפרט כמה פרטים,
ואיתא ע"ז במדרש שאמר דוד להקב"ה ממך למדתי שאתה אמרת
ועתה ישראל מה הוי' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה ואח"כ הוא
אומר שמה עוד פרטים, ויובן זאת בהקדים מאמר אדמוה"ז ד"ה
ועתה ישראל מה הוי' אלקיך וגו'. המאמר שהה כערך חצי שעה.

אחרי ההתועדות יצא מהביהמ"ד וחשבו שיבוא בחזרה להתפלל
קבלת שבת, אבל מסר שרוצה להתפלל בהביהמ"ד למעלה, מיט א
סטילען מנין, ושהעולם יתועדו. כי אמר באמצע ההתועדות שהוא

עצמו אינו פורס מפה ומקדש, אבל העולם יתועדו כל הלילה עד שלילה כיום יאיר.
הכוס של ברכה מההתועדות של ר"ה לא חילק מפני החשש (ראה בהשיחה) אחרי
ההתועדות, רק אתמול אחרי ההתועדות.

בההתועדות דאתמול היו כמה שיחות - ורצו"פ - והי' מאמר ד"ה דרשו הוי' בהמצאו,
כאן ביחיד כאן בציבור, ופי' אדמוה"ז ביחיד שזה קאי על העבודה דר"ה שאז העבודה
היא מצד יחידה, ומיד עבר עוה"פ להמאמר של אדמוה"ז דאתמול און ער האט
איבערגעזאגט עם שינוים קלים אבל אח"כ הוסיף מהמאמר ההוא מה שלא אמר
אתמול (היינו היום שלפני זה).

ואחרי ההתועדות חלק כוס של ברכה.

אתמול באמצע תפלת מעריב, אחרי שמו"ע לא ידעו אם לומר ויהי נועם או לא,
והש"ץ אמר קדיש עם תתקבל, ואמר אד"ש שיקראו לשלום חאסקינד, ושאל לו האם
יודע הוא האיך נהג כ"ק מו"ח אדמו"ר האם הי' אומר ויהי נועם או לא בקביעות כזו,
וענה לו הנ"ל, שאינו יודע, ואמר אה! ולפועל המנין אמרו (אבל אח"כ אמרו שכ"ק
אד"ש לא אמר - אני לא ראיתי, ואיני אחראי ע"ז).

פ"ש משמואל הבר שי', ש"ז מרזוב, וכו',

מט

ב"ה, ערב סוכות תשכ"ד

לידידי עוז וכו' נתן שי'

שלום וברכה!

הגם שהתחלתי לכתוב לך מיד אחרי ר"ה ורצו"פ המכ' ביחד עם השיחות דר"ה
ושבת שובה, אבל עדיין לא עלה בידי לשלוח זאת אליך, כי חשבתי שאגמור את
השיחות דשבת שובה, כי עשיתי רק שנים, ולא עוד שנים. אבל היות שעדיין לא עלה
בידי לעשותם, ואיני רוצה לעכב אותך, ע"כ הנני שולח מה שיש לי היום, והשאר
אשלח כשאעשה בעזה"י.

בטח כבר שמעת ע"ד המאמר דמוצאי יוהכ"פ, הי' ככה; כמה דקות לפני שעה
אחד עשר, נכנס להביהמ"ד, היו אז כמה בחורים בהביהמ"ד, ואיש לא ידע על מה
נכנס, אחרי זה הלך להשולחן (שעליו הי' מתועד, כשהיו מתועדים בהביהמ"ד למעלה)
וישב על מקומו, ולא עמד שם ספסל רק ישב על באנק, והיו אז על השלחן ספרים
און צוריענע שטיקלעך מזונות, ומיד עמדו סביביו כל העולם שהיו שמה. ולבש את
המטפחת על ידו הק', ואמר דאס איז א מאמר פון תקס"ב ממוצאי יוהכ"פ, והתחיל
להבין החילוק בין לפני מ"ת ולאחר מ"ת, וביאר החילוק ואחר כך התחיל לבאר הענין
דמס"נ, וביאר ר' אלעזר בן דורדיא, ור' עקיבא שהי' אומר מתי יבוא לידי ואקיימנה.

המאמר שהה מעט פחות מחמשה עשר דקות, אני הלכתי ל770, וכשנכנסתי כבר הי' באמצע, היינו לערך אחרי שכבר אמר כשלש דקות, (אף אחד לא ידע מקודם, ואני באתי סתם ל770, וב"ה שבאתי בזמן).

יותר חדשות אין, אכתוב אי"ה עוה"פ אחרי ההתועדיות של חג הסוכות. כי יהי' ההתועדיות ביום שני של חגה"ס, ובשבת חוהמ"ס, וביום א' הבע"ל, יהי' ההתועדות של שמחת בית השואבה.

ד"ש מאל"י קוק, שמואל הבר, יחיו. הם מסרו לי פ"ש חם ממך. אני חושב כבר להפסיק, מפני טרדות החג, בברכת חג שמח, ידיך עוז המצפה לראותך
זאב יחזקאל הכהן

נ. ב.

דא"ג - אני חושב שבטח אחיך מרדכי שי' כותב לכם כל השיחות והחדשות המתרחש כאן. וד"ל...

היום הגיע לכאן רב"צ שמטוב מאנגליא, שלום איידעלמאן ממאראקא.

תשב"ז

נ

ב"ה, שושן פורים תשכ"ז

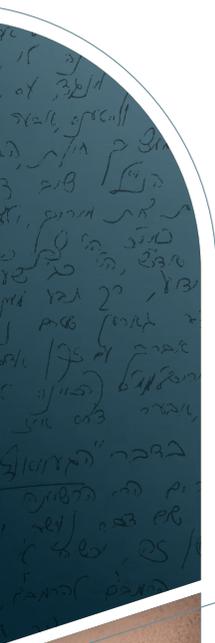
ידי"ע יוסף שיחי

שלום וברכה!
 אחדשה"ט,

מה נשמע אצלך, והיאך עברה פורים?

כ"ק אדמו"ר שליט"א התועד בפורים שבע שעות, מתחיל משעה 8:30 עד שעה 3:30, ובכלל איז געווען א פרייליכער פארבריינגען, וביחוד השעה האחרונה של ההתועדות,

כ"ק אדמו"ר שליט"א הקדיש שיחה מיוחדת בקשר להשיבה שנתיסדה בקרית-גת, וברך בברכה שיהי' בהצלחה מופלגה וכו' וכו',

הי' שיחה ארוכה מאד (לערך שעה) און זייער א שארפע בקשר על זה שנעשה מנהג לאחרונה שהראב"י מנהל וויכוח עם הגלח אודות עניני אמונה, וזה נק' דייעלאג, והאר"ך מאד מאד בזה, ואמר שזה חוצפה גדולה, ושזהו פשוט ענין שאסור ע"פ דין, וזה נכנס באיסור ע"ז ע"פ פס"ד הרמב"ם. ותיאר בארוכה מהות הראב"י שהגלח יודע יותר ממנו, והגלח אינו מתפעל משום דבר, ולבוש יארמולקע שלו, והבגדים ארוכים והצלם על לבו, וכשהוא לוקח תמונה ביחד עם הראב"י, מחזיק בידו את הברית החדשה, משא"כ הראב"י שמחזיק בידו "בעסט סעלער". וכל מגמתו של הראב"י הוא שיהי' כתוב אודותו בההעד ליינס,

ר' אברהם שי' פרשן נגש עם משקה, ואמר לו אד"ש שהי' החנוכת הבית של הבלוק הא' בשיכון חב"ד והי' ברוב פאר, וכמו"כ ההנחת אבן פינה, ושיבנה בקרוב בנין שלישי, אח"כ בהמשך ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שכל השלוחים יאמרו לחיים, וגם הנ"ל אמר לחיים, ואמר על כוס קטן, ואמר לו אד"ש די דירות אין ארץ ישראל דארפן זיין גרעסער (או אולי יותר נכון - די אידען אין ארץ ישראל ווילען גרעסערע דירות). עכ"פ נדמה לו שבקרוב הוא יבוא לבקר את מחנכם.

גם הי' ברכה גדולה עבור כפר חב"ד, ודיבר ע"ד אלו המשמיצים מסירת נפש אידען, שמסתמא כוונתו לאנשי תוחלת וכו'.

(אגב - מה נעשה שמה)

גם דובר עוה"פ אודות השלוחים שנסעו לאוסטראליע וכו', ובירך אותם שיצליחו וכו' וכו'.

דידינו ר' שמואל שי' זלמנוב מסתמא יחזור בקרוב הביתה,

כאן נסעו על פורים לכמה מחנות צבאות,

הרבי אמר בעת ההתוועדות שבאו (הולצברג טייכטל, הורוויץ) יאמרו לחיים, וכשאמר הולצברג הלחיים (לבוש בהכובע השחור הגדול והפיאות) אמר יאלעס להרבי די סאטמערער בחורים זיינען פיינע והראה אליו (רצה לומר שהסאטמערער בחורים באים להתוועדות וכו'), כי לא ידעו מי הוא, ואמר הרבי, ער איז ניט קיין סאטמערער, ער איז א ליובאוויטשער חסיד...

ד"ש ליצחק ולמענדל שיחיו...

מפני קוצר הזמן (אני פשוט מאד עיף) אסיים כעת.

האופרופן שלי יהי' אי"ה מכאן בש"ק שאחרי חגה"ש, וביום א' נסע מכאן ונגיע למחנכם יום ב', י"א סיון. (החתונה תהי' - בשעטומ"צ - בי"ג סיון), ונתראה בקרוב פא"פ...

ידי"ע

זאב יחזקאל

הוספות

הוספה א

בהמשך למכתב טו

מענה להמניחים על שאלותיהם במאמר
 ד"ה יבחר לנו גו' שנאמר בהתועדות יום ב'
 דראש השנה (מצילום כתי"ק):

[1] במכתבם כתבו:

"בתחילת המאמר הקשה (א) קישור הפסוק יבחר לנו לענין
 תק"ש, דשופר הוא המשכה שע"י עבודה, ובמילא היא רק מבחי'
 שאתעדל"ת מגעת לשם, משא"כ בחירה היא מצד עצמו, שלמעלה
 מכל מדידה והגבלה של הנבחר. (ב) הקושיא שבד"ה יבחר לנו תש"ג
 בלשון התרגום.

ויובן בהקדים ענין ר"ה, שאינו רק תחילת מעשיך - בריאת
 אדה"ר, ובכל שנה הו"ע לידת הנשמות, כ"א גם זכרון ליום ראשון
 - כללות הבריאה, כי כל הדברים חוזרים לקדמותן, שהו"ע סילוק
 המלכות בער"ה, והעבודה דר"ה הוא שתמליכוני עליכם, בנין
 המלכות. והרי ארז"ל קבלו מלכותי ואח"כ קבלו גזרותי, והרי תק"ש
 היא אחת גזרותיו ית', אתעדל"ע השייכת לאתעדל"ת (היינו שגם
 האתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת שייכת לאתעדל"ע, שכ"ה סדר
 ההמשכה, שהאתעדל"ת ממשכת תחילה אתעדל"ע שבערכה, ועי"ז
 דוקא ממשכת אח"כ אתעדל"ע שמצד עצמה), ואיך זה שייך לקבלת
 מלכותו, למעלה מגזירותיו ית', שהו"ע הבחירה מצד עצמו.

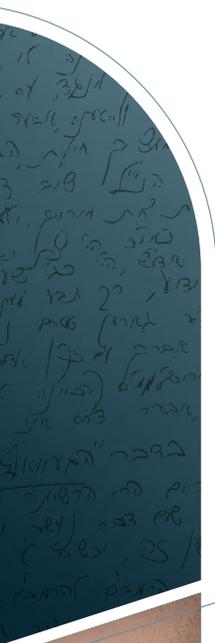
שאלה: התיבות "ויובן בהקדים" (בשיטה המתחלת תש"ג) - כן
 זכרו בשעת החזרה. אם נכון, דלכאורה אי"ז התחלת תירוץ כ"א
 ביאור לקושיא הראשונה? גם מהו סדר הענינים, דלכאורה כל ענין
 זה צריך להיות קודם לקושיא הב' שבתש"ג?."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א. סימן את מה שכתבו: "אתעדל"ע השייכת לאתעדל"ת. .
 ועי"ז דוקא ממשכת אח"כ אתעדל"ע שמצד עצמה)", וכתב:

שייך לעיל בי' מעלת הבחירה

ב. על מה שכתבו: "והרי תק"ש היא אחת גזרותיו ית'. . ואיך
 זה שייך לקבלת מלכותו, למעלה מגזירותיו ית'" - מחק מה
 שכתבו "שייך לקבלת)", וכתב:

[ואיך זה] פועל [קבלת מלכותו]

ג. על מה שכתבו: "כן זכרו בשעת החזרה. אם נכון" - מחק תיבת "אם", והשאיר תיבת "נכון".

ד. על מה שכתבו: "דלכאורה אי"ז התחלת תירוץ כ"א ביאור לקושיא הראשונה?" - מחק את התיבות: "דלכאורה אי"ז", "כ"א ביאור ל(קושיא) הראשונה"; וכתב:

[התחלת תירוץ] **בהקדם עוד** [קושיא] **בנוגע לעבודת האדם**

(הראשונה - בנוגע להבחירה ואתערותא דלעילא)

[2] במכתבם כתבו:

"אח"כ נתבאר שזה שכל הדברים חוזרים לקדמותם הוא בכל ההשתלשלות, עד לבחי' מחשבה הקדומה דא"ק, וא"כ ההמשכה צ"ל מבחי' שלמעלה מזה, והוא ע"י ישראל שעלו במחשבה, מחשבה עצמית שחושב אודות זולתו בנוגע לעצמו, שלכן הם הממוצעים להמשיך בעולמות. כמאמר במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים, שהם החליטו את הרצון על עולמות. אך באמת גם ענין במי נמלך כו' הוא המשכה שע"י אתעדל"ת מיני' ובי', שעלה לפניו עבודת הצדיקים כו', והגם שזה גופא שהעבודה יתפוס מקום ויתענג ממנה הוא רק לפי שכן עלה ברצונו, מ"מ סוכ"ס הרי זה מצד עבודה ואי"ז אמיתית ענין הבחירה בטהרתה. וכללות ענין במי נמלך כו' הוא רק בחי' גילוי, שלכן שייך שם שקו"ט, ובנין המלכות דר"ה הוא מעצמותו ממש, שהרי תכל חוזר לקדמותו, וכמבואר בסידור שהסילוק הוא בחכמה וברצון וכו', וההמשכה צ"ל מעצמותו ממש.

ונתבאר על זה, שגם מצד זה שמלכות הו"ע הגילוי, מובן שההמשכה צ"ל מבחי' שלמעלה מעלה עד אין קץ, שעל ידה דוקא אפשר להיות גילוי המלכות למטה מטה עד אין תכלית עד להתהוות עולם העשי', כי הירידה היא לפי אופן העילוי, כדוגמת הירידה שבכח החכמה שהיא לפי אופן ההפלאה. אמנם באמת בנין המל' דר"ה היא מעצמותו ממש שלמעלה גם מהגדר דמעלה מעלה כו', ששייכת לכח הירידה כו' דכפי אופן העל' כ"ה הירידה (ובחי' למעלה מעלה הו"ע במי נמלך), אך מכיון שהכל חוזר לקדמותו, צ"ל ההמשכה מעצמותו ממש.

שאלה: א) אם קישור הענינים שבקטע זו נכון? ב) אם בחי' במי נמלך הו"ע למעלה מעלה כו'?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א. על מה שכתבו: "וכללות ענין במי נמלך כו' הוא רק בחי' גילוי, שלכן שייך שם שקו"ט" - מחק את התיבות "רק בחי' גילוי", וכתב:

[הוא] **כבר מקור לזולת (ולא אחדות ופשיטות)**

ב. על מה שכתבו: "ונתבאר על זה, שגם מצד זה שמלכות הו"ע הגילוי, מובן

שההמשכה צ"ל מבחי' שלמעלה מעלה עד אין קץ, שעל ידה דוקא אפשר להיות גילוי המלכות למטה מטה עד אין תכלית עד להתהוות עולם העשי" - מחק את התיבות: "מובן ש(ההמשכה)", "(שעל) ידה (דוקא)", "(גילוי) המלכות"; וכתב:

[שגם מצד זה שמלכות הו"ע הגילוי, ההמשכה צ"ל מבחי' שלמעלה מעלה עד אין קץ, שעל] **ידי זה** [דוקא אפשר להיות גילוי למטה מטה עד אין תכלית עד להתהוות עולם העשי'] **שזהו כוונת הגילוי**

ג. על מה שכתבו: "אך מכיון שהכל חוזר לקדמותו, צ"ל ההמשכה מעצמותו ממש" - מחק תיבת "אך", וכתב:

כי [מכיון שהכל חוזר לקדמותו כו']

[3] במכתבם כתבו:

"זוכרים שבהדוגמא דכח הירידה וכח ההפלאה דחכמה, נאמר הלשון: דלבד זאת שזה שתופס לעומקו יכול להוריד את השכל ולבארו גם לתלמיד קטן ביותר, הנה עוד זאת, שבהירידה עצמה ניכר כח ההפשטה שלו, מה שיכול להלביש את השכל בכמה משלים, דזה שאינו תופס את השכל לעומקו אינו יכול להמשיל משל, לפי שיכול לטעות, וצריך לומר את השכל בהאותיות ששמע דוקא.

שאלה: אם כן ה' הלשון? ולמה זה "שבירידה עצמה ניכר כח ההפשטה שלו" מתבטא בענין המשל דוקא ולא בזה מה שיכול לבאר לתלמיד קטן ביותר, שגם זה אינו אלא בזה שתופס את השכל לעומקו דוקא?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א. על מה שכתבו: "דלבד זאת שזה שתופס לעומקו יכול להוריד את השכל ולבארו גם כו" - מחק מה שכתבו "את ה(שכל)", וכתב:

[שזה שתופס] **שכל** [לעומקו יכול להוריד שכל] **בכלל**

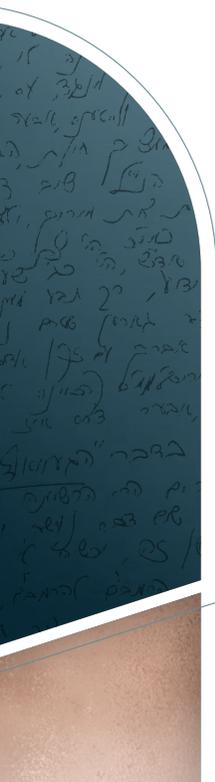
ב. על מה שכתבו: "ולבארו גם לתלמיד קטן", כתב:

(ע"י צמצום, ל' קצרה. וגם לקטן)

ג. על מה שכתבו: "ולבארו גם לתלמיד קטן ביותר", כתב:

(ע"י משלים)

ד. על מה שכתבו: "הנה עוד זאת, שבהירידה עצמה ניכר כח

ההפשטה שלו, מה שיכול להלביש את השכל בכמה משלים" - מחק את התיבות: " (שבהירידה) עצמה", "מה (שיכול)", וכתב:

[הנה עוד זאת] **שבהשכל עצמו** [שבהירידה ניכר] עילוי [כח ההפשטה שלו] **לדוגמא - בזה** [שיכול להלביש את השכל] **שבהפשטה אצלו** [בכמה משלים]

ה. על מה שכתבו: "דזה שאינו תופס את השכל לעומקו אינו יכול להמשיך משל, לפי שיכול לטעות, וצריך לומר את השכל בהאותיות ששמע דוקא" - מחק תיבת "בהאותיות", וכתב:

[וצריך לומר את השכל] **כמו** [ששמע]ו [דוקא]

ו. על מה שכתבו: "ולמה זה "שבירידה עצמה ניכר כח ההפשטה שלו" מתבטא בענין המשל", כתב:

(שזהו"ע הלבשה, היפך הפשטה)

[4] במכתבם כתבו:

"נתבאר ענין רצון המוחלט בעצמותו, כדוגמת רצון המוחלט באדם לבנין בית (בנמשל הו"ע דירה בתחתונים) ולמלוכה. שרצון המוחלט הוא סיבת הרצון קדום, ואח"כ ע"י עבודת הנשמות (דוגמת ענין ההכתרה), לרצון גלוי. ונש"י, מלכות, ודירה בתחתונים, מושרשים בעצמותו ממש, בחי' רצון המוחלט (שאינו מציאות, כ"א דוגמת יכולת), ולזאת הנה אף שאתעדל"ת מגעת רק בבחי' מלכות מ"מ מאחר שהמלכות מושרשת בעצמותו, ה"ז ממילא מגיע בעצמותו ממש. ועד"מ באדם, שכשמציעים לו לבנות בית או למלוך, הנה זה שמתעורר בזה, הוא מצד רצון המוחלט, וא"כ הרי הצעה זו מגעת ברצון המוחלט בעצמותו. וי"ל בד"א פירוש זכרון ליום ראשון, שהוא למעלה מיום ראשון, שאז הי' רק מצד כי חפץ חסד, ועכשיו המשכה מצד עבודה.

שאלה: (א) אם הכוונה, שבחי' חפץ חסד הוא רק בחי' גילוי, והוא כענין במי נמלך, וע"י עבודה מגיעים בעצמותו ממש? (ב) איך הי' בתחילת הבריאה, דלכאוי' הרי זה גופא שיהי' בחי' חפץ חסד שהוא רק גילוי לבד, הוא מצד רצון המוחלט בעצמותו, (בחי' בחירה הנ"ל), וא"כ מהו החידוש עכשיו דוקא? (ואם הכוונה, שאז לא נתגלה כ"א בחי' חפץ חסד, ורק ע"י עבודה דוקא מתגלה בחי' רצון המוחלט, יבחר לנו). (ג) מהו התירוץ על השייכות דתק"ש לענין הבחירה, דעם היות שנתבאר שהוא מצד השרשת המלכות בעצמותו, (ולכן אף שאתעדל"ת מגעת רק בבחי' מלכות מ"מ מצד השרשת המל' בעצמותו ממילא זה מגיע בעצמותו), מ"מ הרי זהו תירוץ רק על העבודה "שתמליכוני עליכם", קבלת מלכות, אבל מה זה שייך לענין תקיעת שופר, שהיא אחת מגזירותיו, שלמטה מקבלת מלכות?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א. על מה שכתבו: "ולזאת הנה אף שאתעדל"ת מגעת רק בבחי' מלכות מ"מ מאחר שהמלכות מושרשת בעצמותו, ה"ז ממילא מגיע בעצמותו ממש" -

מחק את התיבות: "שהמלכות (מושרשת)", "ה"ז ממילא (מגיע)"; וכתב:

[מ"מ מאחר] **שנשמות** [מושרש] ו[ת בעצמותו] **הרי עצמות**
"שרש" הנשמה [מגיע בעצמותו ממש]

ב. על מה שכתבו: "ועד"מ באדם, שכשמציעים לו לבנות בית או למלוך, הנה זה שמתעורר בזה, הוא מצד רצון המוחלט, וא"כ הרי הצעה זו מגעת ברצון המוחלט בעצמותו" - מחק את התיבות: "מצד (רצון המוחלט)", "מגעת (ברצון המוחלט)"; וכתב:

[הנה זה שמתעורר בזה, הוא] **מפני שיש זה** [רצון המוחלט, וא"כ הרי] **קבלת** [הצעה זו] **סיבתה** [ברצון המוחלט בעצמותו]

ג. על מה שכתבו: "שהוא למעלה מיום ראשון, שאז ה' רק מצד כי חפץ חסד" - סימן קו תחת תיבת "רק".

ד. בשאלותיהם - מחק את התיבות: "שאלה: (א) אם (הכוונה)", "בח' גילוי", "והוא כ(ענין במי נמלך)", "וע"י עבודה מגיעים בעצמותו ממש? (ב) איך ה' (בתחילת הבריאה)" [תיבת "בעצמותו" לא מחק, אלא סימן בעיגול להוציא], "דלכאו" הרי זה גופא. . וא"כ מהו (החידוש עכשיו) דוקא?", "ואם הכוונה. . יבחר לנו)", וכל השאלה הג'; וכתב:

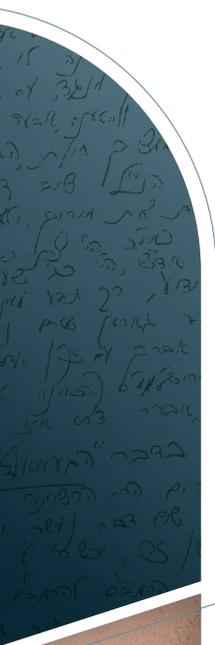
[הכוונה, שבח' חפץ חסד הוא רק] **ענין דהלמעלה (אין כלל ענין מדלתתא) ומבחילי זו נמשך** ה[ענין במי נמלך]

כ"ז [בתחילת הבריאה]

[החידוש עכשיו] **דתק"ש - שזה שייך "ומגלה" עצם הנשמה, המושרשת בעצמות כבי' למע' (עצם הנשמה או פעולתה - תק"ש)**

פועלת לא מפני הכרעה ו"הכרח" שכלי שכר על שמקיים מצוה - כ"א - כשנתגלה עצם ממשיך עצם שמושרש בו (וכדיוק הל' בסי' "עצם", כו"כ פעמים) - בחירה - יבחר לנו גו' [פועלת] שרצון המוחלט שם "יומשך" ועד הדרגת רצון דבמי נמלך, ושם התק"ש מכריעה מצד היותה פעולת "צדיקים" - קיום מצוה ומקודם ולמעלה מזה תק"ש - כבקשת מלוך והכתרה "במה בשופר"

וזהו - מעין שכר, לא בחירה בטהרתה

ב"ה. האלוה ברו"ה יבחר לנו תשכ"ג.

(א) התחילת המספר העשה (א) קיטור המספר יבחר לנו לענין תק"ש, דשומר הוא המסכה של"ע קבורה, ובמילה היא רק מבחי' שאתעדל"ת מנחה לטס, משא"כ בחירה היא מצד עצמו, שלפעלה סבל מדירה והגבלה של הנבחר. (ב) הקושיא שבד"ה יבחר לנו תש"ג בלשון התרגום, ויובן במקרים ענין ר"ה, שאינו רק החילת מעשיך - בריאת אהר"ר, ובכל שנה הו"ע לידת הנשמות, כ"א גם זכרון ליום ראשון - כלילת הבריאה, כי כל הדברים חוזרים לקדמותן, שהו"ע מילוק המל" בער"ה, והעבודה דר"ה הוא שהמליכנוני עליכם, בנין הפלכות. נהר ארז"ל קבלו מלכותי ואת"כ קבלו גזרותי, ונהי תק"ש היא אהר גזרותיו זה. אתעדל"ע השייכה לאתעדל"ת (היינו שגם האתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת שייכה לאתעדל"ת, שכ"ה סדר ההמסכה, שהאתעדל"ת

המסכה

ממסכה החילת אתעדל"ע שבערכה, ועי"ז דוקא ממסכה את"כ אתעדל"ע שסדר עצמה, ואיך זה שיהי לקבל מלכותו, למעלה מגזירותיו זה, שהו"ע הבחירה מצד עצמו. שאלתו התיבות "ויובן במקרים" (בשיטה המתחלת תש"ג) - כן זכרו בסעיף התורה, אך נכון, בלשונות אלה, התחלת הירידה של בנינו, קושיא המתבטלת גם סדר הענינים, דלמאורחכל עין זה צריך להיות קודם לקושיא הב' שבח"ג

המסכה (א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)

אז"ל נתבאר שזה סבל הדברים חוזרים לקדמותם הוא בכל המסכה, עד לבחי' מתח"ק דא"ק, וא"כ ההמסכה צ"ל מבחי' שלמעלה מזה, והוא ע"י ישראל שעלו במחשבה, במעשה עצמיה החושב אודות זולתו בנוגע לעצמו, שלכן הם המטופלים להסיון בעולמות. כמאמר במי נפלך כנסותיהם של צדיקים, שהם החליטו את הרצון על עולמות. אך באהם גם ענין במי נפלך כו' הוא המסכה של"ע אתעדל"ת סיני' ובי' שעלה לפניו ענודת הצדיקים כו', והגם שזה גופא שהעבודה יתבונן מקום ויתענג ממנה הוא רק לשי שכן עלה ברצונו, ס"מ סוכ"ס הרי זה מצד עבודה אה"י אמיתית ענין הבחירה בשהרחה, וכללות ענין במי נפלך כו' הוא אתעדל"ת סיני' שלכן איין שם סקו"ם, ובניין המלכות דר"ה הוא מעצמותה משהי בכל חוזר לקדמותו, וכמבואר בסידור השילוק הוא בחכמה ובכבודו זכו', וההמסכה צ"ל מעצמותו משה.

המסכה

ונתבאר על זה, שגם מצד זה סלקות הו"ע הגילוי, כדבר שהמסכה צ"ל מבחי' שלמעלה מעלה עד אין קץ, שעל ידה דוקא אמר להיות גילוי המלכות למטה משה עם אין חכילה עד לתהווה עולם העשי', כי הירידה היא לפי אופן העילוי, כדוגמת הירידה שבחכמה החכמה שהיא לפי אופן החפלאה, אפנים באמה בנין זה ל" דר"ה היא מעצמותו משה שלמעלה גם שהגדר דמעלה מעלה כו', ששייכה לכח הירידה כו' דבפי אופן העלי' כ"ה הירידה (ובחי' למעלה מעלה הו"ע במי נפלך, אך מכיון שהכל חוזר לקדמותו, צ"ל ההמסכה מעצמותו משה.

המסכה

שאלתו (א) אם קיטור הענינים במקצת זו נכון? (ב) אם בחי' במי נפלך הו"ע למעלה מעלה כו'?

המסכה

(ג) זכרים שבהתבטא דבת הירידה ובה החפלאה בחכמה, נאמר הלשון: ולבד זאת שזה חושש לעצמו יכול להודיע שכל דבר עם לעצמו שכן ביותר (א) הנה עוד זאת, בהחירה משה יבחר מה החששה שלו, שם יוכלו להחליט את הטבל ס' ע"ה

המסכה

הוספה ב

מכתבים א-ד בתרגום חפשי לאנגלית

LETTERS 1-4 TRANSLATED TO ENGLISH

א

ב"ה

Wednesday,
Parshas Matos,
18 Tammuz 5717

To my dear beloved parents and Zeide שליט"א,

Shalom u'vracha!

I hope this letter finds you in the best of health. Baruch Hashem, I feel fine. Last night I wrote to Mordechai שי.

I hope, be"eh, to learn almost every day starting from last night — every day Tanya — with the bochur Yisroel Rosenfeld שי. Today, because of certain circumstances, we did not learn, but tomorrow, im yirtzeh Hashem, I hope we will.

Since זיסע מאמע לייב asked me to describe Sunday when the Rebbe שליט"א was here: They began preparing after Motzaei Shabbos. Everyone put on clean clothing, and they also asked that we wear camp shirts and yarmulkes (of course, I was dressed that way).

In the morning, Chaim Lipsker asked me to sell him a film, so I did.

When the Rebbe שליט"א was close to the camp, we heard the horn of the car driving in front of the Rebbe's car. When the Rebbe arrived, he went straight into the shul to farbreng, after him all the bunks went in together with the bochurim. The Rebbe spoke for two hours. The Rebbe gave everyone, with his holy hand, a Mincha-Maariv booklet . .

Afterward, he said a maamar beginning with "Baruch HaGomel L'Chayavim Tovos..." and spoke about the concept of shem Havayah (like the maamar of the previous Shabbos). After that, he bentched and gave kos shel bracha.

Then the Rebbe reviewed the entire camp and all the rooms (including my room). They made large signs: "Bruchim Haba'im — Yechi HaMelech — Adoneinu Moreinu v'Rabbeinu שליט"א."

I took very nice pictures when the Rebbe שליט"א went into the car to travel to

Camp Emunah. He stood up in the car and made joyful motions with his holy hands.

I hope to Hashem that Tatty שליט"א will come for Shabbos.

A רפשו"ק for beloved Zeide.

Your son who blesses you with all good,

Zev Yechezkel HaKohen

P. S. I will speak with you tomorrow, בלי נדר אי"ה.

ב

ב"ה

November 13, 1957 [19 Cheshvan 5718]

396 Crown Street

Brooklyn 13, N. Y.

Dear Shmuel שי

I trust that this letter finds you in the best of health, I am ב"ה fine.

Do you have a good room? What Daf are you up to? Are you coming in for Yud Shevat אי"ה...

Since Shabos Breishis there was no Farbrenge.

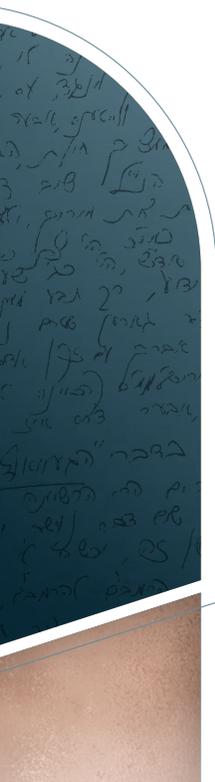
I am writing you a ווארט from the Rebbe שליט"א, which is easier for me to write in yiddish.

A Jew from Eretz Yisroel went in to the Rebbe שליט"א and asked that the Rebbe travel to Eretz Yisroel.

The Rebbe answered him, "Why does it bother you that when I travel to Eretz Yisroel, it will be together with Moshiach."

Regards from everyone.

Sincerely yours,
Zev Yechezkel Katz

With Hashem's help

Thursday,
the 5th of the month of Geulah,
Parshas Vayeitzei, 5718

Shalom u'vracha!

To the תמים המצוין, Shmuel Lew שי,

I hope to Hashem that this letter finds you in the best of health. Baruch Hashem, I am well.

I greatly enjoyed your letter.

On Shabbos Kodesh, Shabbos Mevorchim Kislev, the Rebbe שליט"א said a maamar beginning with "Eileh Toldos Yitzchak" and also three sichos.

Yisroel שי Rosenfeld was here for Shabbos Mevorchim.

My parents, my grandfather שליט"א, and I had yechidus this past Sunday.

I hope you will continue to write to me.

Baruch Hashem, I started a Mesibos Shabbos group with over forty children כן ירבו, and it has already been going for three weeks.

Who is your Rosh Yeshiva?

I heard that your room is by Reb Zalman Butman שי — is that true?

You have probably already seen the talks that the Rebbe שליט"א gave in Camp "Gan Yisroel" in Yiddish and English. If not, I will, im yirtzeh Hashem, send them to you.

Please give my regards to my friend Zalman Eli שי Hendel.

Regards from everyone, especially from my parents and my grandfather שליט"א.

With friendship,
Zev Yechezkel HaKohen Katz

Sunday, Parshas Miketz

22 Kislev 5718

Dear Shmuel,

Shalom u'vracha!

I hope this letter finds you in the best of health. Baruch Hashem, I am doing well.

I was very happy to receive your letter. I waited to reply until after Yud-Tes Kislev so that I could tell you about the farbrengens.

The Shabbos mesibos group takes place in the Novominsker Rebbe's shul.

Tomorrow night, IY”H, will be the wedding of Rabbi Yosef Rosenfeld שליט”א in the courtyard of the Rebbe, and on Thursday night, im yirtzeh Hashem, the wedding of Rabbi Sholom DovBer Shemtov שלי will take place there as well.

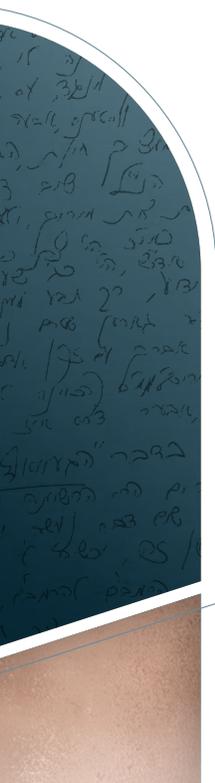
Last Shabbos, Parshas Vayishlach, there was a farbrengen because it was the Rebbe's 29th wedding anniversary. The Rebbe said a maamar beginning with “Vayishlach Yaakov,” which the Rebbe Rashab said at the last Sheva Brochos of his son, The Frierdiker Rebbe, with the start שוש תשיש.

On Thursday night, in the hall on Nostrand Avenue, the Rebbe said a maamar beginning with “Padah B'Shalom Nafshi,” a maamar from the Rebbe Maharash. The Rebbe also made an appeal for a new housing development in Kfar Chabad. Many people were encouraged to give much more than the amount they had first written down — Rabbi Sholom Hecht was even told to give 200 times that amount.

Did you have a farbrengen for Tes, Yud, and Yud-Tes Kislev? Until what time?

The farbrengen here ended at four in the morning.

Yesterday, there was another farbrengen as a continuation of Yud-Tes Kislev. The Rebbe came out at 1:30 and farbrenged until four o'clock. He said a maamar beginning with “Pazar Nasan

La'Evyonim, Tzidkaso Omedes La'ad. ” Most of the sichos were about the mitzvah of tzedakah, and the Rebbe instructed that people should give double what he had asked for on Thursday night.

Were you at the bar mitzvah of Leibel Andrusier שי'?

In my previous letter I forgot to mention that Rabbi Gershon Mendel Garelik שי' was appointed mashpia in the yeshiva in Newark.

On Yud-Tes Kislev, the mara d'asra of Kfar Chabad, Rabbi Shneur Garelik שי', came. He had learned in Lubavitch and is also Gershon Mendel's uncle.

Please give my regards to Zalman Eli Hendel שי'.

Regards from my parents and my grandfather שליט"א, and from everyone from camp.

With blessings,
Zev Yechezkel HaKohen Katz

הוספה ג

בשנת תשמ"א, רבים מאנ"ש והבחורים דוברי אנגלית השתוקקו להבין לעומק את דברי כ"ק אדמו"ר בהתוועדויות שנערכו בשבת ויום טוב.

אבינו שיחי', החל למסור מדי מוצאי שבת סיכום בהיר ומובן באנגלית של ההתוועדות, בפני קהל גדול. ההקלטות התפשטו ברחבי העולם וחיברו רבים לרבינו ולתורתו.

בשבט תשמ"ג כתב לרבי כי הוא מקווה שהדבר גורם נחת רוח – והרבי הוסיף את המילה "רב".

LINKTR. EE/CHAZARAH

מוקדש
לחיווק ההתקשרות לנשיאנו
כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות אבינו
הרה"ת ר' זאב יחזקאל הכהן בן מינדל
ישלח לו השי"ת רפואה שלימה וקרובה
במלאות לו שמונים שנה
לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

ולזכות אמנו
מרת רישא בת פרידא
נדפס על ידי ולזכות
כל יוצאי חלציהם שליט"א
המפוזרים בשליחות רבינו בכל קצווי תבל
לחצלחה רבה ומופלגה בכל אשר יפנו
בטוב הנראה והנגלה בגשמיות וברוחניות
ולנחת רוח יהודי חסידותי מתוך שמחה וטוב לבב